

CHRISTUS ALLEEN

EEN BESCHOUWING OVER HOE PAULUS ALLE DINGEN SCHADE ACHT OM DE UITNEMENDHEID VAN CHRISTUS TE GEWINNEN, ZIJN GERECHTIGHEID TE ONTVANGEN EN TE STREVEN NAAR DE PRIJS VAN GODS ROEPING.

door
ds. I. Kievit
laatst predikant te Baarn

Gereformeerd Weekblad - 1935

Herschreven en van aantekeningen voorzien
door NordPublisher - 2024

CHRISTUS ALLEEN. EEN BESCHOUWING OVER HOE PAULUS ALLE DINGEN SCHADE ACHT OM DE UITNEMENDHEID VAN CHRISTUS TE GEWINNEN, ZIJN GERECHTIGHEID TE ONTVANGEN EN TE STREVEN NAAR DE PRIJS VAN GODS ROEPING door ds. I. Kievit werd in negen delen gepubliceerd in het Gereformeerd Weekblad; 22 en 29 juni, 6, 13, 20 en 27 juli en 3, 10 en 17 augustus 1935. Deze artikelen zijn fotografisch overgenomen van de genoemde uitgaves. Deze druk is niet alleen aangepast aan de huidige spelling en zijn verouderde woorden vervangen, ook zijn lange zinnen herschreven en is het werk van aantekeningen en Schriftverwijzingen voorzien.

© 2024 – **NordPublisher**

NUR 700

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij digitaal, elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen, of op enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever: info@nordpublisher.nl.

Filippenzen 3 vers 7-14:

7 Maar hetgeen mij gewin was, dat heb ik om Christus' wil schade geacht.

8 Ja gewisselijk, ik acht ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere; om Wiens wil ik al die dingen schade gerekend heb, en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen;

9 En in Hem gevonden worde, niet hebbende mijn rechtvaardigheid die uit de wet is, maar die door het geloof van Christus is, namelijk de rechtvaardigheid die uit God is door het geloof;

10 Opdat ik Hem kenne, en de kracht Zijner opstanding en de gemeenschap Zijns lijdens, Zijn dood gelijkvormig wordende,

11 Of ik enigszins moge komen tot de wederopstanding der doden.

12 Niet dat ik het alrede gekregen heb of alrede volmaakt ben; maar ik jaag daarnaar, of ik het ook grijpen mocht, waartoe ik van Christus Jezus ook gegrepen ben.

13 Broeders, ik acht niet dat ik zelf het gegrepen heb.

14 Maar één ding doe ik, vergetende hetgeen dat achter is, en strekkende mij tot hetgeen dat voor is, jaag ik naar het wit tot den prijs der roeping Gods, die van boven is in Christus Jezus.

De apostel Paulus, die de littekens van de Heere Jezus droeg in zijn lichaam, zat gevangen te Rome. Steeds weer werd het woord van de verheerlijkte Christus bij zijn bekering vervuld: "Want Ik zal hem tonen, hoeveel hij lijden moet om Mijn Naam".¹ Maar in zijn gevangenschap is de Heere hem nabij en goed. Hij zorgt voor verademing en verkwikking en zijn dienst voor het Koninkrijk Gods mag toch voortgang hebben. Ook door het schrijven van zijn brieven mag Paulus de gemeenten bouwen en de Koning der Kerk verheerlijken. De brief aan de gemeente te Filippi in Macedonië is een van zijn gevangenschapsbrieven. Filippi was hem wel bekend. Het is toch te lezen dat hij op zijn tweede zendingsreis ook Filippi bezocht en Lydia, de purperverkoopster van Thyatira, werd toegebracht, evenals de stokbewaarder. Er was een levend rapport gebleven tussen Paulus en deze gemeente. Hij wekt haar op tot standvastigheid, verhaalt hen van de ernstige krankheid van zijn broeder en medearbeider in de Heere Epafroditus, die krank was tot de dood. Maar, zo voegt hij toe: "En hij is ook krank geweest tot nabij den dood; maar God heeft Zich zijner ontfermd; en niet alleen zijner, maar ook mijner, opdat ik niet droefheid op droefheid zou hebben".²

Laten de gelovigen ook te Filippi toch standvastig zijn in het geloof en zich niet mee laten sleuren door

¹ Hand. 9:16.

² Fil. 2:27.

dwaalleraars. Hij wekt hen ook op tot blijdschap in de Heere. Gods kinderen zijn geen kniezers, nee, blijdschap mag hun deel zijn te midden van de droefenissen van het leven: "En niemand zal uw blijdschap van u wegnemen".³

Hij geeft in het tweede vers van dit hoofdstuk een driedovoudige kenschets van eenzelfde soort dwaalleraars. "Ziet op de honden, ziet op de kwade arbeiders, ziet op de versnijding". Wacht u dus voor deze lieden: houdt hen in het oog. Zij zijn honden die verscheuren en zoeken te verderven. Het zijn kwade werkers die zich in de verkondiging van het evangelie indrongen. Zij verwrongen het evangelie. Innerlijk waren zij verdorven, maar ook hun werk was verderfelijk, omdat zij niet het ware evangelie brachten. Ziet de versnijding. Zij waren dus besneden, Joden van afkomst, Judaïstische dwaalleraars. Zij stelden de behoudenis in de vleselijke besnijdenis. De waarheid van het heil alleen en volkomen door de verlossing van de Heere Christus en het geloof in hem verwierpen zij. Maar daarmee had hun besnijdenis alle geestelijke waarde verloren en was zij slechts lichamelijke versnijding geworden. Want, zo vervolgt de apostel: "Want wij zijn de besnijding, wij, die God in den Geest dienen, en in Christus Jezus roemen, en niet in het vlees betrouwen".

³ Joh. 16:22b.

Gelijk de apostel de dwaalleraars tekende door een drievoudige kenschetsing, zo geeft hij ook een drievoudige aanwijzing van de ware gelovigen. Die zijn de ware, echte besnedenen, geestelijk besneden naar het hart, dat is ontdaan van zijn harde bolster. Ja, God heeft naar Zijn belofte niet alleen de voorhuid van het hart weggenomen, maar het stenen hart vervangen door een vleshart. Vrijgemaakt zijn ze en gereinigd van de zonde naar hare schuld en straf en verderfelijke macht. Het is dan geen bezwaar, al missen we de vleselijke besnijdenis. Zij dienen God door de Geest. Honden wees op onreinheid en het leven naar het vlees en voor de wereld. Tegenover kwade arbeiders staat dan: "En in Christus Jezus roemen". In Hem als de enige en algenoegzame Zaligmaker van zondaren is de roem der Kerk. Door en in Hem alleen steken Gods kinderen het hoofd omhoog. Besnijdenis of eigen werk behoeft hier niet bij te komen, ja, kan er niet bij komen, want wie zijn betrouwen in de werken stelt heeft het geloof verloochend en de genade verworpen. Geen eigen gerechtigheid uit de wet mag het werk van Christus verdonkeren. Ten derde voegt hij toe: en niet in het vlees betrouwen, dat wil zeggen, op datgene, wat wij in ons vlees bezitten, namelijk vleselijke afkomst van Abraham, Izaak en Jakob en vooral besnijdenis. Het slaat terug op versnijding, waarmede de bloot lichamelijke besnijding wordt aangewezen,

ontdaan van alle hogere waarde en betekenis, als louter gebeuren in het vlees.

Zo komt de apostel ertoe de lezers in herinnering te roepen dat hijzelf dan wel zeer bevoorrecht moest worden geacht als het gaat om vleselijke voorrechten. Dan stond Paulus niet achter bij deze dwaalleraars, maar overtrof hen in meer dan één opzicht. Wie grond van vertrouwen meent te hebben in datgene wat met vleselijke afkomst en vleselijk bestaan en vleselijke besnijdenis samenhangt of gegeven is, die zal in Paulus een medestander ontmoeten, voor wie hij het moet afleggen.

Luister maar: "Besneden ten achtsten dage", en dus een geboren Jood en niet een Jodengenoot, die pas op latere leeftijd de besnijdenis ontving. "Uit het geslacht van Israël", dus een echte Israëliet van de voorvaderen af. "Van den stam van Benjamin", die dus zijn geslachtslinie nauwkeurig kon aangeven; en dus ook na de ballingschap naar Kanaän teruggekeerd. "Een Hebreëer uit de Hebreëën", dat is ook in taal en leefwijze zich steeds als een Jood gedragend en nooit zijn Joodse bestaan verloochend. "Naar de wet een Farizeeër", die zich op stipte naleving van Israëls wetten toelegde met nauwkeurigheid en taaie volharding. "Naar den ijver een vervolger der Gemeente". Hij toonde daarin hoezeer het hem menens was met Israëls voorrechten en de eis van de onderhouding van Israëls wet. De apostel bedoelt natuurlijk niet te zeggen dat hij roem kon dragen op de

vervolging van de gemeente, want daar had hij zijn hele leven diepe smart over, maar hij wijst hier alleen op zijn brandende ijver voor Israël en diens voorrechten en wetten, gelijk die uit zijn vervolging wel zeer duidelijk bleek. Hij meende Gode een dienst te doen. "Naar de rechtvaardigheid, die in de wet is, zijnde onberispelijk". Onberispelijk in mensenoog, gemeten naar de uitwendige maatstaf, zodat ook niet het geringste van hem viel te zeggen. Maar wat kan Paulus ermee voor hebben dit alles zo naar voren te brengen? Wil hij zich werkelijk verheffen tegenover de dwaalleraars dat hij het van hen wint? Zo zou het reeds een les zijn voor hen, maar de bedoeling van de apostel is nog een andere, ja, allereerst een andere. De apostel acht het alles verwerpelijk om maar Christus en Zijn gerechtigheid deelachtig te worden.

Zo zien wij onze tekst opkomen uit het verband: "Maar hetgeen mij gewin was, dat heb ik om Christus' wil schade geacht".

We ontmoeten hier de gevangen man, zich verlustigend in de vrijheid in Christus. Hij is bezig nog eens zijn papieren en rekeningen na te zien, om op te maken hoe de zaken ervoor staan, en hij ziet nog eens achterom, niet om terug te keren, maar om te zien waar hij vandaan is gekomen. Toen hij de reis aanving, was hem alles ontzonken, was hij te gronde gegaan. Aan die tijd mogen Gods kinderen meermaals terugdenken en inlevend

verstaan de wonderen van Gods genade. Hij vond hen toch in een land der uiterste donkerheid en der schaduwen des doods?⁴ Hij overreedde hen volkomen door Zijn Geest. De apostel volgt hier de rekenkunde van het geloof die alle hogere wiskunde te boven gaat. "Alzo dan een iegelijk van u, die niet verlaat alles, wat hij heeft, die kan Mijn discipel niet zijn".⁵ Hij wil geen volk, dat Hem nadert met de lippen, maar het hart verre van Hem houdt.⁶

De ware godsdienst kent wel haar rekenen, wegen en overleggen, maar gans onderscheiden van het rekenen, wegen en overleggen der natuur. Het geloof gaat zijn eigen weg. Eerst bepaalt Paulus ons bij zijn eertijds. Hij blikt terug naar de tijd dat hij nog onbekeerd was en leefde naar het goeddunken van zijn onherboren hart. Aan zijn zielsogen gaat voorbij wat hij toen voor grote voordelen achtte die hij voor niets in de wereld zou willen missen. Hij ziet echter hoe hij neerviel ter aarde als op eenmaal uitgestroopt en naakt voor God in zijn schuld. Al zijn ongerechtigheid werd vermeerderd met zijn eigengerechtigheid. En de berg van zonde en schuld klom ten hemel. Maar de enige keuze viel in zijn ziel, omdat hij van eeuwigheid gekozen was door vrije genade, die hij tot op dat ogenblik had weerstaan en veracht.

⁴ N.a.v. Job 28:3.

⁵ Luk. 14:33.

⁶ N.a.v. Jes. 29:13.

Kent u uw eertijds, lezer? Kent u de ontbloting van uw ziel voor God? Bent u ingegaan in het oordeel Gods over al het uwe? Hebt u gestaan in het licht der majesteit Gods, die de schuldige geenszins onschuldig houdt? Eertijds had Paulus zijn rekening ook opgemaakt. Hij had een groot batig saldo. Hij had een schat van verdiensten aan goede werken, aan ijver voor de wet, aan zijn voorvaderlijke godsdienst. Hij had, zo meende hij, zich een goed fundament gelegd waarop het gebouw van zijn hoop kon rusten. In zijn eigen vleselijke ogen was hem dit alles gewin. Zijn rekening stond er niet slecht voor. Velen zijn hem gelijk. Zij hebben een schat van deugd en godsdienst. Of wel, men heeft zijn armoede opgelegd tot kapitaal en voegt er regelmatig zijn godsdienst en bevinding bij. Voor de apostel was dit alles gewin in eigen oog, maar ook in het oog van de godsdienstige wereld van zijn dagen. Hij genoot grote achting onder zijn volksgenoten, ja, toejuicing was zijn deel en zijn godsdienst baande hem de weg tot eer en rijkdom. O, wat had dit alles veel waarde voor hem. Hij achtte dit alles gewin tot zaligheid. De erfenis zou hem niet ontgaan. Uitwendig genoot hij er ook reeds de in-trest⁷ van. Maar toen het de Heere behaagde hem op de weg naar Damaskus stil te zetten, werd alles anders. Toen verloor hij kapitaal en rente tegelijk en kreeg hij een onbetaalbare schuld op zijn rekening. Die gehate Jezus

⁷ Of: 'rente'.

verscheen hem en nam zijn ziel en hart en zinnen. Hij werd een gevangen man en vroeg: "Heere, wat wilt Gij, dat ik doen zal?"⁸

"Die mij liefgehad heeft, en Zichzelven voor mij overgegeven heeft".⁹ "Gode zij dank voor Zijn onuitsprekelijke gave".¹⁰ Er was geen gedaante noch gestalte aan deze Jezus, dat hij Hem zou begeerd hebben¹¹ en nu... hij laat alles voor Hem los. Hij is op eenmaal volkomen ingewonnen. Hij had zeven winstgevende zaken opgesomd: besneden ten achtste dage; uit het geslacht van Israël; van de stam van Benjamin; een Hebreëer uit de Hebreëën; naar de wet een Farizeeër; naar de ijver een vervolger en naar de rechtvaardigheid, die in de wet is onberispelijk. Dit alles was hem als een parelsnoer van grote waarde; dierbaar als de appel van zijn ogen. Hij achtte zichzelf hierdoor zo bevoorrecht, dat hij zich ver boven anderen verheven schatte: "Indien iemand anders meent te betrouwen in het vlees, ik nog meer!"¹² Wat kon hij meer zijn? Hij was als een jezuiet onder de roomsen.

En toen moest hij stilstaan, ja, ter aarde vallen. "Maar hetgeen mij gewin was, dat heb ik om Christus' wil schade geacht". Van nature zijn wij met ijdel vertrouwen

⁸ Hand. 9:6.

⁹ Gal. 2:20.

¹⁰ 2 Kor. 9:15.

¹¹ N.a.v. Jes. 53:2.

¹² Fil. 3:4.

opgeblazen, omdat wij de rechtvaardigheid Gods niet kennen. En daarom geen vernedering en vertedering van de ziel. Natuur, zelfverheffing, eigengerechtigheid. Maar zalig als wij ontbloot voor God die gezegende Immanuel leren kennen, Die grote Vloekdrager, en zo die God, die Hem tentoonstelde in zijn bloed opdat Hij zou rechtvaardigen die uit het geloof van Jezus zijn. Tot Christus worden wij niet toegelaten tenzij wij van eigen rechtvaardigheid ledig en ontdaan zijn en onze goddeloosheid en verdoemelijkheid aanvaarden. Zo wordt het verlies van zijn winst toch eeuwige winst...Christus! "Maar hetgeen mij gewin was, dat heb ik om Christus' wil schade geacht".

Alles hield hem af van Christus, het prikkelde zijn vijandschap tegen God. U kunt iets schadelijk achten voor uw eer en er daarom van af zien. U kunt uw gewin van zondegenot inruilen voor gewin van deugd om geen aanklagend geweten te hebben. Maar, dan wordt de tegenstelling niet zuiver. Hij gebruikte alles om buiten Jezus te blijven. Ach, zeg nu niet te haastig: daar is het mij toch niet om te doen! Want u kunt zich vergissen omdat u uw ware zielsstaat niet ziet. Ook het vasthouden aan onze vroomheid en wat wij wel eens ondervonden tegenover Christus is schade.

O Christus, de Broeder onzer ziel, geboren in Bethlehem, de levende, bloedende, stervende, opgestane en verheerlijkte Christus, Hij is het alleen en volkomen en

Hij zal het ook eeuwig zijn. O, wondere Jezus, gegevene des Vaders! Zwarte zon, zwarte maan, als ik Jakobs ster zie flonkeren! Al zijn vleselijke voordelen waren niet beneden Christus, maar hij achtte ze bepaald schade, verlies, debet, om Christus wil.

Niet op zichzelf was het zondig dat hij een zoon van Abraham was, maar doordat zijn voorrecht hem afhield van Christus. De algenoegzaamheid van Jezus is mij genoeg. Deugd is op zichzelf niet verkeerd. Integendeel! Maar wanneer de deugd wordt aangewend om daardoor zalig te worden, dan is dat ondeugd en wordt de deugd in haar toepassing tot zonde voor God. Deugd als middel om buiten Christus, of met een helpende Jezus zalig te worden is stinkende eigengerechtigheid. Daarvoor nu verwierp hij de gerechtigheid van Christus. Toch wel een bewijs dat wij blind zijn voor eigen eigengerechtigheid, zowel als voor de gerechtigheid Gods buiten en in Christus. De winst waren schellen op mijn ogen die mij bellette Jezus te zien. Nee, nee, ik hoor u wel zuchten... laat mij toch leven... laat mij adem scheppen, u maakt het mij zo bang... nee, nee, u moet gewis sterven! Jezus moet leven! Leven in u! Alle godsdienstige en wereldse winst, schade geacht! Het moet! Maar Christus is alles bij God en voor mijn ziel voor tijd en eeuwigheid!

Wij vertrouwen niet meer in het vlees. De ruil is gedaan in tegenwoordigheid Gods. Niet slechts op uw rekening, maar ook in Gods rekening? Anders toch hebt u uzelf

gerechtvaardigd met de gerechtigheid van Christus in uw verstand of geloofswerkzaamheden en zal u ook dat tot zonde gedijen. Ja, hoor ik er zuchten, het moet... het moet voor God! Heere, hier ben ik! Wat is Jezus u waard? Schat u hem op dertig zilverlingen met Judas, of is het waarlijk: "Zulk een is mijn Liefste; ja, zulk een is mijn Vriend".¹³ "Mijn Liefste is blank en rood, Hij draagt de banner boven tien duizend".¹⁴ Deze Jezus daalde in mijn leven in. O, wat hebben ze Hem bewonderd, gekust, omhelsd, door Zijn armen omsloten! Kom, zeg mij, durft u met Ruth te zeggen: "Uw volk is mijn volk, en uw God mijn God?"¹⁵ Waag het met die God!

"Maar hetgeen mij gewin was, dat heb ik om Christus' wil schade geacht".

De apostel schrijft hier zeer persoonlijk. Maar hij spreekt de taal van allen die de verschijning van de Heere Jezus in onverderfelijkheid hebben liefgehad. Wat heeft toch Paulus bewogen om alles prijs te geven, om eigen leven te haten, om zijn maagschap vaarwel te zeggen en zijn voordelen van dit leven? Waartoe verkoos hij smaad en vervolging voor eer en bescherming? De verloochening van Paulus overtrof die van de andere discipelen. Hem is veel vergeven, daarom heeft hij veel lief.¹⁶ En toch ook is waar, dat niemand die eigen leven

¹³ Hoogl. 5:16.

¹⁴ Hoogl. 5:10.

¹⁵ Ruth 1:16b.

¹⁶ N.a.v. Luk 7:47.

niet haat, Jezus discipel kan zijn. Mozes achtte de ver-smaadheid van Christus meerdere rijkdom te zijn dan de schatten van Egypte. Hij wilde liever met het volk van God kwalijk behandeld worden dan voor een tijd de ge-nieting der zonden te hebben.¹⁷

De Heere had de rekening voor Paulus opgemaakt en met zijn bloed had hij moeten betekenen dat hij de eeu-wige dood had verdiend. Maar... ik ken een mens in Christus. Hij was overgegaan op de rekening van een ander. Nu had hij geen schuld, maar volkomen gerecht-igheid en mitsdien recht op het eeuwige leven. Die ver-effening geschiedde eens voor eeuwig. "Wij dan, ge-rechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God, door onzen Heere Jezus Christus".¹⁸ Maar ook in-nerlijk, niet alleen in rechten, was hij van dood levend geworden en van verloren gevonden. Zijn leven was in-gegaan in Christus door de mystieke band van het ge-loof. Ja, hij was in Christus en Christus in hem. Ik ken een mens ... dat is noodzakelijk! Kent u de mens name-lijk uzelf wel goed? Ja, zegt u: ik neem toe in zelfkennis, ik word in eigen schatting hoe langer hoe verkeerder! Het is te hopen dat het waar is, maar daarmee bent u niet zalig!

Hebt u ook kennis aan uw Godverzaking en Christusver-werping? Ja? Dan kan het ook niet langer duren, want

¹⁷ N.a.v. Hebr. 11:25-26.

¹⁸ Rom. 5:1.

wie dat leert moet vallen voor God, en anders was het toch wel gedeeltelijk bespiegeling en geen daadzaak in uw ziel, want wie ontdekt, waarachtig ontdekt, dat hij de Heere versmaadt, valt voor God in de schuld en zal ervaren dat Jezus een algenoegzame Zaligmaker is. Paulus was overgegaan op de rekening van een Ander, maar ook ingegaan in het leven van een Ander. "En ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij; en hetgeen ik nu in het vlees leef, dat leef ik door het geloof des Zoons van God, Die mij liefgehad heeft, en Zichzelven voor mij overgegeven heeft".¹⁹ Ik ken een mens in Christus!

Maar Paulus, wij hebben nu gehoord hoe het met u is gegaan in het uur van Gods reddende daden; u hebt alles schade geacht. Nee, dat staat er niet. Zo kan het zelfs niet. U moet niet menen dat u de wereld kunt prijsgeven en toch... zonder Jezus blijven. Daar ligt een ernstige les voor onze dagen. Men oefent al een heel christendom in leven zonder Jezus. Maar zo stelt de apostel het niet. Let maar eens goed op. Hij zegt niet zonder meer: hetgeen mij gewin was, dat heb ik schade geacht. Nee, maar: "Dat heb ik om Christus' wil schade geacht". De loslating van het een voerde tot het bezit van het ander. Uit verlies winst, of beter door verlies tot winst. Door deze dingen op te merken wordt veel ontmaskerd, dat zich als echt christendom aandienende.

¹⁹ Gal. 2:20.

Maar we gaan de apostel een vraag stellen. Paulus, blijft u bij die rekening? Is Jezus u niet tegengevallen? Is Hij zo dierbaar gebleven, dat u bij voortduur alles om Hem prijsgeeft? U hebt dat eenmaal gedaan, maar blijft u erbij? Of heeft Jezus geen concurrenten meer? Ach, hoor dan de heilige man Gods spreken: als ik het goede wil doen, ligt het kwade mij bij.²⁰ Dus er is toch wel reden voor onze vraag! Onze vraag ligt hierbij niet op het terrein van het rechtsgeding, maar wel op het erf des levens. We blijven bij onze rekening: alles schade te achten om Christus wil. Ik heb nog generlei gerechtigheid in mijzelf, en ik heb nog geen leven dan in Christus alleen. Nog blijf ik erbij waar God mij bracht, onder ede betuigend, dat Hij er mij zou houden, dat ik noch voor God om te kunnen bestaan, noch voor mijzelf om te leven en te sterven iets heb dan Christus alléén.

Paulus, wat is Jezus u heden waard? U bent gezeseld, heeft schipbreuk geleden, honger en dorst, u zit nu bijna twee jaar in de gevangenis. Kom, zeg ons: wat is heden Jezus u waard en hoe acht u alle dingen? Hoor!

"Ja gewisselijk, ik acht ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere; om Wiens wil ik al die dingen schade gerekend heb, en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen".

²⁰ N.a.v. Rom. 7:21.

De apostel wil dus zeggen: ik ben nog niet van levens-overtuiging veranderd. Hij is wat Hij was en zal zijn wat Hij is. Ja, ik mag getuigen dat Hij mij nog steeds meer wordt en al het andere dat niet God en Christus is door-zien als schadelijk. U mag het ook zo zeggen: de Heilige Geest leert ons steeds beter de naam van Jezus te lezen en dieper kennen, het woord schade. Ik heb geen an-dere gedachten gekregen, noch van het aardse en na-tuurlijke, noch van Jezus. Ik heb mij de eerste keer niet verrekend toen ik het met Hem, nee Hij het met mij waagde voor eeuwig. Hij blijft erbij, ik ook. Ik word be-waard voor de erfenis en de erfenis wordt bewaard voor mij in Hem. Nee, nee, mijn lezer, het nieuwtje gaat er niet af. Op Jezus ligt voor eeuwig de dauw van zijn jeugd.²¹ Geheel is Hij schoon en genade is op Zijn lippen uitgestort.²² De Vader blijft Vader in Hem en de Geest Trooster meer dan een moeder. Hij is ons niet tegenge-vallen en al het andere heeft niets meer waarde gekre-gen. Onszelf zijn we geducht tegengevallen, maar Hem toch niet, want Hij kende ons alleen in Zichzelf. Zijn bloed is kostbaar en bedekt mij; Zijn gerechtigheid stelt mij aldoor rechtvaardig voor God en daarom heb ik be-stendige vrede voor het aangezicht Gods en doet de Geest der aanneming bij ogenblikken stamelen: Abba,

²¹ N.a.v. Psalm 110:3.

²² N.a.v. Psalm 45:3.

Vader.²³ De Vader hoort steeds de stem des bloeds en der gerechtigheid en is even mild en vriendelijk als weder. O, als ik dat alles mag overwegen in mijn ziel, bij het licht des Geestes, terwijl Hij mij aan Zijn Middelaarsboezem sluit en de Vader Zijn liefde doet stralen in mijn hart, ja, dan roepen wij uit met Paulus: Ja gewis! Weg wereld, weg schatten, u kunt niet bevatten hoe rijk in Jezus ik ben!

"Ja gewisselijk, ik acht ook alle dingen schade te zijn". Zo zien wij in de geest de apostel zitten in de gevangenis, schrijvende en rekenende. De rekening voor het heden. Over het verleden heeft hij ons juist ingelicht, maar daar blijft hij niet staan. Ja gewis, in storm en onweer, bij koude noordenwind en vele donkere nachten, bij verachting en hoon, bij armoede en lijden, bij krankheid en pijn. Ja gewis, Hij was het, Hij is het en Hij zal het eeuwig wezen. Zelfs toen hij de Meester driemaal bad of Hij de scherpe doorn uit zijn vlees wilde wegnemen en toch anders geschiedde, bleef Hij even dierbaar, want Hij sprak: "Mijn genade is u genoeg; want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht".²⁴

Hij houdt zijn leven niet dierbaar voor zichzelf. "Want hetzij dat wij leven, wij leven den Heere; hetzij dat wij

²³ N.a.v. Rom. 8:15.

²⁴ 2 Kor. 12:9.

sterven, wij sterven den Heere. Hetzij dan dat wij leven, hetzij dat wij sterven, wij zijn des Heeren".²⁵

Ja: "Want het leven is mij Christus, en het sterven is mij gewin".²⁶

²⁵ Rom. 14:8.

²⁶ Fil. 1:21.

Filippenzen 3 vers 7-8:

7 Maar hetgeen mij gewin was, dat heb ik om Christus' wil schade geacht.

8 Ja gewisselijk, ik acht ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere; om Wiens wil ik al die dingen schade gerekend heb, en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen.

De apostel heeft ons verhaald van zijn weleer en verteld hoe hij ertoe was gekomen alles prijs te geven om Christus deelachtig te worden. "Om Christus' wil schade geacht". Schade in zover het van grotere voorrechten verstak en deze afhandig maakte. Indien wij de kracht van de godzaligheid willen vertonen, moeten wij van veel, ja in zeker opzicht, van alles scheiden om niets meer te hebben buiten Christus. Dan bezitten we ook alle natuurlijke en geestelijke voorrechten in Hem, die ons leven is geworden. Wij moeten toch wel verstaan dat met een hart-doorzoekenden God de spot niet kan worden gedreven. Uw tijdelijk belang zult u moeten opofferen om eeuwige winst te behalen. Uw rust en gemak in de wereld. Uw vrouw en kinderen; uw vrienden of vriendinnen. Maar u krijgt beter gezelschap dan u ooit had. Ja, huisgenoten Gods worden wij, door opgenomen te worden in die Familie, waar God Vader, de Kerk Moeder en Jezus oudste Broeder is; de hemel ons Thuis, de

Psalmen onderweg, onze reisliederen; de sterren aan de hemel, de voorportaallichten van het Vaderhuis; de hemelen gordijnen. Zo komen zij tot grote winst door gering verlies. Zo dringt de genade des Koninkrijks ons alle deze dingen schade te achten. En gezaligd door een verachte en gehate Jezus volgen zij Zijn voetstappen om te ervaren: "Indien u de wereld haat, zo weet, dat zij Mij eer dan u gehaat heeft. Indien gij van de wereld waart, zo zou de wereld het hare liefhebben; doch omdat gij van de wereld niet zijt, maar Ik u uit de wereld heb uitverkoren, daarom haat u de wereld".²⁷ "Maar hebt goeden moed, Ik heb de wereld overwonnen".²⁸ "Vreest niet, gij klein kuddeken, want het is uws Vaders welbehagen, ulieden het Koninkrijk te geven",²⁹ en dat Koninkrijk is hun weggelegd van voor de grondlegging der wereld.³⁰ Maar het is geen wonder dat degenen, die godzalig willen leven in deze tegenwoordige wereld zullen vervolgd worden.

Het zaad der vrouw wordt vervolgd door de slang en haar zaad. Wie echter niet door wereldse inschikkelijkheid de schande van het kruis wil ontgaan, zal de levende ervaring van de genadekracht genieten. Zalig, wie

²⁷ Joh. 15:18-19.

²⁸ Joh. 16:33.

²⁹ Luk. 12:32.

³⁰ N.a.v. Ef. 1:4.

om Christus wil verachting en smaad mag dragen. Hun loon zal groot zijn in de hemelen.³¹

O, die bloedstortende, stervende liefde van Jezus! Dan, daarop ziende, konden ze met blijdschap aanzien de beroving van hun goederen, ziende op een beter goed, weggelegd in de hemelen. Zo kennen zij alleen roem in het kruis. "Maar het zij verre van mij, dat ik zou roemen, anders dan in het kruis van onzen Heere Jezus Christus; door Welken de wereld mij gekruisigd is, en ik der wereld".³²

"Ja gewisselijk, ik acht ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere".

Zo deed Paulus afstand van alles voor het eerst bij zijn bekering, en zijn keuze, door de daad bevestigd, is niet veranderd. Het was Paulus niet nodig zichzelf van zijn geslacht af te scheiden of op te houden uit de stam van Benjamin te zijn, zijn besnijdenis te niet te doen en zoveel meer, maar het betrouwen erop moest hij wegwerpen. Hij moest niet van kuis onkuis, van sober onmatig, en van eerlijk ongebonden worden, maar hij moest de valse waan der eigengerechtigheid verlaten en die verafschuwen. Dat nu deed hij blijvend, opdat Christus alles zou kunnen zijn, en dat mocht hij doen omdat Christus alles was. Zo heeft Paulus zich beroofd niet van de

³¹ N.a.v. Matt. 5:11-12.

³² Gal. 6:14.

werken, maar van het verkeerd vertrouwen, waarmee hij opgeblazen was.

Wat goed en eer aangaat, wanneer wij de genegenheid zullen afgelegd hebben, zo zullen wij ook bereid zijn de dingen zelf te verlaten, zo wanneer het de Heere eist en het also moet geschieden. Het is niet alleen nodig dat u arm wordt, zo het de Heere behaagt om een christen te zijn, maar zo het de Heere behaagt, moet u bereid zijn om armoede aan te nemen. Het is de christenen niet geoorloofd iets te hebben buiten Christus. U hebt, lezer, in deze laatste zinnen zeker de stem van Calvijn wel gehoord! En de hervormer bevestigde zijn theorie door een praktijk, die aan de theorie beantwoordde. Wij weten hoe zwaar het blijft voor het vlees afstand te doen van hetgeen wij in de genegenheid hebben losgelaten. Ik wist niet, zei een goedgeefs kind van God, die met zijn goed veel goed deed als rentmeester, ik wist niet dat ik toch zo gierig was, maar nu ik een heel kapitaal heb verloren, leer ik het. Maar weldra was hij eroverheen. Wij hebben niets in de wereld gebracht en het is openbaar dat wij ook niets daaruit zullen dragen. De alwaardigheid van Christus op onze ziel wegende en in het geloof geproefd, speent ons aan de wereld en al het hare, ook al mogen wij uit Zijn zegenende handen het goede van dit leven ontvangen, om het te zien als gave Zijner Vaderlijke goedertierenheid. Hij weet dat wij door de

wereld moeten en zal ons de reispenning onderweg niet onthouden.

Wat wij van het schepsel behoeven moge Hij bepalen om met alles in Hem te eindigen. Zijn is ook de wereld en haar volheid.³³ Het goud en het zilver en het vee op duizend bergen.³⁴ "Ja gewisselijk, ik acht ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere". Paulus spreekt van de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, zijn Heere. Dus in vergelijking daarmee acht hij alle dingen schade, die hem van Christus aftrekken of afhouden. Het zou toch niet mogelijk zijn blijmoedig en vrij vaarwel te zeggen hetgeen wij beminnen, zonder iets uitnemenders in de plaats te krijgen. Is eer en geld in de wereld niet aantrekkelijk? Heeft een goede positie in de maatschappij geen grote waarde? Is het niet van belang door zijn familie te worden bemind en niet te worden uitgestoten? Is het zonder betekenis geacht te zijn onder de mensen? Nee, zegt Paulus, dat alles gaf en geef ik prijs, acht ik schade om de uitnemendheid der kennis van Christus.

Maar wat zou Paulus toch bedoelen met die kennis en uitnemendheid van die kennis van Christus? In vers zeven sprak hij over de persoon van Christus en nu over de kennis van Christus. Het ligt voor de hand dat beide in

³³ N.a.v. Psalm 50:12b.

³⁴ Samenvoeging van Hag. 2:9 en Psalm 50:10.

nauw verband moeten worden verstaan. De persoon en de kennis van Hem. En die kennis is allesovertreffend, een uitnemende, allesovertreffende kennis, is die kennis van Christus. Deze kennis van Christus is niet een blote verstandskennis, maar een bevindelijke hartekennis, een kennis des geloofs. Deze kennis wordt geboren uit gemeenschap, uit vereniging. Die kennis omvat een zalige, persoonlijke ontdekking van de schoonheid en zaligheid in Christus. En dit is het eeuwige leven, sprak Jezus, dat zij U kennen, de enige waarachtige God, en Jezus Christus, Dien Gij gezonden hebt.³⁵ Maar de eeuwige God bewoont een ontoegankelijk licht en de Vader leidt de Zoon door openbaring en ontdekking des Geestes in het geloof. Die zal mij verheerlijken... "Al wat Mij de Vader geeft, zal tot Mij komen; en die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen".³⁶ Dit kennen is een omhelzen met het hart, Hem liefhebbende en aanklevende met een vast voornemen van het hart. Dit kennen is een weerspiegeling van de heerlijkheden van Jezus in het verlichte verstand en vertederde gemoed. Moge er dan maar zijn waarop Petrus aandringt: "Maar wast op in de genade en kennis van onzen Heere en Zaligmaker Jezus Christus".³⁷ Dan kan het niet anders of wij worden aan de aarde gespeend, om aan Hem genoeg te hebben; ja,

³⁵ Joh. 17:3.

³⁶ Joh. 6:37.

³⁷ 2 Petr. 3:18.

Hij wordt ons nog steeds dierbaarder. Deze kennis geeft haar bezitters het leven. Het zijn geen onbepaalde gevoelsaandoeningen, maar de goddelijke waarheid dringt binnen in het bewuste leven van onze ziel. Die U kennen zullen Uw Naam beminnen. Wie Hem kent, heeft Hem lief. Ja, indien zij Hem gekend hadden, zo zouden zij de Heere der heerlijkheid niet gekruisigd hebben, getuigde een van Gods Kruisgezanten.³⁸ Van nature kennen wij God noch Christus. Zalig als wij Hem kennen als de beminnenswaardige, ja, als de Alwaardige. Het is daarom een uitnemende kennis, omdat zij haar bezitters het leven geeft. Zij maakt hen bij bevinding erfgenamen Gods. Door deze kennis toch leren zij verstaan wat God hen in Christus heeft geschonken. Al wat aan Hem is, is gans begeerlijk. Op de school des Geestes kunnen wij alleen leren wie God en Christus is. Die Mij liefheeft, zal van Mijn Vader geliefd worden en Ik zal Hem liefhebben en zal Mijzelf aan hem openbaren.³⁹ "Want God, Die gezegd heeft dat het licht uit de duisternis zou schijnen, is Degene, Die in onze harten geschenen heeft om te geven verlichting der kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus".⁴⁰

Ach, nu zoekt de mens van nature het vuil, dat deze dweepers op de mesthoop werpen, en de parel van grote

³⁸ N.a.v. 1 Kor. 2:8.

³⁹ N.a.v. Joh. 14:21.

⁴⁰ 2 Kor. 4:6.

waarde achten zij zelfs geen zoeken waard. Alleen als Hij ons hart bezit, is Hij onze Heere, die recht en macht over ons heeft. Niemand kan zeggen Jezus de Heere te zijn dan door de Heilige Geest.⁴¹

Deze kennis van Hem, die de volheerlijke God is, geopenbaard in het vlees, is zeer uitnemend. Deze Zoon is vol van des Vaders welbehagen. En... de zaligheid is in geen Ander.⁴² In Hem is de ganse verborgenheid der verlossing geopenbaard. Al Gods aanbiddelijke deugden worden in Hem verklaard en opgeluisterd. Door Zijn kennis zal Mijn Knecht, de Rechtvaardige, velen rechtvaardig maken, want Hij zal hun ongerechtigheden dragen.⁴³ Hoe ongenoegzaam en leeg voor het hart is toch alles wat de wereld biedt in welke vormen men dan ook het geluk van haar verwacht! Het leven is niet te vinden op de velden des doods. Maar de opperste Wijsheid zegt: Ik doe Mijn liefhebbers beërven dat bestendig is, en Ik zal hun schatkamers vervullen.⁴⁴ Andere dingen mogen lichamelijk nut, tijdelijk voordeel brengen, maar hier is eeuwig goed. Hier is de schat die de mot niet verteert en de roest niet verderft. Andere kennis maakt opgeblazen, deze zalig. Wat zal de geleerde zijn kennis baten op zijn sterfbed, wanneer hij geen deel heeft aan het goed der toekomstige eeuw? Wanneer hij niet als een

⁴¹ N.a.v. 1 Kor. 12:3.

⁴² N.a.v. Hand. 4:12a.

⁴³ Jes. 53:11b.

⁴⁴ N.a.v. Spr. 8:21.

dwaas wijs is geworden tot zaligheid. Het is de kinderkens geopenbaard. Voor wijzen en verstandigen verborgen.⁴⁵ Dat het gedrag evenredig zij aan keus en oordeel voor gerechtigheid en zaligheid allereerst en voorts in alles wat ons kan doen toenemen in kennis van deze uitnemend dierbare Jezus. Door die kennis komt het uitnemende van Hem voor het oog van onze ziel omhelzen wij Hem met de armen van het geloof. Deze kennis is wonderbaar en zoet. "Hoe zoet zijn Uw redenen mijn geheimelte geweest, meer dan honig mijn mond!"⁴⁶ Alles schade geacht, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere. De apostel legt er nadruk op dat deze Jezus Christus zijn Heere is.

Hij is niet slechts de Heere, maar mijn Heere. Zijn kennis was een toe-eigenende kennis. Christus was voor hem gezalfd. Hij was zijn Jezus, zijn Zaligmaker, die hem bevrijdde als Borg van zonde en schuld door hem bij de Vader te vertegenwoordigen. Mijn Heere, zegt Paulus, daarmee betuigende niet alleen dat deze Jezus hem kocht met Zijn bloed, hem eigende voor eeuwig, maar evenzeer de nadruk leggend op het feit dat hij niet meer van zichzelf was, maar onderworpen aan zijn Heere. U zou misschien wel voor rekening des Heeren willen zijn, als u tegelijk uw eigen heer kon blijven. Maar dat is niet mogelijk. Weet u niet dat u uwszelf niet zijt? Hij was

⁴⁵ N.a.v. Matt. 11:25 en Luk. 10:21.

⁴⁶ Psalm 119:103.

overgenomen door Christus en hij had zich in dat overnemen ook overgegeven. Hij was van Christus en Christus is Gods.⁴⁷ Zo is dan zijn leven met Christus verborgen in God. Hij mocht op Hem rusten, door de liefde Hem omhelzen. Hij begeerde Hem te gehoorzamen en welbehagelijk te zijn. Zo was hij een uitnemende kennis deelachtig van Jezus Christus zijn Heere. Hij mocht met Job weten, maar met opgeklaarde kennis, dat Jezus zijn Goël en God Zijn Vader was, terwijl hij de Heilige Geest als onderpand en zegel in zijn hart bezat. "Dewijl Hij uw Heere is, zo buig u voor Hem neder".⁴⁸

Zo rekende Paulus al die dingen schade. Ja, na verscheidene jaren van dienst onder die Koning, die hem als Bedienaar des hemels heiligdoms bleef bedienen, spreekt hij nog sterker, hoewel om zjinentwille gevangengehouden, bezwaard door vele verdrukkingen, noden en benauwdheden. Christus alles toen... en nu... en morgen! "Om Wiens wil ik al die dingen schade gerekend heb, en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen". Hij gebruikt een ander woord dat de nette mens nauwelijks kan laten passeren. En toch is het niet anders. Het woord dat hij bezigt, wijst op afkeer, onreinheid. Wat klaagde Ezechiël, toen hem door de Heere werd bevolen zijn voedsel te koken op een vuur met gedroogde mest gestookt. Hoe bedelde hij bij de Heere om althans

⁴⁷ 1 Kor. 3:23.

⁴⁸ Psalm 45:12.

rundermest te mogen gebruiken.⁴⁹ Schade geacht. Dan kunnen we denken aan zeelieden die bij storm, om het schip en hun leven te behouden, alles overboord werpen om niet te vergaan.⁵⁰ In al die dingen had hij schade geleden, ja, had zichzelf schade doen lijden. Hij had zich gewillig van al die voorrechten en roem en welstand ontdaan. Zodra hem Christus werd geopenbaard en Zijn verdiensten hem toegepast had hij alles overboord geworpen om zijn ziel kwijt te worden aan Jezus. Want niemand kan twee heren dienen.⁵¹ Christus alles, en... alléén alles geheel! Wie de schat in de akker vindt, zal zich haasten om alles te verkopen wat hij heeft om die schat te verwerven. Wie de parel van grote waarde ontdekt, zal al zijn parels verkopen om die ene parel deelachtig te worden. Kom, mijn lezer, hoe is het bij u aan boord? Wat heeft menig een nog een grote voorraad leeftocht. Zijn eigen reddingsboot op zijn schip voor tijd van nood. We gunnen u een orkaan, opdat deze uw schip doet vergaan met reddingsboot en al. Het ging erom: Christus missen of alles overboord. Wie schipbreuk lijdt, kiest het laatste en de Heere maakt het ons daar zeer gemakkelijk. Zijn volk is zeer gewillig op de dag Uwer heirkraft.⁵² We hadden niets meer te overleggen toen we kreunden: o God, ik heb het rechtvaardig

⁴⁹ N.a.v. Ez. 4:12-15.

⁵⁰ N.a.v. Hand. 27.

⁵¹ N.a.v. Matt. 6:24.

⁵² N.a.v. Psalm 110:3.

verdiend, hier ben ik. Alles hebben we prijsgegeven en we hebben een schat in Christus gewonnen. We gaven alles prijs om Gode te behagen en door vrije genade zalig te worden. Zo had de apostel gedaan. Ook zijn gevangenschap legde getuigenis af van zijn volhardend geloof en bereidheid om Christus te kiezen boven alles. Hij heeft voor Hem verlies geleden van alle dingen. Zie hem zitten in zijn huis in Rome. Een keten is aan zijn voet. Hij heeft niets in de hele wereld. Hij moest van het gegevene leven. De gemeente van Filippi had Epafroditus gestuurd om hem te verkwikken, maar nieuwe zorgen komen over hem, want Epafroditus wordt ziek tot de dood. Hij had geen draad van eigengerechtigheid, geen aards gewin kon hem bekoren; zelfs de voorziening in zijn nooddrift moest hij geheel leggen in de handen van die Heere, die gesproken had: "Aanziet de vogelen des hemels, dat zij niet zaaien, noch maaien, noch verzamelen in de schuren; en uw hemelse Vader voedt nochtans dezelve; gaat gij dezelve niet zeer veel te boven?"⁵³ O, wat is de apostel een toonbeeld van de genade, waardoor hij zalig werd.

Theorie is toch maar theorie. Hier is praktijk. Paulus, vertel ons nog eens hoe het ermee staat. Wel, zo zegt hij, ik beken dat ik verlies heb geleden voor Hem van alle dingen. Paulus, hebt u geen spijt dit te hebben gedaan? Wat spijt, dat ik mijn eigen gerechtigheid kwijt ben,

⁵³ Matt. 6:26.

waardoor ik de Heere tergde en mijzelf verwoestte? Wat spijt, dat ik van eigenaar rentmeester ben geworden? Wat spijt, dat ik niet meer uit eigen hand leef, maar uit Gods hand? Dus Paulus, u blijft erbij in Christus alles te hebben? U blijft erbij dat ook de weg naar Huis u niet tegenstaat? Ja, gewis, zo antwoordt hij zonder beding.

Zie, daar vouwen zich onze handen en onze harten heffen zich op naar de aanspraakplaats van Gods heiligheid: Heere, leer ons alzo volkomen verlies lijden altijd weer! En ik acht die drek te zijn.

Hiermede bestemt hij alle eigen eer, gerechtigheid en wat niet al voor de mesthoop. Hij walgt ervan.

Lezer, staat u dat woord niet tegen? Kent u deze praktijk? Alleen als Jezus in ons leven waarachtig afdaalde, kunnen wij deze praktijk beoefenen. Hij begeerde de gemeente te Filippi te ontsteken in liefde; op te wekken tot volharden; te vermanen om niets te stellen boven Christus, ja om ook hierin te zijn gelijk hij was verloochend aan zichzelf en de wereld. De kracht des Geestes was in zijn ziel. Over alles werd een sluier geworpen, omdat Jezus schitterde in Zijn heerlijkheid, en dierbaarheid en algenoegzaamheid. "Zalig, wie genoeg heeft aan God. Maar mij aangaande, het is mij goed nabij God te wezen".⁵⁴ En weet u wat de ervaring van het hart is? Hoe langer bemind, hoe vuriger wij begeren lief te hebben! Alles nu wat Christus verdonkert is als drek te

⁵⁴ Psalm 73:28.

verwerpen. Raak het onheilige niet aan. Wat was de apostel geheel ingenomen door Jezus als de Christus, zijn Heere! Naar de hemel is geen middenpad. Christus is alles. Lezer, wat hebt u ooit voor hem prijsgegeven? Toch nooit uzelf? Dan zult u Hem niet bezitten. Wie zijn eigen leven niet haat kan zijn discipel niet zijn.⁵⁵ Bedenk toch dat Hij gezegd heeft tot waarschuwing met opgeheven hand: "Want wat baat het een mens, zo hij de gehele wereld gewint, en lijdt schade zijner ziel? Of wat zal een mens geven, tot lossing van zijn ziel?"⁵⁶

Maar heeft Paulus dan alles overboord geworpen, op de mesthoop gebracht en niets teruggekregen? Is hij dan een arme, berooide man? Beklagenswaardig boven de wereld? Nee, nee, hij is rijk en bezit alles. Maar ja, indien wij alleenlijk in dit leven op Christus waren hopende, dan waren wij de ellendigste van alle mensen.⁵⁷

Paulus en Gods gemeente met hem, bezit alles. Hij bezit Christus. Kunt u de prijs bepalen van de parel van grote waarde? Kunt u de waarde schatten van deze schat? Hij doet Zijn bezitters beërven dat bestendig is. Hij vervult hun schatkamers. Hij geeft leven en schenkt vrede. Wie zal uitdrukken wat wij aan Hem hebben in leven en sterven? Ik heb veel, zei Ezau tot zijn broer Jakob,

⁵⁵ N.a.v. Luk. 14:26.

⁵⁶ Matt. 16:26.

⁵⁷ N.a.v. 1 Kor. 15:19.

neem toch dit geschenk van mijn hand. Niet mijn broeder, want ik heb alles.⁵⁸

Maar is Paulus wel zo zeker van zijn bezit van Christus? Hoe kan hij dan laten volgen: "Opdat ik Christus moge gewinnen?"

Bezat hij Hem dan niet? Volkomen: mijn Heere Jezus Christus. Zijn leven was in Hem en met Hem verborgen in God. Dat feit staat vast. Maar wat bedoelt de apostel dan wel? Komt hij hier weer van zijn hoogte af, die hij een tijd beklom? Niets daarvan. Zo spreekt de mens, hij zij wie hij zij, die de waarheid Gods niet kent in zijn ziel. Hij stond niet op een hoogte, maar was door zichzelf heen gezonken en rustte in Christus. Daar begeerde hij te blijven. Daar alléén! Staat u daar ook?

De apostel had op de markt van vrije genade handel gedreven. Zonder geld en zonder prijs had hij die schat verkregen; hij had er genoeg aan en begeerde er genoeg aan te hebben. Steeds meer wenste hij alléén op Hem te zien en te leven.

Het had Gode behaagd zijn Zoon in hem te openbaren en hij was dat hemelse gezicht niet ongehoorzaam geweest. Daarom ging hij niet te rade met vlees en bloed.⁵⁹ Hij bezat Hem in de rechtvaardiging van zijn ziel voor God. Immanuel was hem toegewezen van de Vader als schuldovernemende en gerechtigheid aanbrenghende

⁵⁸ N.a.v. Gen. 33.

⁵⁹ N.a.v. Gal. 1:15-16.

Borg. In Hem was hij volmaakt en Gode aangenaam! Maar nu moest hij opwassen in Hem, in de heiligmaking des Geestes. Hij werpt aldoor alles weg om Hem, die steeds meer in zijn leven de Zijne wordt; steeds nauwer met Hem verenigd in het leven, gelijk hij het eigendom van Christus was en Christus van hem. O, zijn hart was zeer ruim, maar hoe zal hij de ganse Christus herbergen? Hij begeerde van Hem gans verzadigd te worden. Geen juweel is met Hem te vergelijken. In Hem zijn de schatten der wijsheid en der kennis verborgen. Hij heiligt alle dingen, dood, kruis en graf. Vertrouwen op Hem en leven met de wereld kan niet samengaan. De gedaante van deze wereld gaat voorbij. Voorwaar zeg Ik ulieden: Er is niemand die verlaten heeft huis, of broeders, of zusters, of vader, of moeder, of vrouw, of kinderen, of akkers, om Mijnentwil en des Evangelies wil. Of hij ontvangt honderdvoud, nu in dezen tijd, huizen, en broeders, en zusters, en moeders, en kinderen, en akkers, met de vervolgingen, en in de toekomstige eeuw het eeuwige leven.⁶⁰ Wie Christus gewint verkrijgt leven, licht, rijkdom, eer en aanzien. Hem volkomen gewinnen is sterven om eeuwig te leven.

Om Christus te gewinnen, om Hem aan het hart te sluiten en dadelijk te bezitten, moet hij altijd door alles schade achten om de uitnemendheid van zijn kennis en die achten drek te zijn. Komt er eigengerechtigheid

⁶⁰ Mark. 10:29-30.

tussen Immanuel en onze ziel, dan is de gemeenschap weg. Dringt zich de wereld in doordat de ziel kleeft aan het stof, dan treurt de Heilige Geest, omdat het offer niet alles is en geen vrede wordt gesmaakt. Wel blijft hun staat vast voor God, maar hoe droevig, wanneer zij zouden gelijken op iemand die zo met haar trouwakte ingenomen werd, dat zij naar haar man niet omzag, noch minder met Hem leefde. De apostel spreekt hier over het leven der heiligmaking na met God verzoend te zijn geworden en Christus deelachtig te zijn. Hij werpt alles overboord, niet zoals de schipper onwillig en met zuchten, bewenende straks het verlies, maar vrijwillig en blijmoedig in de geest... ik acht die drek te zijn.

Het spreekwoord zegt terecht: ik ware vergaan, ware ik niet vergaan. Maar... Christus is alles! Mijn zoete Heere Jezus, u zijt mij toch alles! Blijf mij wat Gij zijt!

Filippenzen 3 vers 7-9:

7 Maar hetgeen mij gewin was, dat heb ik om Christus' wil schade geacht.

8 Ja gewisselijk, ik acht ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere; om Wiens wil ik al die dingen schade gerekend heb, en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen;

9 En in Hem gevonden worde, niet hebbende mijn rechtvaardigheid die uit de wet is, maar die door het geloof van Christus is, namelijk de rechtvaardigheid die uit God is door het geloof.

Zo is dan Paulus het eigendom van Christus. Hij is hem de parel van grote waarde. Toen alles overboord ging, werd hij als schipbreukeling in zware storm behouden. Hij is geëigend en gaf zich over, gelijk hij wederkerig Christus aannam door het geloof. Nu onderwijst hij ons van de worsteling des levens om in die Christus, in wie hij was, te blijven. Hij heeft Hem gewonnen en moet Hem gewinnen. Blijft in Mij en Ik in u, zo draagt u veel vrucht.⁶¹ Dezelfde gedachte wordt nu nader ontwikkeld als hij toevoegt: "En in Hem gevonden worde, niet hebbende mijn rechtvaardigheid die uit de wet is". Zijn levensdoel tekent hij ons dus als een worsteling om als een niet in zichzelf de volle Christus te bezitten, in wie

⁶¹ N.a.v. Joh. 15:5.

hij wordt gevonden. Dan alleen kan hij zijn bezittingen bezitten. Nu ware het een verloren strijd, indien de Heere Christus de overwinning niet waarborgde: "En Ik geef hun het eeuwige leven; en zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid, en niemand zal dezelve uit Mijn hand rukken. Mijn Vader, die ze Mij gegeven heeft, is meerder dan allen; en niemand kan ze rukken uit de hand Mijns Vaders".⁶²

Paulus was in zichzelf bankroet, maar Christus was zijn schat. Nu was het zaak in zichzelf bankroetier te blijven om de rijkdom van Christus te kennen en te genieten. Hij was niets en mocht ook niets worden. Altijd weer moest hij tot zijn nulpunt worden teruggebracht. Christus alléén! Christus alles!

In Hem gevonden worden, zonder van mijzelf te hebben een gerechtigheid die uit de wet is. Voor God maakt Christus Hem alléén aangenaam en dat ervaren wij in onszelf gans ontledigd, met God bevredigd, en met God tevreden. Ik werk niet om wat te verdienen of wat te zijn, o nee, Christus is alles.

In iemand gevonden worden... Hoe kunnen we dit feit toelichten? Denk aan een schuldenaar in zijn borg. Als satan Luther fel benauwt en hem pijnigt met zijn zonden en wijst op de vlekken van zijn ziel, dan mag Luther zich verstouten en de vader der leugenen verwijzen naar zijn Borg.

⁶² Joh 10:28-29.

Ik ken een mens in Christus, zegt Paulus. In iemand gevonden worden. Zalig, wie in Christus is, die zal ervaren dat de Heere geen zonde aanziet in Jakob, noch overtreding in Israël.⁶³ De Heere zijn God is met hem en het geklank des Konings is bij hem. De zonden van Juda worden gezocht, maar niet gevonden. "In God is al mijn heil, mijn eer, mijn sterke rots, mijn tegenweer".⁶⁴ Het zwakke konijn is veilig, als het maar blijft onder de rots. Het is juist zo benauwend voor de zondaar God te moeten ontmoeten buiten Christus en Zijn bloed en gerechtigheid. Kent u die benauwenis? Hoe verkeert u eronder? Waar brengt zij u?

Gevonden in Christus... welgeborgen, gelijk een schip in de haven. Door Hem bewaard en omgeven, bedekt en ingesloten, zodat ik zelf als weggevallen en verdwenen ben en Hij nu leeft in mij. "En hetgeen ik nu in het vlees leef, dat leef ik door het geloof des Zoons van God, Die mij liefgehad heeft, en Zichzelven voor mij overgegeven heeft".⁶⁵ Zo leert ons Paulus dat zijn staat in Christus vastligt, zijn leven in Hem is verborgen, en in Hem blijvend gevonden moet worden.

Hij werd in Christus gevonden door de Vader van eeuwigheid, want deze verborg hem in Jezus voor de gloed van Zijn toorn. De goddelijke wraak zocht hem en vond

⁶³ N.a.v. Micha 3:8.

⁶⁴ Psalm 62:5 (berijmd).

⁶⁵ Gal. 2:20b.

hem geborgen door de liefde, in Jezus. Deze is mij een uitverkoren vat!⁶⁶ Een eeuwig wonder toch is deze verkiezende liefde Gods. Van eeuwigheid verkoren... van eeuwigheid verkoren! Zalig, die Gij hebt verkoren⁶⁷... in Hem gevonden. De Vader vond hem in de Zoon aan het kruis. "Ik stel Mijn leven voor de schapen".⁶⁸ "Indien gij dan Mij zoekt, zo laat dezen heengaan".⁶⁹ De Heilige Geest nu heeft hem in Christus ingedragen, zodat hij in Hem gevonden wordt. Daar vindt God hem; daar moet hij ook zichzelf zoeken. In Hem. Hij verborg ons in Zijn kleet, nadat wij gewassen waren met zijn bloed. Door het vinden des Vaders in de Zoon stroomt telkens weer vrede in de ziel. De Geest onderwijst ons van dat in-zijn in de Zoon.

Luister eens. Daar is een vader, wiens zoon meermalen in de herberg zit en zijn tijd ijdel en zondig doorbrengt. Meermalen, als het uur is geslagen dat de zoon thuis behoorde te zijn, moet hij hem gaan zoeken. Weer in de herberg? Hij denkt: ik zal eerst even horen bij de familie of hij daar ook is. De vader hoopt het! En ja, hij is er juist die avond. Dat is je geluk, zegt de vader, dat ik je hier vind.

Als Vader mij zoekt, ben ik verheugd te mogen zeggen: Hier ben ik, in Uwen Zoon! Zalig leven des geloofs.

⁶⁶ Hand. 9:15.

⁶⁷ N.a.v. Psalm 65:2 (berijmd).

⁶⁸ Joh. 10:15.

⁶⁹ Joh. 18:8.

Adam, waar zijt gij⁷⁰, zo vroeg God in de morgenstond der schepping. Adam had zich verborgen, omdat hij naakt was en vreesde.

Lezer, bent u geborgen in Christus? Kent u dat zoeken der liefde van de Vader? Mijn kind, waar bent u? Hier ben ik, Heere, want Gij hebt mij geroepen; hier ben ik in het Lam, in wien Gij al uw welbehagen hebt. Zalige werkzaamheid der ziel de Heere te mogen nodigen, geheel geborgen in Hem. Dan stroomt zoete vrede en zalige blijdschap in de ziel. Daar wensen wij te toeven, onbevreesd en wel bewaard.

Het leven van Paulus is door Hem omgeven, bedekt, ingesloten en bewaard. De wet kan hem niet vinden met haar vloek. De duivel kan hem niet vinden. Daar is in de tenten der rechtvaardigen een stem des gejuichs en des heils; de Heere doet krachtige daden. Ik zal niet sterven, maar leven en de werken des Heeren vertellen.⁷¹ Ja, wie in de schuilplaats des Allerhoogsten is gezeten, die zal vernachten in de schaduw des Almachtigen.⁷² Zie, hier ben ik volkomen veilig en welbewaard, daarom ook onbevreesd. In Christus vindt Paulus zichzelf. "Opdat zij allen een zijn, gelijkewijs Gij, Vader, in Mij, en Ik in U, dat ook zij in Ons een zijn".⁷³

⁷⁰ N.a.v. Gen. 3:9.

⁷¹ N.a.v. Psalm 118:15-17.

⁷² Psalm 91:1.

⁷³ Joh. 17:21.

Geen wonder dat hij aldus in die Borg zijnde, ook in Hem begeert te blijven om altijd door in Hem gevonden te worden. En hoe is hij in Hem?

"Niet hebbende mijn rechtvaardigheid, die uit de wet is, maar die door het geloof van Christus is..." De apostel stelt dus tweeërlei rechtvaardigheid tegenover elkaar, die uit de wet en uit het geloof. Zijn leven voor zijn bekeering was ingericht naar de wet van Mozes. Met grote angstvalligheid zocht hij zich te houden aan de inzettingen en geboden en rechten om zo gerechtigheid voor God te verwerven. Hij zocht zijn eigen gerechtigheid op te richten. Het ging wel niet gemakkelijk, maar hij probeerde het toch met inspanning van alle krachten, zodat hij naar de wet, uitwendig genomen, onberispelijk was. Dat hij pogingen in het werk stelde om aldus rechtvaardig voor God te zijn of althans een stuk van zijn gerechtigheid zocht in de werken, bewees afdoende, dat hij zijn zondestaat voor God niet kende in het licht van de onkreukbare rechtvaardigheid Gods. Nee, wij hebben geen waardigheid noch enige verdienste. Maar daarbij blijft het niet. Noch gebed, noch zucht, noch traan kan ons baten voor God. Noch bevinding, noch arbeid des evangelies, noch het lijden van vervolgingen, noch het doorstaan van veel benauwdheid en ellende, na onze waarachtige bekeering kan onze gerechtigheid voor God zijn.

Dus noch de werken der wet, noch de vruchten des geloofs kunnen onze gerechtigheid zijn voor God. Paulus kreeg een scherpe doorn in het vlees, opdat hij zich vanwege de uitnemendheid der openbaringen niet zou verheffen. Hij liep anders gevaar te steunen op die openbaringen, maar nu zonk hij neer op Christus alleen.

Niet hebbende mijn rechtvaardigheid, die uit de wet is. Hij bezat ze niet; hij had ze feitelijk nooit bezeten,, al had hij het zich ingebeeld. Hij vond ze niet bij zichzelf, hij zocht ze er ook niet meer.

Hij zocht ze alleen in Christus. Dus de apostel had wel gerechtigheid, waarin en waardoor hij voor God kon bestaan. Zeker wel! De gerechtigheid van Christus, die volkomen is, daarin bestond hij voor God. Die gerechtigheid nu was de zijne door het geloof. Die gerechtigheid was hem geschonken in de gave des Zoons van de Vader. Door het geloof had hij ze mogen aannemen met Christus verenigd. Kent u honger en dorst naar deze gerechtigheid? Alleen door haar kunnen wij voor God bestaan in het gericht. Zij opent de toegang tot God en van de saffieren troon schieten geen vuurvlammen, maar komt ons tegen het ruisen van eeuwige vrede.

Nog nader wordt deze rechtvaardigheid omschreven, als hij toevoegt: "Namelijk de rechtvaardigheid, die uit God is door het geloof". De zaak staat dus zo, dat de rechtvaardigheid die hij deelachtig wordt door het geloof in Christus, gerechtigheid uit God is tot het geloof.

Het is van belang op deze samenhang te letten. Zij bergt in zich een rijke troost voor het kind des Heeren. Wil het soms zeggen dat de gerechtigheid van Christus een goddelijke is, omdat Hij zelf God is? Nee, dat is de bedoeling niet. Maar het is rechtvaardigheid die door God de Vader is besteld en verordend, gerechtigheid die Hij aanbiedt; die Hij toerekent en aandraagt. Ze is uit God door Christus; Gode betamelijk, Gode waardig en Gode aangenaam. Kent u deze gerechtigheid alzo, lezer, want de Heilige Geest leert haar aldus kennen. Het moet ons steeds meer opvallen hoe de Heilige Geest ons het werk der zaligheid laat zien en kennen in het licht der drieuldigheid Gods. Wanneer wij dus door het geloof Christus mogen omhelzen, gerechtvaardigd zijnde, dan is dit de gerechtigheid uit God. Wij omhelzen de gegeven Middelaar Gods en der mensen. Die uit God is door het geloof. Opvallend is dat hier niet hetzelfde woord wordt gebruikt voor door het geloof als in het voorafgaande: dat door het geloof van Christus is. Door het geloof van Christus; daar wordt het geloof als middel, als instrument aangewezen om de gerechtigheid van Christus te ontvangen. Hier wordt een woord gebruikt om de band aan te wijzen tussen God en de zondaar. De gerechtigheid die uit God is, is vastgemaakt aan het geloof. Dit is de wil des Vaders, dat een iegelijk die de Zoon aanschouwt en in Hem gelooft, niet verderve, maar het

eeuwige leven hebbe.⁷⁴ Dengenen, die niet werken maar geloven in Hem, die de goddeloze rechtvaardigt, wordt hun geloof gerekend tot gerechtigheid. De gerechtigheid wordt dus verbonden niet aan de wet, maar aan het geloof. De persoonlijke genieting rust dus in het geloof. Daardoor alleen kan zij worden gekend en genoten. Alleen door het geloof wordt zij bij de voortgang met blijde bewustheid als eigen genadevoorrecht gekend. Zo verbindt de apostel aan de rechtvaardigmaking ten nauwste het leven der heiligmaking. De rechtvaardige zal door het geloof leven.⁷⁵ Zalig daar gevonden te worden in Hem, die ons leven is. Geen toorn-ervaring, maar genieting van welbehagen is ons deel.

Wij hebben aan de rechte verklaring volle aandacht moeten besteden, maar willen nu de volgende praktische lessen aan elkaar voorleggen, uit deze stof geput. Leer allereerst het volgende: om voor God te kunnen bestaan en te verkeren is het noodzakelijk dat wij worden gerechtvaardigd in het oordeel Gods. En om gemeenschapsleven met God te kunnen smaken moeten wij rechtvaardigen zijn in Christus. Hoe zou het anders kunnen? Hoe toch zullen twee tezamen wandelen, zo zij niet eerst overeengekomen zijn? Van gemeenschapsleven kan toch geen sprake zijn zonder verzoening? Hoe zou de volmaakt rechtvaardige God, die te rein van ogen

⁷⁴ N.a.v. Joh. 6:40.

⁷⁵ N.a.v. Hab. 2:4.

is dan dat Hij het kwade zou kunnen zien, met ons kunnen verkeren in onze onverzoevende staat? Hij is de vlekkeloos Heilige. Zelfs de hemelen zijn niet zuiver in Zijn ogen; hoeveel te min de mens, die zijn weg heeft verdorven en gedaan wat kwaad was in Zijn heilige ogen? Want Gij zijt geen God, Die lust heeft aan goddeloosheid; de boze zal bij U niet verkeren. Gij haat alle werkers der ongerechtigheid.⁷⁶ Zullen wij Gode behagen, zo moeten wij beminnen wat Hij bemint en haten wat Hij haat. Waar zal dan de goddeloze en zondaar verschijnen? O arme, dwaze mens, u stelt u in slagorde tegen God als een stoppel tegen het vuur! Zult u, zo blijvende, niet eenmaal horen: "Gaaf weg van Mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur, hetwelk den duivel en zijn engelen bereid is".⁷⁷ Vredesleven met God wordt alleen gesmaakt in de weg der verzoening.

"Gij zijt volmaakt, Gij zijt rechtvaardig, HEER; Uw oordeel rust op d' allerbeste wetten", zo zong de zanger van ouds.⁷⁸

We zouden niet willen zalig worden met krenking van Gods deugden. O nee, het zou beter zijn als wij verloren gingen. Want Gods eer is teer. Wij hebben onze eer verspeeld, omdat wij in eer wilden zijn. Gelijk het Gods eer was die ons noopte volkomen afstand te doen van de

⁷⁶ Psalm 5: 5-6.

⁷⁷ Matt. 25:41.

⁷⁸ Psalm 119:69 (berijmd).

zaligheid, zo is het nu in die toegerekende gerechtigheid van Christus, dat Gods eer onze zaligheid vordert, want Hij zal geen tweemaal voldoening eisen. Ik denk aan die vrouw, op haar sterfbed, zijnde in doodsnood; een vrouw in Christus. Een vriend wilde haar beproeven en zei: 'Als u nu nog eens verloren gaat, zou u dat kunnen billijken?' En haar antwoord luidde beslist en vol heilige dapperheid des geloofs: dan zou God meer verliezen dan ik, want ik zou mijn ziel verliezen en Hij Zijn eer! En dat is meer! Zo is het inderdaad voor de geborgene in Christus, bedekt met gerechtigheid, gehuld in deze Koningsmantel. Zo zeker als hij eenmaal moest omkomen buiten Christus, zo zeker moet hij zalig worden in Christus. Die zekerheid leeft in de ziel. In het natuurlijke dan voelen wij de warmte van onze kleren en voelen ons behaaglijk in de kou die er niet kan doordringen. Maar feitelijk verwarmen de kleren ons niet, maar wij de klederen, die alleen de kou tegen kunnen houden. Maar gehuld in de mantel van Christus gerechtigheid zit er warmte en leven in dat kleed zelf, want het is toch tevens gemeenschap met de Levensvorst. Er gaat kracht van uit, niet minder dan toen de bloedvloeiende vrouw de zoom van Zijn gewaad aanraakte met haar bevende hand.⁷⁹ Vredesgemeenschap met God in Christus, wie zal dit heilgoed kunnen beschrijven? Nee, dat moet

⁷⁹ N.a.v. Luk. 8:43-44.

worden ervaren om te weten wat het is. Dit kleed verouderd niet en de mot kan het niet eten.

Die rechtvaardigheid nu waardoor wij Gode welgevallig zijn, en voor Hem kunnen bestaan, moet een goddelijke rechtvaardigheid zijn.

Indien u meent gerechtigheid te bezitten voor God, beantwoordt zij dan aan deze eis? Is uw bed niet te kort om uw leden op uit te strekken en het deksel te smal? Geweldig als God God voor ons wordt. Als Zijn deugden ons worden onthuld. Leg in de weegschaal des heiligdoms wat u maar wilt; het is alles lichter dan hooi en kaf. Alleen de gerechtigheid Gods in Christus weegt ruimschoots op tegen alle zonden; neemt het oordeel Gods volkomen weg. Het gekweld worden door de zonde kan niet ophouden zolang wij de kracht van het offer niet kennen. O, die volkomen afrekening in Christus. Nee, er bleef niets meer te vereffenen. Maar die de ganse wet zal houden en in een struikelen, die is schuldig aan de ganse wet.

"Want Ik zeg u: Tenzij uw gerechtigheid overvloediger zij, dan der Schriftgeleerden en der Farizeeën, dat gij in het Koninkrijk der hemelen geenszins zult ingaan".⁸⁰ Ja, het is niet slechts te vrezen, maar het zal werkelijk geschieden wat de mond der waarheid heeft gezegd: "Velen zullen te dien dage tot Mij zeggen: Heere, Heere! hebben wij niet in Uw Naam geprofeteerd, en in Uw Naam

⁸⁰ Matt. 5:20.

duivelen uitgeworpen, en in Uw Naam vele krachten gedaan? En dan zal Ik hun openlijk aanzeggen: Ik heb u nooit gekend".⁸¹ Daarom, weet u waarachtig, dat de gerechtigheid van Christus gerechtigheid Gods is? Heeft de Vader u dienaangaande verklaring gegeven? Hebt u in het gericht gestaan voor God?

Zo is dan de gerechtigheid, waarmede wij alleen voor God kunnen bestaan, een gerechtigheid in Christus. Hij toch heeft volkomen de wet volbracht. Hij kan de Vader Zijn gerechtigheid vlekkeloos en ongeschonden voorstellen, gelijk ook omgekeerd mag gezongen: nu heeft de Vader Zijn gerechtigheid zo vlekkeloos en ongeschonden aan het heidendom ten toon gespreid. Hij heeft gedacht aan Zijn genade!⁸² Daar ligt in de kribbe van de stal te Bethlehem het Christuskind.

Deze Jezus verkondigen wij u. In Zijn dienst begeren wij te leven en te sterven. De naam Jezus is de enige Naam onder de hemel door welken wij moeten zalig worden. Wij verkondigen in Hem vergeving der zonden; in Hem, die zelf geen zonde heeft gekend en op wiens lippen geen bedrog is geweest.

Zal deze gerechtigheid ons baten, zo moet zij ons deel zijn door het geloof. Geloof stelt ons buiten onszelf en doet alles overboord werpen om Hem te gewinnen. Er wordt veel over geloof en geloven geredeneerd en

⁸¹ Matt. 7:22-23.

⁸² Psalm 98 vers 1-2 (berijmd).

gedisputeerd, maar bezit u het geloof? Laat ik nu ook eens een kenmerk noemen. U zucht en maakt u blij, vaak om beurten. U bent nooit verloren gegaan voor God, hebt nooit uw ondergang als rechtvaardig ervaren en spreekt over geloof in Jezus. Maar het geloof sluit in het loslaten van zichzelf en het gedragen worden door een Ander. En dat ontbreekt u! Waar blijft nu uw geloof? Was het wel waarlijk geloof en geloven? Wordt u het evangelie feitelijk niet een nieuwe wet, die u zoekt te volbrengen om zalig te worden? U zoekt het evangelie te volbrengen door u te oefenen in uw geloven en uw werkzaamheden laten u buiten Christus en Zijn heil, al bent u er dan nog zo druk mee. O zeker, wij weten dat menig- een het zelfs daar niet druk mee heeft en de breuk op het lichtst of het zonderlingst wordt genezen. Beproeft uzelf of u in het geloof zijt, onderzoekt uzelf! De Heere zal Jeruzalem met lantaarns doorzoeken.

Deze gerechtigheid is uit God door het geloof. Dit was, wij wezen er reeds op bij de verklaring, geen nodeloze herhaling, maar een nieuw gezichtspunt. De zaak werd eerst gezien van de zijde van de zondaar naar Christus heen. U ziet in de geest de vereniging van de zondaar met de gezegende Borg. U ziet de levensworsteling in het geloof om zich als een vogeltje te nestelen in deze ceder. Om daar zijn stem te laten horen tussen de takken. In Hem is al ons heil en onze eer. Maar nu laat de apostel ons de zaak ook zien vanuit de Vader. Paulus

bezit Christus en nu omhelst hij Hem in het geloof en geniet hij de vrede met God. Maar aanschouw nu ook hoe de Vader in Christus die gerechtigheid neerlaat om er zijn kind in te wikkelen. De gevende Vader in Christus en het ontvangende kind Gods ontmoeten elkaar in Hem. Dit was zo in de rechtvaardigmaking. Men let daar gewoonlijk veel te weinig op, omdat men blijkbaar niet gerechtvaardigd is. Men spreekt over het gelovig omhelzen van Jezus en het zich toe-eigenen van de gerechtigheid om nu te geloven dat ook mijn zonden om Christus wil vergeven zijn. Nu moet worden vastgesteld dat dit toch niet de toegepaste rechtvaardigmaking is. Zeker, ook die daad Gods is bij de een klaarder dan bij de ander, maar toch in wezen gelijk. Wat is het geval om terug te komen op het straks gezegde? Men gaat uit van de gelovende mens en blijft in de gelovende mens hangen*). Het zijn werkzaamheden met Christus, die geopenbaard wordt bij het toevallen van het recht Gods, maar het is niet de vrijspraak Gods, die wordt verworven. Men redeneert dan vaak verder met zijn verstand over vrede met God, ja, over verzoening met God drie-enig, en leeft uit de vruchten met meer of mindere bewustheid. Wilt u dit de standelijke rechtvaardigmaking noemen? Wij kunnen dit toegeven en geloven dat de meesten in onze donkere tijden niet verder komen, maar de rechtvaardigmaking heeft daarmee toch haar volle beslag niet gekregen.

Het is ook niet klein, maar toch is het niet wat Paulus ons tekent, want tevergeefs zoekt men naar de rechtvaardigheid die uit God is tot het geloof. In de rechtvaardigmaking van de zondaar voor God in de vierschaar zijn geen gelovige uitgangen naar Jezus, maar is het de Vader, die de zondaar, die lijdelijk wegzinkt voor God en nu niet in de hel, maar in Jezus' armen neerzinkt, die straks zich openbaart in die Christus. Nu kan de Vader afdalen in die Christus, om de zondaar te betonen, dat Hij een welgevallen neemt in het offer, dat die gerechtigheid, in de Heere onze gerechtigheid, gerechtigheid Gods is... Door het geloof. Dat wil zeggen (wij wezen er reeds op) naar het geloof toe. Dus, de Vader nadert hier in de Zoon de zondaar die met Christus is verenigd en daalt in (laat ik het zo maar eens uitdrukken) in het geloof. Nu ben ik toe aan de schenking des Vaders. Nu kan Hij ons aannemen als kind. De Rechter werd nu Vader en het booswicht kind. Nee, het gaat hier niet om schoolse spitsvondigheden, maar om het theologisch bestand der goddelijke waarheid. Het gaat om God en de prediker behoort een prediker Gods te zijn. God rekent de zondaar in Christus gekomen door het geloof deze gerechtigheid toe. De zondaar doet dat niet door gelovige overleggingen, maar God doet het. Maar al te zeer is de lijdelijke zijde van de rechtvaardigmaking uit het oog verloren. Een zaak waar wij echter thans niet nader op kunnen ingaan, hoezeer zij volle aandacht vraagt. Op dit

punt was en is de theologische voorstelling zeer gebrekkig. En met die bevinding is het in onze dagen nog erger! De apostel laat ons dus blikken in het hart van Gods gekenden, hoe God met Zijn hart in Christus het hunne raakt en Zijn vrede doet smaken, die alle verstand te boven gaat. Het kan zeker moeilijk worden betwist dat alleen de bevinding dezer zaken ons in staat stelt de juiste verklaring te grijpen en in haar waarheid te verstaan als verklaring van eigen leven van de ziel.

Zo in Christus gevonden te worden, is nu de grondslag van vredesleven met God. "Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? God is het, Die rechtvaardig maakt".⁸³ Het Boek des levens des Lams wordt niet herdrukt, verbeterd of veranderd. Wij hebben Hem verwacht en Hij zal ons zalig maken. Wij zullen ons verheugen en verblijden in Zijn zaligheid.

Hier is de zuivere grondslag van het gemeenschapsleven met God. Een uur door Christus omhelsd weegt rijkelijk op tegen de waardij der gehele wereld. De Koning schenkt ons een rijk pensioen. Zo moet de Koning eeuwig leven en met de Vader en de Geest eer en aanbidding ontvangen.

*) Bij het lezen van verscheidene getypte preken van Ds. Paauwe viel ons onder meer op, dat ook hij blijft hangen in de gelovende mens en in het diepste wezen van de zaak niet inkomt, van de zijde des Vaders, noch

⁸³ Rom. 8:33.

leerstellig, noch bevindelijk. Daarom lijkt ons deze prediking volstrekt niet zo afsnijdend als het oppervlakkig schijnt. Maar op dit punt moet een algemeen tekort worden geconstateerd in onze theologie. De plaats van de Vader in de objectieve rechtvaardiging wordt wel juist gesteld, maar als naar de subjectieve neerslag wordt gevraagd, vindt men geen antwoord.

Filippenzen 3 vers 7-10:

7 Maar hetgeen mij gewin was, dat heb ik om Christus' wil schade geacht.

8 Ja gewisselijk, ik acht ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere; om Wiens wil ik al die dingen schade gerekend heb, en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen;

9 En in Hem gevonden worde, niet hebbende mijn rechtvaardigheid die uit de wet is, maar die door het geloof van Christus is, namelijk de rechtvaardigheid die uit God is door het geloof;

10 Opdat ik Hem kenne, en de kracht Zijner opstanding en de gemeenschap Zijns lijdens, Zijn dood gelijkvormig wordende.

Zo bezat de apostel een gerechtigheid die uit God was in Christus. Wij hebben uitvoerig stilgestaan bij de betekenis van hetgeen Paulus over die gerechtigheid zegt. De zondaar wordt haar deelachtig in Christus, die de Heere onze gerechtigheid is. Hij is de Eniggeborene des Vaders, vol van genade en waarheid.⁸⁴ "Door Zijn kennis zal Mijn Knecht, de Rechtvaardige, velen rechtvaardig maken, want Hij zal hun ongerechtigheden dragen".⁸⁵

⁸⁴ N.a.v. Joh. 1:14.

⁸⁵ Jes. 53:11b.

Door het geloof wordt de zondaar met Christus verenigd. Aan de ene zijde is het geloof daarbij een zuiver lijdelijke zaak. Ja, in de rechtvaardiging allereerst lijdelijk. Christus daalt in het geloof af en nu omhelst de zondaar de Christus. Christus wordt niet aan de gelovende mens voorgesteld, zoals de zaak gewoonlijk wordt berekend, maar Hij daalt in de ontblote zondaar af met Zichzelf en nu omhelst Hij de zondaar en maakt Zich lotgemeen met hem. Dan pas omhelst de zondaar Hem. Maar de apostel, zo zagen wij, laat ons ook zien hoe de rechtvaardigmaking haar volle beslag verkrijgt, mede door de daad des Vaders. Die gerechtigheid is uit God tot het geloof. De Vader daalt ook af in het geloof met die Christus als door Hem geschonken. Zo wordt de vrede geboren in de ziel. Lezer, kent u de bevinding van deze zaken? Of leest of hoort u het als theorie... misschien goed voor een ander?

Hierbij komt nu dit. Wanneer de zondaar gerechtvaardigd is, wanneer de rechtvaardigmaking haar volle beslag heeft verkregen, ook door het zegel van de Heilige Geest die Vader en Zoon verheerlijkt in de ziel, dan is er dus de worsteling des levens om niets te blijven in ons zelve, maar alles te hebben en te zijn voor God in Immanuel. Telkens weer ontledigd, met God bevredigd. Telkens weer maakt Hij bekend wat wij in Christus hebben. Telkens weer daalt ook de Vader in om Zijn goedkeuring over dit leven in Christus te geven. Zijn zalige

vrede en Vaderlijke gunst zijn een onwaardeerbare schat. Vrede met God. O, wij kunnen niet uitdrukken hoeveel ontferming Hij bewijst aan Zijn volk dat zich op Hem mag verlaten, dat niets heeft in zichzelf, maar alles in de Zoon van Gods liefde. U zoekt mijn hart, mijn oog blijft op U staren!⁸⁶ Zo hebben wij dan vrede, omdat wij gerechtigheid hebben voor God in Christus. Wie Hem niet bezit, kan niet met en in Hem leven. Hier is de zuivere grondslag voor bevindelijk leven met God. O, Zijn gemeenschap overtreft zeer verre alles wat de aarde biedt.

Hij heeft beloofd: "Ik ben bij u, en Ik zal u aanzien".⁸⁷ Hij heeft gezegd: "Ik zal u niet begeven, en Ik zal u niet verlaten".⁸⁸ Ik zal eeuwig uw genadige Vader zijn. Ik zal u trouw verzellen met mijn raad, terwijl mijn oog op u gevestigd staat.⁸⁹ De apostel wijst ons nu op het grote doel van zijn leven. Voor dat doel geeft hij alles prijs. Waarvoor leeft hij? Om Hem te kennen. Dat ideaal wenkt hem voort, zijn oog blijft op Hem staren. "Opdat ik Hem kenne". Hij wil niet slechts de genadeweldaden, maar de Persoon; de innigste verbinding met Hem en wel zo, dat Christus hem geheel beheerst en vervult. Toch is de hoogste trap van deze gemeenschapskennis nog slechts het begin der heerlijkheid.

⁸⁶ Psalm 119:5 (berijmd).

⁸⁷ Ez. 36:9.

⁸⁸ Hebr. 13:5.

⁸⁹ Psalm 32:4 (berijmd).

"Opdat ik Hem kenne".

Zo was dan het voorwerp van Paulus bewuste geloofsleven God in Christus. Daarvoor offerde hij alles op. Zijn vaderland, familie, eer, gemak, vrijheid, ja, ook zijn leven. "Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst liefgehad heeft".⁹⁰

Van nature is de mens tevreden Hem helemaal niet te kennen. "Wijk van ons, want aan de kennis Uwer wegen hebben wij geen lust".⁹¹ Maar hier spreekt een mens die Jezus Christus zijn Heere kende, zoals weinigen voor en na hem. U kunt veel van Hem weten en Hem toch niet kennen. "U dan, die gelooft, is Hij dierbaar".⁹²

U kunt het leven van Christus kennen en toch niet Christus als het leven bezitten. U meent wellicht op de weg te zijn en verstaat niet dat Christus alleen de Weg is, de Waarheid en het Leven.⁹³ Zalig als Hij voor en in ons is wat Hij is voor de Vader. "Gij zijt mijn God, U zal ik loven".⁹⁴

Hij moet ons steeds dierbaarder worden in de voortgang van het leven. Nee, Hij is niet minder schoon dan toen wij Hem voor het eerst aanschouwden in Zijn graveerseen. Geheel is Hij schoon en daar is geen gebrek aan

⁹⁰ 1 Joh. 4:19.

⁹¹ Job 21:14.

⁹² 1 Petr. 2:7.

⁹³ N.a.v. Joh. 14:6.

⁹⁴ Psalm 118:14 (berijmd).

Hem.⁹⁵ O, welk een offerlam is Hij. Ik heb Hem in Zijn liefelijkheid gezien en gehoord en wel zo, dat ik bijna zeggen zou: Is Hij wel die ik gewoon was te ontmoeten? Zijn aangezicht blonk nog schoner en Zijn stem was nog innemender dan voorheen. Zijn kus was nog inniger en Zijn sprake luidde: Mijne duive, mijne schone!⁹⁶

O, het zou een levende dood zijn, te sterven in het vuur Zijner liefde. De Heere sloeg en verbrijzelde Hem en de wereld sloeg en kruisigde Hem en Hij nam de vuistslagen van beide partijen aan, opdat Hij ze bijeen zou brengen. Beminnelijke Immanuel, wat hebt Gij uw volk toch uitnemend liefgehad! De hemel ligt op zijn gelaat, nu verheerlijkt, zaligheid en heerlijkheid glanst op zijn voorhoofd en tussen zijn ogen woont de eeuwige liefde. Nee, ik raak in dit onderwerp niet uitgestudeerd. "Opdat ik Hem kenne". Jezus is ons dierbaarder dan eigen hart en leven. U zegt: ik heb een weinig van Zijn liefde geproefd, maar kent u gepijnigd te worden door Zijn liefde, terwijl deze pijn wordt verzwaard door het verlangen naar dadelijk bezit? Want wij zullen eenmaal kennen gelijk ook wij gekend zijn.⁹⁷ Gekend met een volmaakte kennis der liefde. Hebt u Zijn woorden als profeet vernomen? Hij leert de weg der zaligheid en kon zeggen: Ik ben de Weg. Ik zal u verborgen dingen bekend maken.⁹⁸ Maar Hem te

⁹⁵ N.a.v. Hoogl. 4:7.

⁹⁶ N.a.v. Hoogl. 2:13-14.

⁹⁷ N.a.v. 1 Kor. 13:12.

⁹⁸ N.a.v. Jer. 33:3.

kennen is meer dan Zijn woorden te horen. Zijn offer der verzoening is ons een onderwerp der inleving steeds weer en nu zit Hij als Voorspraak bij de Vader. "Opdat ik Hem kenne". O, hoe verwonderd zijn we telkens weer, wanneer wij mogen verstaan, dat Hij ons vertegenwoordigt bij de Vader, dat: "Noch hoogte, noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onzen Heere".⁹⁹ Maar wij gaan nog verder. Nu weten wij hoe men het slot kan openen en hoe men de deur van mijn Liefsten binnenkamer te ontgrendelen is. Ik was opgezwollen en verzadigd van Zijn liefde. Ze is mij als een vuur in mijn ziel. Laat de hel en de wereld er water of modder inwerpen het zal hen niet baten. "Opdat ik Hem kenne". Kom en ruik de geur van Zijn adem als het poeder des kruide-niers.

Hij begeert zeer dat ze veel op Hem staren. Wij begeren toe te nemen in de kennis van Zijn liefde. In Hem zijn verborgen al de schatten der wijsheid en der kennis.

Christus mag niet zijn, een aanhangwagen van onze levenstrein maar behoort de locomotief te wezen. Wij begeren geen tweedehands godsdienst. O, Hem kennen; toenemen in die kennis, hoe noodzakelijk, maar ook hoe zalig. Hem kennen in Zijn ambten, naturen en staten; in Zijn vernedering en verhoging. In Zijn toeven in het graf en in Zijn wandelen temidden van de gouden

⁹⁹ Rom. 8:39.

kandelaren. Hem kennen als Degene, die de storm stilt en tot de woeste baren spreekt: "Zwijg, wees stil!"¹⁰⁰; maar ook als Degene, die de akker van onze ziel doorwaait met Zijn levensadem, zodat Zijn specerijen uitvloeien. "Opdat ik Hem kenne". Hij was het die mijn heil bewerkte; Hij is het die mijn leven is en Hij zal het zijn die mij zal weiden en leiden aan de fonteynen der levende wateren.¹⁰¹ Hij zal ontsluiten de schatkamers van Zijn kennis en ons onderwijzen tot in de diepten der eeuwigheid. Hoe meer ik van Hem ken, ja, hoe beter ik Hem ken, hoe meer ik de inwoning des Geestes ervaar, want die zal Hem verheerlijken.

Hij is Koning over Sion. Hij is gezalfd. Hij zal regeren, rechtvaardig, wijs en zacht.¹⁰² Hem kennen als stuurman op de levenswateren, bij storm en onweer, als tuig en mast breken onder angst en weeën. Hem kennen in oorlog en vrede; als Hij de troepen monstert en als Hij de buit uitdeelt. Ook voor dat uitdelen van de buit maakte David een wet in Israël. "De koningen, hoe zeer geducht, zijn met hun heiren weggevlucht, zij vloten voor Uw ogen".¹⁰³ Zo jubelt Sion, als zij mag ervaren: in Hem zijn wij meer dan overwinnaars.¹⁰⁴ "Opdat ik Hem kenne". "Wat springt gij, bergen, trots omhoog? Wat wilt

¹⁰⁰ N.a.v. Mark. 4:39.

¹⁰¹ N.a.v. Openb. 7:17.

¹⁰² N.a.v. Psalm 72:1 (berijmd).

¹⁰³ Psalm 68:6 (berijmd).

¹⁰⁴ N.a.v. Rom. 8:37.

g'u, in der volk'ren oog, bij Sions berg verheffen?"¹⁰⁵ Alle bergen zullen vernederd worden. Maar de Heere heeft Sion verkoren om aldaar te wonen en Hij heeft Zijn Koning gezalfd over deze berg.

"Opdat ik Hem kenne"... Paulus, weet u dan nog niet genoeg van Hem? Nee, nee, zo zegt hij, ik weet nog zo weinig van Hem. Ik ben het met Petrus eens, die maant: "Maar wast op in de genade en kennis van onzen Heere en Zaligmaker Jezus Christus".¹⁰⁶ Laat ik in beeldspraak u opwekken, u die Hem kent om te smachten meer te kennen. Bent u weleens in een confectiewinkel geweest? Ja, en hebt u goed rondgekeken? Hebt u die spiegels gezien? Maar bent u ook al in het atelier geweest? Hebt u zien knippen? Hebt u de geheimen van de fabriek gekend? Bent u in die en die kamer geweest? Hebt u inzage in de boeken gehad en u een voorstelling gevormd van hetgeen elke dag in de zaak omgaat? Hebt u kennisgenomen van het bezorgen van de goederen en het innen van het geld? U moet meer zien en beter opletten, dunkt u niet?

Mijn overdenking van Hem zal zoet zijn. Kent u Hem in diepten van smart en in de lichtglansen der vreugde? Graaf dieper in Hem en u zult meer wonderen ontmoeten. En dat alles voor z'n als ik ben! Kent u de koning(in)? U hebt hem/haar toegewuifd! Maar hebt u hem/haar

¹⁰⁵ Psalm 68:8 (berijmd).

¹⁰⁶ 2 Petr. 3:18.

gesproken? Bent u op audiëntie geweest? Maar zijn/haar dochter kent hem/haar toch weer anders en beter!

Ieder kind des Heeren kent de Koning der Kerk. Zijn verschijning hebben wij liefgehad. Wij kennen Hem in de kracht van Zijn bloed en gerechtigheid. Kennen Hem als Voorspraak bij de Vader. Kennen Hem als oudste Broeder in de benauwdheid geboren. Kennen Hem als Bruidegom van onze ziel; Bruidegom van een zwarte Bruid. Kennen Hem als Degene in wie de Vader al Zijn welbehagen heeft. Kennen Hem als de ster Jakobs en de Leeuw uit Juda's stam. Kennen Hem als de Roos van Saron en de Fontein der hoven. Kennen Hem als het Brood en het Water des levens, want wij hebben niet alleen aan Zijn tafel gegeten en gedronken, maar ervaren dat Zijn vlees waarlijk spijs en Zijn bloed waarlijk drank is. Maar Christus is alles!

Hij verbreekt koperen deuren. Ik ken Hem.

Hij regeert over de opgeblazenheid van de zee. Ik ken Hem.

Hij is een Herder. Ik ken Hem, want ik ben Zijn schaap.

Hij draagt het verlorene op Zijn schouder. Ik ken Hem, want Hij droeg mij als Zijn liefdeslast.

Hij is: de Heere geneest. Ik ken Hem, want ik ben zijn doorlopende patiënt. "Uw krankheên kent en liefderijk geneest. Die van 't verderf uw leven wil verschonen, met

goedheid en barmhartigheên u kronen".¹⁰⁷ Hij nodigde ons in Huis. "Terwijl de Koning aan Zijn ronde tafel is, geeft mijn nardus zijn reuk".¹⁰⁸ Ik hoorde Hem spreken: Gij zijt geheel schoon en daar is geen gebrek aan u. Maar zelfs een vrouw kan in gebreke blijven haar man te kennen. Luther had tijden dat zijn Catharina hem niet kende in diepten van verlating en hoogtes van ontferming. "Opdat ik Hem kenne." En toch, hoe weinig heb ik nog gekend. Zou ik Gethsemané en Golgotha doorgronden? Wij zien het, maar doorgronden het niet! Zal ik Zijn alge-noegzaamheid ten volle kennen? Hoe zou ik kunnen? Deze kennis is zeer bijzonder van aard en gevolgen. Zij is hartinnemend. Zij verovert de ziel geheel. Zij is verzadigend van aard. De natuurlijke kennis maakt wel opgeblazen, maar verzadigt het mensenhart niet. Deze kennis is wonderbaar. Wat verbeeldt de mensheid zich al niet met haar kennen en kunnen? En toch, wat zou zij weten en wat ze weet, laat de ziel ledig. Maar deze kennis is eten en drinken. "En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen", zo sprak Hij door Johannes.¹⁰⁹ Deze kennis maakt gelukkig, want zij doet ons verstaan dat in Hem het leven is geopenbaard; dat in Hem de Vader een welbehagen heeft in de Kerk en haar bemint met de liefde, waarmede Hij Zijn eigen Zoon lief heeft. Deze kennis

¹⁰⁷ Psalm 103:2 (berijmd).

¹⁰⁸ Hoogl. 1:12.

¹⁰⁹ Joh. 17:3.

heiligt het hart. Zie, mijn Christus is God! Ach, dat ik daarop zoveel bouwde als dit fundament kan dragen om nooit meer enig steunpunt te zoeken in mijzelf, ook voor het leven van elke dag. Dat fundament is toch ingezonken in het deugdenbeeld Gods. Zie, wij hebben samen veel onderlinge liefde gesmaakt. Zie, weet u wat het zegt een ziek-zwak bestaan te leiden in mesech, benevens pijn en liefde-krankheid om Christus wil? "Opdat ik Hem kenne." Kennen als verheerlijkt door de Heilige Geest. Ja, waarom zouden wij het verbergen? Het is toch om Hem te verheerlijken. Als wij het uitspreken, dat onze vermoeide ziel dikwijls een bed had in Zijn schoot. O, ik kan u niet zeggen, mijn lezer, welke zoete smart en aangename pijn er in de liefde tot Christus en van Christus gelegen is. Als de hemelen papier waren en de zeeën inkt en alle zandkorrels schrijvers, dan nog zou het onmogelijk zijn te beschrijven wie Hij is en wezen zal. De lof van onze schoonste, zoetste, weergaloze en wonderbare Liefsten gaat alles te boven. Ach, hoe weinig tongen zingen minneliederden op Hem; hoe weinig harten zijn krank van liefde. Hoe gezegend is Zijn rug, wat moet dan Zijn aangezicht zijn. Nee, we weten nog niet eens recht hoeveel wij in dit leven reeds van Hem kunnen kennen. Wie meent iets te weten, die heeft nog niets gekend. Laat Hij van mij maken wat Hem lust want ik ben geformeerd om Zijnentwil. Het vat staat op de schijf.

Een vat ter ere. Wel heeft Hij Zijn schat in dit vat gelegd, maar toch is ook het vat nog op de schijf.

Maar vat en schat kunnen niet meer worden gescheiden. Och, of ik Hem naar waarde verhogen en prijzen kon. Ja, dan zijn wij bereid onze zaligheid op te schorten om Hem en u te dienen. Alhoewel ontbonden te worden en met Christus te zijn, dat is zeer verre het beste.¹¹⁰ Hemel en aarde, de zon die ons bescheen, het hout en de stenen zijn getuigen dat ik een schoon huwelijkscontract tussen u en Christus heb voorgesteld. Ja, is uw kennis van Hem niet toegenomen? De macht, sterkte en liefelijkheid van de Bruidegom! Hij, dierbaar is Hij. Welke erfenis wacht ons? O, die ondoorgroendelijke diepte der liefde, die Hem zijn zwarte Bruid deed zoeken door smart en vuur en schande en dood, ja, het graf! Hebt u Hem uw ja-woord gegeven?

Maar: "Indien iemand den Heere Jezus Christus niet liefheeft, die zij een vervloeking; Maranatha!"¹¹¹

"Opdat ik Hem kenne, en de kracht Zijner opstanding". Paulus leeft om Christus te kennen en zo voegt hij toe: "En de kracht Zijner opstanding". In de opstanding des Heeren was de openbaring ener grote kracht. In zijn leven had de schare bij het zien van Zijn wonderwerken meermaals uitgeroepen: "Hoedanig een is Deze!"¹¹²

¹¹⁰ N.a.v. Fil. 1:23.

¹¹¹ 1 Kor. 16:22.

¹¹² N.a.v. Matth. 8:27.

Hoedanig een is deze! Hij stilde de storm en gebod de golven: "Zwijg, wees stil!"¹¹³ Hij heelde de ogen der blinden en deed de stommen spreken. Hij riep Lazarus uit het graf: "Lazarus, kom uit"... en de dode zat overeind.¹¹⁴ Hij wierp duivelen uit en gebod onreine geesten uit de mensenkinderen uit te varen. Dat alles was betoning van grote kracht, die al het menselijke ver te boven ging. Maar in de opstanding is Hij krachtiglijk bewezen de Zoon van God te zijn. Hij kon zeggen: "Ik heb macht hetzelfde af te leggen, en heb macht hetzelfde wederom te nemen".¹¹⁵ Hij had daartoe de bevoegdheid, want dit gebod had Hij van Zijn Vader ontvangen. Hij bezat er, als de Zoon van God, ook de kracht toe. En de Vader heeft Hem uit de doden opgewekt naar de werking der sterkte van Zijn macht. In die opstanding verrees de Zoon als het Hoofd der Kerk. De kerker werd Zijn buit en Hij zag Zijn strijd bekronen.¹¹⁶ Hij is uit de dood wedergebracht als de grote Herder der schapen.

Zo is de kracht Zijner opstanding gelegen in een verze-geling van de volmaakte voldoening die Hij aanbracht in Zijn lijden en sterven. Hij overwon dood en graf en nam satan de zege af. Met volkomen vertrouwen mogen de Zijnen zich op Zijn gerechtigheid verlaten. Hij is

¹¹³ N.a.v. Mark. 4:39.

¹¹⁴ N.a.v. Joh. 11:43.

¹¹⁵ Joh. 10:18.

¹¹⁶ N.a.v. Psalm 68:9 (berijmd).

opgewekt tot hun rechtvaardigmaking.¹¹⁷ Zie, in de opstanding van Christus is de vaste grondslag des heils. Toch bepaalt de apostel ons bij een andere gedachte. Hij ziet op de vrucht der gemeenschap voor het leven des geloofs. Hij wil ons bepalen bij die kracht van Christus, zoals zij, in gemeenschap des geloofs, wordt gekend in de heiligmaking. Voor de dagelijkse bekering in de afsterving van de ouden en de opstanding van de nieuwe mens. Ook toen wij dood waren door de misdaden heeft Hij ons levend gemaakt met Christus en heeft ons mede opgewekt.¹¹⁸ In rechten zijn Gods kinderen één met Christus in leven en sterven. Maar uit die gemeenschap leven zij ook. Christus is opgewekt tot heerlijkheid des Vaders, opdat wij in nieuwigheid des levens wandelen zouden.¹¹⁹ Zo heeft Jezus ons de levendmakende Geest verworven, die ons doet leven uit de opstandingskracht van Christus. Zijn volk bezit een geestelijk leven. Het is in Hem. Het rust in Hem en kent Hem. Het begeert toe te nemen in dat kennen der geloofsgemeenschap.

Zij hebben de kracht van die opstanding ervaren toen Hij als de eeuwig levende Herder Zijn wegstervend schaap opnam en op Zijn schouder legde. Toen rees leven in hun ziel en zij voelden de last niet meer van de

¹¹⁷ N.a.v. Rom 4:25.

¹¹⁸ N.a.v. Ef. 2:5-6.

¹¹⁹ N.a.v. Rom. 6:4.

zondenberg, die hen drukte. Hij droeg hen naar de stal der schapen. Hij was vrolijk als een die een grote buit vindt. Zulk een last van zond' en plagen, niet te dragen, drukt onze schouders naar beneên.¹²⁰ Maar Hij zette er Zijn almachtige schouder onder en droeg ons met die last om ons ervan te bevrijden.

De kracht van Zijn opstanding zal ook in het bijzonder worden gezien op de jongste dag als de doden zullen verrijzen uit hun graven. Als de zee en de aarde zijn doden zal wedergeven. Sion rust in hope tot de laatste ba-zuinstoot des archangels.¹²¹ Zij zullen gelijkvormig worden aan Zijn verheerlijkt lichaam. Door die kracht evenwel zonder klare bewustheid, mocht Job uitroepen: Hij zal de laatste over dit stof opstaan en ik zal uit mijn vlees God aanschouwen en mijn ogen zullen Hem zien en niet een vreemde, mijn nieren verlangen zeer in mijn schoot.¹²²

De verheerlijkte Christus in de hemel, die vlees is van ons vlees en been van ons been, is een zeker pand van hun zalige verrijzenis op de jongste dag. Hij leeft en zij zullen leven. Hij is de eersteling dergenen die ontslapen zijn¹²³. Naar de aard der eerstelingen is daarin de volle oogst verzegeld tot heerlijkheid des Vaders. Zij leven Hem allen, want God is niet een God der doden, maar

¹²⁰ Psalm 38:4 (berijmd).

¹²¹ N.a.v. 1 Thess. 4:16

¹²² N.a.v. Job 19:25-27.

¹²³ N.a.v. 1 Kor. 15:20.

der levenden¹²⁴ en zij zullen Hem eeuwig leven, omdat Hij niet meer sterft, de dood heerst niet meer over Hem. En dit verderfelijke moet onverderfelijkheid aandoen en dit sterfelijke moet onsterfelijkheid aandoen. Het is gezaaid in zwakheid, maar wordt opgewekt in kracht. Het is gezaaid in oneer, maar wordt opgewekt in heerlijkheid¹²⁵.

O, heerlijke Jezus, welk een Levensvorst zijt Gij! Koning der eer en Heere der heerlijkheid! Johannes zag Hem in die kracht in de hemel. Zijn aangezicht blonk gelijk de zon. Hij was omgord met een gouden gordel om zijn lendenen en droeg een lang, wit kleed tot op de voeten. Hij is de Eerstgeborene uit de doden, de Overste van de koningen der aarde¹²⁶. Hij is het, die ons heeft liefgehad en van onze zonden gewassen in Zijn bloed, en die ons gemaakt heeft tot koningen en priesters, Gode en Zijnen Vader. Hem zeg ik, zij de heerlijkheid en de kracht in alle eeuwigheid. Amen.

Hij roept ten leven uit het graf der zonde en des doods. Hij roept met een stem als van een bazuin, zeggende: Ik ben de Alfa en de Omega, de Eerste en de Laatste¹²⁷. En de Kerk in de hemel en op de aarde maakte God groot: Wij danken U, Heere God, Almachtige, Die is en Die was en Die komen zal, dat Gij Uwe grote kracht hebt

¹²⁴ N.a.v. Matth. 22:32.

¹²⁵ N.a.v. 1 Kor. 15:43.

¹²⁶ N.a.v. Openb. 1:5.

¹²⁷ N.a.v. Openb. 1:10-11.

aangenomen en als Koning hebt geheerst¹²⁸ en de volken waren toornig geworden en Uw toorn is gekomen en de tijd der doden om geoordeeld te worden... en om het loon te geven Uwen dienstknechten.

Als de Opgestane is Hij de verheerlijkte Koning en heerst Hij door Zijn kracht en doet wat Hij wil en de Vader behaagt.

Welnu, deze opgestane Koning leeft in Paulus' hart. Want ons leven is met Christus verborgen in God. Hij houdt geen bespiegelingen over Jezus in de hemel, maar over die Jezus, die door de Geest leeft in zijn hart. Dezen opgestane Jezus nu begeerde hij te kennen in de kracht Zijner opstanding, in zijn leven en worstelen.

¹²⁸ N.a.v. Openb. 11:17.

Filippenzen 3 vers 7-10:

7 Maar hetgeen mij gewin was, dat heb ik om Christus' wil schade geacht.

8 Ja gewisselijk, ik acht ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere; om Wiens wil ik al die dingen schade gerekend heb, en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen;

9 En in Hem gevonden worde, niet hebbende mijn rechtvaardigheid die uit de wet is, maar die door het geloof van Christus is, namelijk de rechtvaardigheid die uit God is door het geloof;

10 Opdat ik Hem kenne, en de kracht Zijner opstanding en de gemeenschap Zijns lijdens, Zijn dood gelijkvormig wordende.

We hebben gewezen op enkele statelijke vruchten die in de opstandingskracht van Christus gewaarborgd zijn. Het leven. Ik leef en u zult leven en die in Mij gelooft, die sterft niet in der eeuwigheid¹²⁹. De gewaarborgde gerechtigheid voor God en de zekerheid der zalige verrijzenis ten jongsten dage.

Paulus begeert de inwonende Christus te kennen in de kracht van zijn opstanding. Die kracht moet hem geheel beheersen en vervullen. Dat is de stand van zijn leven, het leven der heiligmaking. Wij hebben Christus in alles

¹²⁹ N.a.v. Joh. 14:19 en Joh. 11:25-26.

en tot alles nodig. Hij is ons van God geworden óók tot heiligmaking en tot een volkomen verlossing¹³⁰. In de Heere zullen wij krachtige daden doen. Maar, waarin bestaat nu de kennis van de kracht van Christus' opstanding? Het is niet moeilijk hierop een antwoord te geven. Laten wij enkele dingen noemen zonder naar volledigheid te streven. Allereerst is daar het geloofsgezicht op de verheerlijkte Christus in Zijn eeuwige kracht. Hij is voor het oog des geloofs een Vorst met macht bekleed. Hij treedt voor het oog der ziel als bekleed met alle macht in de hemel en op de aarde. Maar deze kracht van Christus als opgestane Levensvorst wordt ervaren in de ziel. Dan roept de zwakke, krachteloze Paulus uit: "Ik vermag alle dingen door Christus, Die mij kracht geeft".¹³¹ En... als ik zwak ben, dan ben ik machtig.¹³² Ervaren wordt de kracht des levens in de ziel, dat het geestelijk leven niet kan worden vernietigd. Het leven springt op in de ziel en men hoort een stem des gejuichs in de tenten der rechtvaardigen. Het leven kan zo worden benauwd, overmits wij midden in de dood liggen in onszelf. De stroom uit de tempel loopt door de Dode zee¹³³. De zilte wateren der zonde dreigen de levenswateren te bederven. Maar geen nood, de kracht van Zijn opstanding, die meebrengt de vruchten Zijns doods, is een

¹³⁰ N.a.v. 1 Kor. 1:30.

¹³¹ Fil. 4:13.

¹³² N.a.v. 2 Kor. 12:10.

¹³³ N.a.v. Ez. 47:8-9.

afdoend medicijn en geneest onze ziel. Al zou u ons folteren of verbranden, de kracht van Christus als Levensvorst zal ons leven bewaren. De ervaring dezer kracht geeft moed in lijden; rust in gevaren; leven midden in de dood. De eeuwig levende Herder waarborgt het leven der nooit stervende kudde¹³⁴. Met mijn God dring ik door een bende en met mijn God spring ik over een muur¹³⁵. Daarom kan de apostel elders zeggen: Zo zal ik dan veel liever roemen in mijn zwakheden, opdat de kracht van Christus in mij wone¹³⁶. Door die kracht kon hij prediken in betoning des Geestes en der kracht¹³⁷; kon hij te Efeze vechten met de beesten¹³⁸. Van het evangelie was hij een dienaar geworden, naar de gave der genade Gods, die - zo schrijft hij aan de gemeente van Efeze - mij gegeven is naar de werking Zijner kracht¹³⁹. Ja, die kracht werd openbaar in zijn prediking. Let eens op de apostel in zijn dienst. Hij werd verteerd en bleef krachtig. Waar school toch het geheim van zijn volharding en kracht? Niet in zichzelf, maar in Christus. Hij achtte op geen ding, noch hield zijn leven dierbaar voor zichzelf. Die kracht deed hem lijdzaam dragen alles wat hem overkwam. Die kracht nu werkt niet los van Christus, maar

¹³⁴ N.a.v. Joh. 10:28.

¹³⁵ N.a.v. Psalm 18:30.

¹³⁶ N.a.v. 2 Kor. 12:9.

¹³⁷ N.a.v. 1 Kor. 2:4.

¹³⁸ N.a.v. 1 Kor. 15:32.

¹³⁹ N.a.v. Ef. 3:7.

wordt gekend in de gemeenschap met Hem. Uit die levende kracht is zijn leven krachtig. Daarom leren zij dat zij niet ten gronde zullen gaan in hun verwachting en hoop. Die kracht heft ons op boven de aarde en de tijd. Daardoor worden wij ingeleid in de hope der heerlijkheid. Altijd standvastig, onbewegelijk en overvloedig in het werk des Heeren, zo mocht hij schrijven¹⁴⁰ voor het aangezicht van de Alwetende, Die hem getrouw had bevonden hem in de bediening gesteld hebbende. Dat leven is als een fontein in zijn ziel, terwijl zijn voeten vastzitten in de stok.

Die kracht stuit de duivel terug in zijn aanvallen. Hij loopt er zich tegen te pletter als op een zware muur. Wij hebben de strijd niet tegen vlees en bloed, maar tegen de geestelijke boosheden in de lucht¹⁴¹, tegen de overste dezer wereld.

Opdat ik hem kenne en de kracht van Zijn opstanding... Hij is de Opstanding en het Leven¹⁴². Hij heeft de geweldhebber des doods overwonnen¹⁴³. In ons is geen kracht tegen de grote menigte die tegen ons komt, maar Hij is de Vorst van het heir des Heeren. Zalig, als deze kracht welt in onze ziel. „Vrees niet, Ik ben met u; wees niet verbaasd, Ik ben uw God".¹⁴⁴

¹⁴⁰ N.a.v. 1 Kor. 15:58.

¹⁴¹ N.a.v. Ef. 6:12.

¹⁴² N.a.v. Joh. 11:25.

¹⁴³ N.a.v. Hebr. 2:14.

¹⁴⁴ N.a.v. Jes. 41:10.

En de gemeenschap Zijns lijdens, Zijnen dood gelijkvormig wordende: Paulus begeert dus niet alleen te kennen de kracht van Christus' opstanding, maar hij wenst ook deel te hebben aan zijn lijdens; te kennen de gemeenschap Zijns lijdens, ja, hij begeert Zijn dood gelijkvormig te worden. Deze uitdrukkingen zijn zeer volzinnig. Rijk en diep zijn de gedachten die de apostel, door de Heilige Geest geleid, uitspreekt. Wat betekent: deelhebben aan zijn lijdens; gemeenschap hebben met dat lijdens? Het kan betekenen deelhebben in rechten. Ik deel in het lijdens van Christus zou kunnen beduiden: ik ben deelgenoot ervan; de vruchten komen mij ten goede. Dat lijdens, die dood, is ter verzoening mijner zonden en ter rechtvaardiging voor God. De ervaring, door de Heilige Geest, maakt mij voor eigen hart deelgenoot van het lijdens en sterven des Heeren. Dat zou het, afgezien van het verband, kunnen betekenen. Zeker mag ieder de vraag wel stellen, of hij in die zin deel heeft aan de dood van het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt¹⁴⁵. Is Hij voor u gestorven? Kunt u in waarheid de woorden van het Avondmaalsformulier tot de uwe maken: Hij voor mij, daar ik anders de eeuwigen dood had moeten sterven? Bent u van de eeuwigen dood gered; hebt u uwe ziel als een buit mogen wegdragen? Bent u begraven in de dood van Christus en met Hem

¹⁴⁵ N.a.v. Joh. 1:29.

opgestaan tot een nieuw leven?¹⁴⁶ Hoe weet u dan dat u deel hebt aan dat lijden? Altemaal vragen van groot belang voor uw ziel, want er hangt een eeuwigheid van af. Eeuwig wel of eeuwig wee! Een middenweg is er niet. Is Christus aan het kruis in Zijn bloedstorting de uwe of is Hij dit niet? Er moet ongetwijfeld gemeenschap door toerekening zijn, zal er ooit gemeenschap zijn door gelijkvormigheid. Zo komen we op de zin van de gemeenschap, zoals de apostel er hier over spreekt in het stuk der heiligmaking.

Nu moet die gemeenschap door gelijkvormigheid weer tweezins worden onderscheiden. Die gemeenschap moet zich openbaren in het afsterven van de oude mens; in de doding van het vlees. Die gemeenschap is tot verbreking der zondige begeerlijkheden. De oude mens moet gevangen worden genomen. Hij moet worden gebonden. Zeker, hij briest ertegenin als hij wordt aangegrepen in het geloof. (Een wonderlijk schepsel toch die twee-mens.) Als wij door de Geest de werkingen des lichaams doden, zo zullen wij leven¹⁴⁷. Soms doet de oude mens net als Herodes, die naarstig informeerde naar het Kindeke en voorgaf dat hij ook zou komen om het te aanbidden. Maar deze geveinsdheid was bedriegerij. Zijn moordplan lag klaar!

¹⁴⁶ N.a.v. Rom 6:4-5.

¹⁴⁷ N.a.v. Rom. 8:13.

Die oude mens moet worden gebonden. Geef niet toe als hij misbaar maakt, noch als hij beterschap belooft, want ik weet dat in mij, dat is in mijn vlees, geen goed woont¹⁴⁸. Zo vind ik dan deze wet in mij, dat, als ik het goede wil doen, het kwade mij bijligt; want ik heb een vermaak in de wet Gods naar de inwendige mens, maar ik zie een andere wet in mijne leden, die strijd voert tegen de wet mijns gemoeds en mij gevangenneemt onder de wet der zonde, die in mijne leden is¹⁴⁹.

Die oude mens moet worden veroordeeld en geslagen, verdrukt, gegeseld, gekruist, ja, doornageld. Zo wordt de heerschappij der zonde verbroken. Wil dit geen vleeselijk vertoon zijn waarbij de oude mens geen haar op het hoofd wordt gedeerd, dan moet deze kamp ten bloede toe gestreden in de gemeenschap met Christus' lijden. Het geloof put kracht en moed uit het lijden van Immanuel, waarin Hij de zonde heeft tenietgedaan in hare heerschappij en schuld. De schuld is uit Gods Boek gedaan, maar de heerschappij is nog slechts ten dele verbroken, al mogen wij verstaan tot vertroosting onzer ziel: de zonde zal over u niet heersen, want u zijt niet onder de wet, maar onder de genade¹⁵⁰. Gemeenschap met die lijdende Borg brengt de zonde ten onder door de kracht van Zijn bloed. Ja, het bloed des Lams is

¹⁴⁸ N.a.v. Rom. 7:18.

¹⁴⁹ N.a.v. Rom 7:21-23.

¹⁵⁰ N.a.v. Rom. 6:14.

als salpeter op een slak voor de oude mens zij krimpt ineen en versmelt.

Die gemeenschap des lijdens begeert Paulus met al Gods gekenden, want de zonde is hun de dood geworden en zij hebben een walg van eigen bestaan. Dit is heel iets anders dan klagen over het zondig bestaan; dan praten we, vaak zo plat mogelijk, over het inwendig bederf, en de strijd ten bloede toe tegen de zonde niet te kennen. Laten we toch bedenken dat God vraagt naar waarheid in het binnenste.

Als de apostel zijn ellendige bestaan in zichzelf opmerkt, dan wordt het hem een middel om Christus te verheerlijken, want hij klimt ermee op naar het kruis in het geloof. Zo behoort het te zijn. Zijn ziel verlangt naar gemeenschap van Christus' lijden. De vraag rijst echter of de apostel niet meer op iets anders ziet in onze tekst. Wij wezen er reeds op dat er tweeërlei gemeenschap is des lijdens van Christus door gelijkvormigheid. Namelijk allereerst inwendig in de doding van de oude mens en het lichaam der zonde, maar nu ten tweede in de uitwendige zin, namelijk in de verdraagzaamheid des kruises. Het deel hebben aan het lijden van Christus, zoals wordt gezegd: indien wij met Hem lijden, zo zullen wij ook met Hem verheerlijkt worden¹⁵¹.

Er is dus tweeërlei gemeenschap en deelachtig zijn aan Christus' lijden en dood. De een is inwendig, welke de

¹⁵¹ N.a.v. Rom. 8:17.

Schrift pleegt te noemen de doding des vleses¹⁵². De andere is uitwendig, welke genoemd wordt de doding van de uitwendige mens; deze is de verdraagzaamheid des kruises. Zo is er een navolgen van Christus in verdrukkingen en ellendigheden¹⁵³. Dit is een zeer uitnemende troost, dat wij in alle ellendigheden metgezellen van het kruis van Christus zijn, zo wij zijn leden zijn, opdat door verdrukkingen ons de weg open is tot de eeuwige zaligheid. Indien wij anders met Hem lijden, opdat wij ook met Hem verheerlijkt worden. Indien wij verdragen, wij zullen ook met Hem heersen¹⁵⁴.

Zo moeten wij dan allen hiertoe gezind zijn, dat ons ganse leven niet anders uitgeve dan een beeld des doods, totdat het de dood zelve bare. (Calvijn).

"Deze gemeenschap met Christus, deze gemeenschap des lijdens, komt alleen voor in de gelovigen, want de goddelozen, als zij de zwaarigheden dezer wereld dragen, zo hebben zij gemeenschap met Adam, maar Gods kinderen met de Zone Gods, zodat alle hun ellendigheden, die naar hun natuur vervloekt waren hun dienen tot zaligheid. Gelijk nu de dood van Christus de deur des levens is geweest zo is het hier. Wij zullen

¹⁵² N.a.v. Rom 6:6.

¹⁵³ N.a.v. 1. Petr. 4:13.

¹⁵⁴ N.a.v. 2 Tim. 2:12.

zijns levens deelachtig worden, zo wij in deze wereld verdragen met Hem te lijden en te sterven."

Wij mogen dus nooit voorbijzien dat het lijden der wereld een lijden is in gemeenschap met Adam, het hoofd van het werkverbond. Dit lijden is geboren uit de vloek over de zonde, omdat de ganse wereld voor God verdoemelijk is. Wij hebben allen gezondigd en derven de heerlijkheid Gods. De mensheid wordt verteerd door de vloek die op haar rust. Gods oordelen kunnen niet dan vreselijk wezen. Gods gerichten zijn op aarde. In rampen en kruisen is oordeel en toorn voor de natuurlijke mens. Maar gans anders is het voor Gods kinderen, die deel hebben aan Christus. De apostel aanvaardt het lijden om Christus' wil. Hij ziet er heil in. De gemeenschap aan zijn lijden is lijden voor zijn naam en zaak. Niet natuurlijk om iets tot de aangebrachte verzoening toe te doen, nee, in die zin staat Christus geheel alleen en heeft met één offerande in eeuwigheid volmaakt degenen die geheiligd worden¹⁵⁵. Maar de apostel begeerde te lijden, wenste zijn lijden te zien in het ware licht van het lijden van Christus. Zoals geschreven staat: ik vervul in mijn vlees de overblijfselen der verdrukkingen van Christus voor zijn lichaam, hetwelk is de gemeente¹⁵⁶. Hij wil niet enkel het heil des Heeren genieten, noch daarbij alleen Zijn kracht ervaren tot heerlijkheid, maar

¹⁵⁵ N.a.v. Hebr. 10:14.

¹⁵⁶ N.a.v. Kol. 1:24.

hij begeert ook verloochend aan zichzelf, in Zijn gemeenschap terwille van Christus en Zijn Kerk en tot Zijn eer smart en smaad te verduren, ja, verteerd te worden in Zijn dienst. Daarom kon hij roemen: wij hebben beha- gen in vervolgingen, in noden om Christus' wille¹⁵⁷.

En de gemeenschap Zijns lijdens.

God de Vader heeft in Zijn eeuwige wijsheid voor het li- chaam van Christus lijden verordend; zo moeten zij aan Christus gelijkvormig worden in de verdraagzaamheid des kruises. Zij moeten zien op de oversten Leidsman en Voleinder des geloofs Jezus, die om de heerlijkheid die Hem voorgesteld was, het kruis heeft verdragen en de schande heeft veracht¹⁵⁸. Ja, laat ons dan tot Hem uitgaan buiten de legerplaats, Zijn smaadheid dra- gende¹⁵⁹. Dat lijden is vruchtbaar voor eigen ziel, maar brengt ook vrucht voort voor de Kerk Gods op aarde. O, wat is er dan weinig zelfverloochening en veel wereldge- gelijkvormigheid onder het christendom. Veel rumoer, maar weinig echte geestdrift. Veel ledig roepen naar het schijnt om de Geest, maar weinig betoning des Gees- tes. Zijn wij niet de aarden flessen gelijk geworden? Wie behoorde Gods volk te zijn in heiligheid en godzaligen wandel, als die weten dat de toekomst des Heeren ge- naakt? Waarom haasten wij ons niet tot die dag?

¹⁵⁷ N.a.v. 2 Kor. 12:10.

¹⁵⁸ N.a.v. Hebr. 12:2.

¹⁵⁹ N.a.v. Hebr. 13:13.

Wat klagen wij spoedig onder het lijden, alsof ons iets vreemds overkwam. Waarom kennen wij, over het algemeen, geen vreugde onder vervolging, geen roem in het kruis? Steken wij het hoofd omhoog? Omdat wij de eerkroon zullen dragen, daar Hem alleen om het eeuwig welbehagen? Wie kan de apostel nazeggen: wij roemen ook in de verdrukkingen?¹⁶⁰ Om deze oorzaak ben ik, Paulus, de gevangene van Christus Jezus, voor u die heidenen zijt¹⁶¹. Christus verdroeg het tegenspreken der zondaren. En Hij onderwees zijn jongeren: "Leert van Mij, dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart; en gij zult rust vinden voor uw zielen".¹⁶² De apostel kon zeggen: "Voorts niemand doe mij moeite aan; want ik draag de littekens van den Heere Jezus in mijn lichaam".¹⁶³ Hij begeert in de wil Gods in te gaan. Maar, wist dan Paulus niet dat het lijden het vlees zo tegen is? Hoor hem zelf spreken: En alle kastijding als die tegenwoordig is, schijnt geen zaak van vreugde, maar van droefheid te zijn; maar daarna geeft zij van zich een vreedzame vrucht der gerechtigheid degenen, die door dezelve geoefend zijn.

Hij wilde lijden in gemeenschap met Christus in gehoorzaamheid ter verheerlijking Gods, tot heil der Kerk. Hij zocht niet eigen gemak of eer, maar de roem van Sions

¹⁶⁰ N.a.v. Rom. 5:3.

¹⁶¹ N.a.v. Ef. 3:1.

¹⁶² Matt. 11:29.

¹⁶³ Gal. 6:17.

Koning, de glorie Gods. Hij begeerde zijn kruis op te nemen en Jezus te volgen, waar Hij ook heenging. Gemeenschap Zijns lijdens. De apostel heeft een ruim deel gehad van het lijden. Lees eens 1 Korinthe 4 vanaf vers 11 en vervolgens. Daar somt de apostel een hele reeks van rampen en benauwdheden, die hij wedervoer, op.

Zijn dood gelijkvormig wordende.

De apostel vat lijden en sterven van de Heere Jezus zeer nauw samen. Hij begeert een zodanige gemeenschap aan Zijn lijden, dat hij ook Zijn dood gelijkvormig wordt. Op welke wijze en in welke mate begeert hij gemeenschap met Christus? Wel, tot in zijn dood. Hij mocht toch weten dat hij niet zichzelf leefde, noch zichzelf stierf. Hetzij dat wij leven, hetzij dat wij sterven, wij zijn des Heeren. Zo mag hij zijn leven en sterven werpen in Gods schatkist; het neerleggen aan de voeten van Jezus. Hij wil zijn kracht verteren in des Heeren dienst, tot glorie van Zijn naam, die te prijzen is in der eeuwigheid. Ja, hij is bereid zijn leven af te leggen, ook als het zwaard hem zou treffen. Hij is bereid ook te vallen door mensenhand. Zalig toch de doden, die in de Heere sterven¹⁶⁴. Zelf moet hij geheel wegvallen. Het moet in en aan hem enkel en uitsluitend en volkomen Christus wesen. Zo behoort het leven van de christen te zijn en steeds meer te worden.

¹⁶⁴ N.a.v. Openb. 14:13.

Zijn dood gelijkvormig wordende.

Gelijkvormig, dezelfde gedaante vertonend, op dezelfde wijze openbaar wordend. De dienstknecht is niet meer dan zijn meester; het zij hem genoeg dat hij worde als zijn meester¹⁶⁵. „De genadige aanneming waarin ons heil bestaat, is onafscheidelijk van dat andere besluit, dat ons onderhevig maakt aan het dragen van het kruis; want niemand kan erfgenaam des hemels zijn, die niet tevoren gelijkvormig is geweest aan de eniggeboren Zoon Gods."

In vers 21 lezen wij: "Die ons vernederd lichaam veranderen zal, opdat het gelijkvormig worde aan Zijn heerlijk lichaam". Gelijkvormig, dat is evenredig. Gelijk en gelijkvormig dat is congruent, samenvallend. Maar dat is het niet. Het is niet samenvallend, maar evenredig, want zij zijn verordineerd de beelde Zijns Zoon gelijkvormig te zijn. In Romeinen 12 wordt gemaand: "En wordt deze wereld niet gelijkvormig, maar wordt veranderd door de vernieuwing uws gemoeds". Vertoon niet de gedaante der wereld, maar van Hem, die u kocht met Zijn bloed. Ze moeten Hem gelijkvormig zijn, op Hem gelijken, maar zonder Hem gelijk te zijn. Dit geldt niet alleen hiernaamaals, maar ook in hun leven op aarde in het vlees. Gelijkvormig in lijden en kruis, in opoffering en zelfverloochening. "Altijd de doding des Heeren Jezus in het lichaam omdragende, opdat ook het leven van Jezus in

¹⁶⁵ N.a.v. Matt. 10:24-25.

ons lichaam zou geopenbaard worden. Want wij, die leven, worden altijd in den dood overgegeven om Jezus' wil, opdat ook het leven van Jezus geopenbaard worde in ons sterfelijk vlees".¹⁶⁶

Hier is dus niet te denken allereerst aan de geestelijke gelijkvormigheid aan Jezus door het afsterven van de oude mens, ook al behoeft dit niet te worden uitgesloten. Dat is de ondergrond van hetgeen de apostel hier bedoelt. Het verst gaat deze gelijkvormigheid naar de uitwendige zijde in de martelaren, die om dezelfde oorzaak de dood ingingen als de Heere Jezus. Gelijkerwijs Ik in de wereld ben, zult gijlieden in de wereld zijn. Maar, hebt goeden moed, Ik heb de wereld overwonnen¹⁶⁷. Maar ook Gods kinderen in het algemeen worden overgegeven in de dood om Jezus wil. De apostel begeerde, als het des Heeren wil mocht zijn, tot glorie van Zijn naam en tot heil der Kerk, de marteldood te sterven. Ja, zo schrijft hij: "Maar indien ik ook tot een drankoffer geofferd worde over de offerande en bediening uws geloofs, zo verblijd ik mij, en verblijd mij met u allen".¹⁶⁸ Hij begeerde van de gemeente te Efeze op zijn doorreis, dat zij zijn hart niet zouden week maken, ook al wist hij dat hem banden en verdrukking aanstaande waren.

¹⁶⁶ 2 Kor. 4:10-11.

¹⁶⁷ N.a.v. Johannes 17:14-18.

¹⁶⁸ Fil. 2:17.

Jesus leed en stierf en begeerde te sterven voor Gods zaak. Zij hebben er zichzelf ook voor over. Hij leed geduldig. Hij had de ondersteuning, dat Hij des Vaders welbehagen volbracht. Gelijkvormig aan Hem in genade, in lijden en glorie. Welk een eer Hem gelijkvormig te mogen zijn! Hebt u ook enige ridderorde van de Koning in lijden om Zijntentwille? Als Hare Majesteit de Koningin verjaart, dan krijgt menigeen een ridderorde van hogere of lagere orde. Menigeen draagt zijn lintje met trots. Ook al armoede! Maar bent u geridderd door Jezus in het kamp met wereld en duivel? Kunt u de littekens tonen in de worsteling met de mensenmoorder van de beginne? Het is te vrezen dat er onder de lintjesdragers niet veel zijn. Het onedele en verachte der wereld heeft God uitverkoren. Als het hoofd is gekroond met doornen, moet dan het lichaam omhangen met rozen? De natuurlijke Zoon moet zuchten, zouden dan de aangenomen kinderen op rozen gaan? Het is bepaald in Gods besluit: die Hij tevoren gekend heeft, heeft Hij verordineerd de beelde Zijns Zoons gelijkvormig te worden¹⁶⁹.

"Den drinkbeker, dien Ik drink, zult gij wel drinken"¹⁷⁰, sprak Hij tot zijn jongeren. O, kiest u nog de aarde? Reken dan niet op de hemel! "Want zo wat de mens zaait, dat zal hij ook maaien".¹⁷¹ Het lijden dezes

¹⁶⁹ N.a.v. Rom. 8:29.

¹⁷⁰ Mark. 10:39.

¹⁷¹ Gal. 6:7.

tegenwoordige tijds echter is voor Gods kinderen niet te waarden bij de heerlijkheid, die aan hen zal geopenbaard worden. O, dat wij veel mogen zien op de overste Leidsman en Voleinder des geloofs.

Geen nacht dekke ooit voor uw gezicht
dat zieldoorgrievend lijden.
Die pijn moet als een scherpe schicht
uw zondig vlees doorsnijden.
Zijn liefdegloed
kan 't best uw zwak gemoed
van zondenlust bevrijden.

Maar tot welk einde en tot welke trap begeert de apostel hem gelijkvormig te zijn? Dit zegt hij in het elfde vers: "Of ik enigszins moge komen tot de wederopstanding der doden".

Filippenzen 3 vers 7-11:

7 Maar hetgeen mij gewin was, dat heb ik om Christus' wil schade geacht.

8 Ja gewisselijk, ik acht ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere; om Wiens wil ik al die dingen schade gerekend heb, en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen;

9 En in Hem gevonden worde, niet hebbende mijn rechtvaardigheid die uit de wet is, maar die door het geloof van Christus is, namelijk de rechtvaardigheid die uit God is door het geloof;

10 Opdat ik Hem kenne, en de kracht Zijner opstanding en de gemeenschap Zijns lijdens, Zijn dood gelijkvormig wordende,

11 Of ik enigszins moge komen tot de wederopstanding der doden.

Thans komt dus de vraag aan de orde wat het uiterste doel is van de levensworsteling van Paulus, geborgen in Christus, rechtvaardig voor God. Het naaste doel was, zoals wij hebben nagegaan, het kennen van Christus en het gelijkvormig worden aan Zijn dood, in de gemeenschap Zijns lijdens.

Nu leert hij ons wat het uiterste doelwit is van zijn levensworsteling door de opstandingskracht van Christus Jezus, zijn Heere.

"Of ik enigszins moge komen tot de wederopstanding der doden".

Wanneer wij deze zin zo lezen, voelen wij zeker de moeilijkheid om de betekenis te verstaan. Een gedachte die we zeker onder Gods kinderen niet dagelijks horen en die zelfs de meesten vreemd in de oren klinkt. Ook als men vertaalt: "of ik soms ook komen mocht tot de opstanding uit (dé) doden", springt toch de betekenis niet in het oog. Zij laat zich ook niet zomaar aanvoelen. Het komt er dus op aan om te trachten de betekenis, Schrift met Schrift vergelijkend, op te sporen en te ontwikkelen in de samenhang van ons tekstverband.

Of ik enigszins moge komen tot... Het woord komen tot wijst op een richting, ergens naartoe. Aankomen, bereiken wil het woord zeggen. De apostel is dus ergens heen op weg. Waarheen? Tot de opstanding uit de doden. Dat is het doel dat hij nastreeft. Daarheen richt zich zijn levensgang. Dat ideaal wenkt hem. Hij spant zich in met zijn uiterste krachten. Is het naderen van dit doel dan geen louter genade? Wie zou ook maar een ogenblik iets anders durven vermoeden? De weg des levens is een weg van louter ontfermen en vrije genade. Maar die genade laat Gods kind niet ledig of lui. Nee, de genade wekt hem op en door die genade wordt hij gedreven om zijn levensroeping te vervullen. Als hij spreekt van enigszins, wil hij ons niet leren, dat het bereiken van het doel

onzeker is. Nee, want het ligt in de genade des verbonds gewaarborgd.

"Hij, die u roept, is getrouw, die het ook doen zal".¹⁷² Wat hij van anderen schrijft, geldt ook voor hemzelf: "Vertrouwende ditzelve, dat Hij, die in u een goed werk begonnen heeft, dat voleindigen zal tot op de dag van Jezus Christus".¹⁷³ Tot in de wederopstanding der doden toe blijft God getrouw, ja, tot in de diepten der eeuwigheid.

In hoofdstuk 1 vers 20 zegt hij: "Naar mijne ernstige verwachting en hoop, dat ik in geen ding zal beschaamd worden", en als hij in Romeinen 7 klaagt: "Wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods?" mag hij onmiddellijk de overwinningskreet toevoegen: "Ik dank God, door Jezus Christus, onzen Heere". Wij strijden niet op het onzekere. Het loopt niet mis met Gods Kerk. Nee, de poorten der hel zullen Gods gemeente niet overweldigen. Hij heeft gezegd: "Ik geef hun het eeuwige leven; en zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid, en niemand zal ze uit Mijne hand rukken".¹⁷⁴ Hij is hun van God geworden tot een volkomen verlossing. Zo verloor Hij hen. Daartoe riep Hij hen. Daartoe leidt Hij hen. Ja, zij mogen zingen: "Gij zult mij leiden door Uw raad, en daarna zult Gij mij in heerlijkheid opnemen".¹⁷⁵ Voor het

¹⁷² 1 Thess. 5:24.

¹⁷³ Fil. 1:6.

¹⁷⁴ Joh. 10:28.

¹⁷⁵ Psalm 73:24.

bewustzijn van de apostel ontsluiten zich machtige werkelijkheden. Hij worstelt met de taal om zijn gedachten uit te drukken; om ons bij te brengen wat hem voor ogen staat. Hij ziet de verheerlijkte Christus; hij werpt een blik op de ongekende rijkdommen van Immanuel, wiens mede-erfgenaam hij is. Hij schouwt tot het einde der dagen. Hij ziet de schemering van de eeuwigen dag; van de morgen zonder avond; van de dag zonder wolken. Zijn ziel heft zich op tot de God der goden. Hij reikhalst naar de zalige toekomst die hem wenkt. Binnen de gezichtskring des geloofs komt het ontwaken in heerlijkheid, in het kleed der onsterfelijkheid. Hij ziet in de geest zijn verheerlijkt lichaam. Nu moet hij ervaren dat de dood nog werkt in dit zijn lichaam. Hij ziet hoe het eenmaal zal zijn. Maar hij ziet het niet alleen voor zichzelf, maar als openbaringsinstrument ziet hij het voor de Kerk der eeuwen. Lezer, hebt u uzelf weleens gezien in de doodswade? Bekleed met het gruis des stofs. Ach, de mens leeft zo oppervlakkig. Hij weet dat hij eenmaal gaat sterven en dat zijn plaats hier beneden niet meer zal worden gevonden. En toch, hij leeft voort als ware zijn tijd geen handbreed gesteld, maar als had hij hier een blijvende stad.

Aan zijn ontwaken op de jongste dag tot eeuwige afgrijzing denkt hij niet. Dat ligt allemaal zo ver weg. "Hunlieder binnenste gedachte is, dat hun huizen zullen zijn in

eeuwigheid".¹⁷⁶ Deze hun weg is een dwaasheid van hen, nochtans hebben hun nakomelingen een welbehagen in hun woorden. Sela.

Men zet ze als schapen in het graf, de dood zal ze afweiden... maar hoort nu het lied des geloofs en der hope: de oprechten zullen over hen heersen in die morgenstond en het graf zal hun gedaante verslijten, elk uit zijn woning. Maar God zal mij opnemen. Sela.

Nee, de verwachting des rechtvaardigen zal niet worden afgesneden¹⁷⁷.

Maar zeker is dat Gods Kerk in onze dagen weinig inlevende genade kent omtrent de zalige toekomst door en na de jongste dag. Waarom? Omdat zij zo ver leeft van Hem, die de opstanding en het leven is. Omdat zo vaak het levende geloof ontbreekt dat zij door de tweede dood niet zullen beschadigd worden, omdat de dood verslonden wordt tot overwinning¹⁷⁸. Lezer, hoe is het met u?

De apostel ziet zijn verheerlijkt lichaam. Hij weet zich in hope zalig. Hij verlangt. Maar welk een afstand scheidt hem nog van die volmaaktheid. De heiligmaking zijns levens is gebrekkig. Hij ziet een wet in zijn leden die strijd voert tegen de wet zijns gemoeds, en als hij zijn blik slaat op zijn lichaam, dan moet hij opmerken en voelen

¹⁷⁶ Psalm 49:12,14 en 15.

¹⁷⁷ N.a.v. Spreuken 23:18.

¹⁷⁸ N.a.v. 1 Kor. 15:54.

dat de dood erin woelt¹⁷⁹. Zwakheden en noden kwellen hem. Welk een afstand scheidt hem nog van die wenkende volmaaktheid! Wij ook zelve zeg ik, zuchten in ons zelve bezwaard zijnde, verwachtende de aanneeming tot kinderen, namelijk de verlossing onzes lichaams¹⁸⁰. De verlossing niet van ons lichaam in het sterven, maar de verlossing van ons lichaam in de opstanding bedoelt hij. Zijn levensdoel is dus in de heiligmaking des Geestes te geraken tot eeuwige heerlijkheid naar ziel en lichaam beide¹⁸¹. Door heiligmaking tot heerlijkmaking! De heiligheid is aangevangen, heerlijkheid en de heerlijkheid voltooide heiligheid. O, welk een diep leven mocht de apostel leven door genade. Wat is dan het huidige christendom verdonkerd en wereldgeïjkvormig.

Hij brengt zijn lichaam tot dienstbaarheid¹⁸². Zijn leden zoekt hij te stellen tot wapenen der gerechtigheid. Maar daar steekt hem weer die doorn in het vlees¹⁸³.

Daar trekt hij hem weer neer, zijn zwakke lichaam. Daar kwelt hem weer de beweging der zonde, ook in dat lichaam. Hij begeert volmaakt voor God te leven, maar ach, als hij het goede wil doen, ligt het kwade hem bij. Zo is hij dan naar ziel en lichaam een worstelaar tot de

¹⁷⁹ N.a.v. Rom. 7:23.

¹⁸⁰ N.a.v. Rom. 8:23.

¹⁸¹ N.a.v. 1 Thess. 5:23.

¹⁸² N.a.v. 1 Kor. 9:27.

¹⁸³ N.a.v. 2 Kor. 12:7.

heerlijkheid, die hem is voorgesteld. Hoe treffen wij hem hieraan? Hij is als een geoefend zwemmer, midden in diepe wateren. De afstand van de kust kan hem niet afschrikken en het aan land komen trekt hem.

Soms wordt de zwemmer vermoeid en dan gaat hij een wijle op zijn rug liggen om uit te rusten, maar... zie, daar keert hij zich weer in het water en zwemt verder de kust tegemoet. De stroom is ons tegen. Maar gelukkig houdt een onzichtbare lijn ons vast en aan die lijn is een anker, ingegaan in het binnenste heiligdom, waar onze Voorloper is ingegaan, namelijk Jezus. Die koorden trekt en houdt ons hoofd boven water. Bij wijlen zien wij de kusten, eeuwige rusten! Naar onze staat is alles zeker, maar naar onze stand zijn wij worstelaars. Zo heeft het de Heere goed gedacht!

"O God! Gij zijt mijn God, ik zal U vroeg zoeken; mijn ziel dorst naar U, mijn vlees verlangt naar U, in een land, dor en mat, zonder water. Mijn ziel kleeft U achteraan; Uw rechterhand ondersteunt mij".¹⁸⁴ Ja, "God heeft één ding gesproken, ik heb dit tweemaal gehoord: Dat de sterkte Godes is".¹⁸⁵

Of ik enigszins moge komen tot de wederopstanding der doden...

Dit woord gebruikt voor opstanding komt alléén hiervoor (Uit-opstanding). De apostel ziet de doden

¹⁸⁴ Psalm 63:1 en 8.

¹⁸⁵ Psalm 62:11.

geestelijk en lichamenlijk. Het machtwoord weerklint: "Ontwaak, gij die slaapt, en sta op uit de doden".¹⁸⁶ Het is een machtig dodenveld. Denk maar aan het visioen van Ezechiël met de dorre doodsbeenderen¹⁸⁷. Temidden van die vallei des doods waakt het leven op door de Geest. Het begint te leven midden onder doden. Er komt scheiding door die opstanding, geestelijke scheiding, want Gods volk is een eigen volk, een verkregen volk. Door de geestelijke opwekking worden ze gescheiden van de geestelijke doden. Ze komen tot opstanding uit doden. Maar toch dragen zij nog de dood in zich om. Er is nog een dode in huis. De oude mens verbindt hem nog met de doden. Ze zijn dus wel gescheiden door opstaan uit doden, maar ze dragen nog om de oude mens, die verdorven wordt van dag tot dag. Ze zijn niet van de wereld, maar dragen toch nog de wereld om in eigen hart. Zij moeten meer en meer opstaan uit doden. Hierop heeft de apostel het oog, maar hierop niet alleen, want hij ziet op de jongste dag. Ook in de lichamenlijke opstanding ten jongste dage is het een uit-opstanding uit doden. Ga met mij mede naar de akker der doden. Daar liggen vele graven. Vele tranen zijn geschreid. De dood werkt in die graven tot ontbinding. Ze liggen door elkaar, kerk en wereld. Daar zijn er meerdere bij elkaar toevertrouwd aan de schoot der aarde van dezelfde familie. Een van hen vreesde de Heere. Wat zal dat zijn ten jongsten dage. De dood geeft zijn doden

¹⁸⁶ Ef. 5:14.

¹⁸⁷ Ez. 37:1-10.

weder en het graf geeft zijn doden weder.¹⁸⁸ Zie, daar verrijst die ene uit de graven, uit doden, die hem omringen. Heerlijkheid straalt af van het lichaam in onverderfelijkheid verzezen. Zie, wat een beweging in de aarde. De Kerk verrijst te midden van doden. Zij waken op tot heerlijkheid en de anderen: tot eeuwige afgrijzing, zegt de Schrift¹⁸⁹. Dodenopstanding tot eeuwige ondergang, dat is opstaan om te vallen in de hel. Maar Gods kinderen staan op uit doden die opstaan. Zij vormen een uitgelezen schaar te midden der doden. Ziet u niet in de geest hoe de opgestane doden voor eeuwig uiteengaan? Jezus scheidt hen gelijk een herder de schapen van de bokken scheidt¹⁹⁰. Ze gaan uiteen ter linker- en ter rechterhand van de Zoon des mensen, aan wien de Vader al het oordeel heeft gegeven.

Nu moet u echter, om de bedoeling van de apostel te verstaan, dit zijn onder doden zien als één geheel. De Kerk zit nog aan de dood verbonden, naar lichaam en ziel. Ze worstelt, verlangt naar haar volkomen bevrijding. Het proces der verrijzenis uit doden vangt aan met de herschepping der ziel. De ziel staat dan aanvankelijk op uit doden uit het graf der zonde en wordt gescheiden van de wereld en de zonde in eigen hart. Hij mag nu met die tong, waarmede hij God vloekte, Zijn Herschepper prijzen, maar het blijft toch zijn oude tong. Ze staat wel

¹⁸⁸ N.a.v. Openb. 20:13.

¹⁸⁹ N.a.v. Dan. 12:2.

¹⁹⁰ N.a.v. Matt. 25:32-33.

in dienst van het leven, maar is zelf nog onderworpen aan de dood. Wij verlangen naar een nieuwe tong, naar een nieuwe keel, die nu naar het bederf onzer natuur een open graf is. naar lippen, waar geen slangenvenijn meer onder wordt gevonden. De apostel verbindt dus ziel en lichaam in zijn beschouwing over de opstanding uit doden. Hij verbindt ook opstanding en wederkomst van Christus. "Van nu aan zult gij den Zoon des mensen zien zittende ter rechter hand der kracht, en komende op de wolken des hemels".¹⁹¹

Waar is in onze dagen de inleving van die eenheid? Wij begeren voortgaande opstanding uit doden tot het sluitstuk ten jongsten dage is aangebracht. Dan zijn ze in alles en voor eeuwig gescheiden van doden, want de mond van de put zal worden gesloten. Dan is alles nieuw geworden; het oude is voorbijgegaan, zo zullen wij eeuwig voor Hem staan¹⁹². En Hij zal ons weiden en leiden aan de stromen der levende wateren¹⁹³ en de dood zal niet meer zijn, noch rouw, noch gekrijt, noch moeite, want de eerste dingen zijn weggegaan. O heerlijk erf, u kunt mijn ziel vervoeren. O eeuwigheid, kom ras.

Deze drang naar opstanding uit doden wordt bewerkt door de liefde tot de eer des Vaders. Want de Vader zal het Koninkrijk van de Zoon overnemen gelijk deze het de

¹⁹¹ Matt. 26:64.

¹⁹² N.a.v. Openb. 21:4.

¹⁹³ N.a.v. Openb. 7:7.

Vader zal overgeven, opdat God Drie-Een alles zal zijn en in allen¹⁹⁴. De *** Rijks. Hij heeft hen toch voor zijn rekening genomen met ziel en lichaam, voor tijd en eeuwigheid. De Heilige Geest zucht naar die ure om zijn werk te volmaken. Ik kom weer terug op het beeld van de zwemmer. De zwemmer voelt de afstand tussen de werkelijkheid en die voleindigde toekomst in de uit-opstanding van doden. Ten volle bevrijd. Daarom spreekt hij van zijn worsteling: of ik enigszins moge komen tot wederopstanding uit de doden. Zo heeft de apostel dus het oog: ten eerste op de volmaking van het geestelijk leven in de ziel; en ten tweede op de opstanding des lichaams. Van dat verlangen, van die verwachting, zong de dichter: Ik zal uw aangezicht in gerechtigheid aanschouwen, ik zal verzadigd worden met Uw beeld als ik zal ontwaken.

O, wij begeren Hem te kennen als Opwekker der doden, ja, als Opwekker uit doden. Hem willen wij steeds inniger kennen - door geloofsgemeenschap - als de Gever van een onverderfelijk en onsterfelijk lichaam. Nu zijn wij nog tot onze smart in onze oude mens verbonden met doden en ons stof, dat eerlang zal ten grave dalen, zal in hope rusten temidden van doden en zelf nog door de dood gebonden zijn. Laten wij nog even samenvattend vastleggen wat wij vonden als betekenis van onze tekst. De apostel leert ons de begeerlijkheid van de volkomen herstelling van Gods kind. Wijst ons op de

¹⁹⁴ N.a.v. 1 Kor. 15:28.

worsteling om hiertoe te geraken; doet ons verstaan dat de bereiking van dit doel alleen uit de gemeenschap met Christus kan worden verkregen. Tot de worsteling behoort altijd weer alles schade en drek te achten om Christus' wil. Dit uitzicht op de volkomenheid der heerlijkheid en het uitgelicht worden uit het gebied des doods is zeer zalig en doet onze nieren verlangen in onze schoot. Maar de apostel staat niet dwingerig tegenover de weg die God heeft beschikt om tot deze volkomenheid te geraken, maar begeert in Gods weg voort te varen tot de volmaaktheid waartoe hij is geroepen. De afstand tussen het eindresultaat en het heden is nog wel groot, maar wij versagen niet, omdat Hij, die het beloofd heeft, getrouw is en het óók doen zal¹⁹⁵. O, zalig de mens die met Paulus alzo gedacht, geoordeeld, gekozen, gedaan, betuigd en gekend mag hebben, om alzo te leven, die voor ons gestorven en opgewekt is. Ach, dat diepe beschaamdheid Sions aangezicht mocht bedekken vanwege het ver-af leven. O zeker, we weten wel waar het schort. Het hapert aan overbrenging in Christus; aan het verzoend zijn met God veelal. Maar de kwaal is vrijwel algemeen onder de ware christenheid onzer dagen. Toch is de beleving dezer werkelijkheden zo zalig, zo losmakend van de aarde en hetgeen de wereld biedt.

De apostel wil er Gods Kerk bij bepalen dat we zullen letten op hetgeen ze zijn in Hem. Dan is het vrede.

¹⁹⁵ N.a.v. Hebr. 10:23.

Opmerken wat we zijn in onszelf. Dan is er zuchten. Beseffen wat wij zeker zullen worden door Hem. Dan is er verlangen. Kom, de weg naar de hemel mishage ons niet omdat hij Gode behaagt. De Heere kon een mens bekeeren en zo wegnemen als Henoeh en Elia. Maar dat behaagt de Heere niet. Hij kent Zijn eigen voornemens met Zijn schepping en mensheid en Kerk. Hij behartigt vele doeleinden tegelijk en toch vormt alles één doel, namelijk de verheerlijking van Zijn nooit volprezen naam. De genade zal door het houden van dezen weg der worsteling er zoeter door worden, en het lied des Lams rijker van toon en voller van harmonie. Alles wordt straks opgelost in een eeuwig loonakkoord op God drieenig. Daarom laat ons met lijdzaamheid lopen de loopbaan, die ons voorgesteld is¹⁹⁶. Wij verwachten een onbewegelijk Koninkrijk, laat ons dan de genade vasthouden, waardoor wij Gode welbehagelijk mogen dienen met eerbied en godvruchtigheid¹⁹⁷.

Zo mag het geloof worden versterkt: "Want ik weet, Wien ik geloofd heb, en ik ben verzekerd, dat Hij machtig is mijn pand bij Hem weggelegd te bewaren tot dien dag".¹⁹⁸

De hoop mag bloeien. De hoop beschaamt niet, omdat de liefde Gods is uitgestort in onze harten door de Heilige Geest, die ons gegeven is.

¹⁹⁶ N.a.v. Hebr. 12:1.

¹⁹⁷ N.a.v. Hebr. 12:28.

¹⁹⁸ 2 Tim. 1:12.

De liefde wordt aangevuurd. "Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst liefgehad heeft".¹⁹⁹ Hoort hoe de Koning Zijn boodschap zond aan Zijn bedrukte en geplaagde Kerk: Ik, Jezus, heb Mijn engel gezonden, om ulieden deze dingen te betuigen in de Gemeenten. Ik ben de wortel en het geslacht Davids, de blinkende Morgenster".²⁰⁰

"Die deze dingen getuigt, zegt: Ja, Ik kom haastelijk. Amen. Ja, kom, Heere Jezus"²⁰¹

¹⁹⁹ Joh. 4:19.

²⁰⁰ Openb. 22:16.

²⁰¹ Idem vers 20.

Filippenzen 3 vers 7-12:

7 Maar hetgeen mij gewin was, dat heb ik om Christus' wil schade geacht.

8 Ja gewisselijk, ik acht ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere; om Wiens wil ik al die dingen schade gerekend heb, en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen;

9 En in Hem gevonden worde, niet hebbende mijn rechtvaardigheid die uit de wet is, maar die door het geloof van Christus is, namelijk de rechtvaardigheid die uit God is door het geloof;

10 Opdat ik Hem kenne, en de kracht Zijner opstanding en de gemeenschap Zijns lijdens, Zijn dood gelijkvormig wordende,

11 Of ik enigszins moge komen tot de wederopstanding der doden.

12 Niet dat ik het alrede gekregen heb of alrede volmaakt ben; maar ik jaag daarnaar, of ik het ook grijpen mocht, waartoe ik van Christus Jezus ook gegrepen ben.

Paulus' ziel neemt een vlucht als van een arend, die de zon tegemoet streeft. Hij is als een leeuwerik, die al zingende stijgt tot zij geheel uit het gezicht verdwijnt. Paulus, wij kunnen u in het geloof enigermate volgen, maar u neemt toch wel een hoge vlucht. Leer ons nu ook uw

huidige zijn te vergelijken met uw toekomstig geluk. Hij is in het een even eerlijk en eenvoudig als in het ander en hij vertelt ons alles zonder omwegen. Hij wil zich niet groot houden tegenover anderen. O nee! Genade maakt oprecht en klein. Hoor maar wat hij zegt:

Niet dat ik het alrede gekregen heb of alrede volmaakt ben; maar ik jaag daarnaar of ik het ook grijpen mocht, waartoe ik van Christus Jezus gegrepen ben.

Paulus wil zeggen: u moet niet denken dat ik meen of zou beweren dat ik volmaakt ben. Maar ik sta naar de volkomenheid der heiligmaking. Ik begeer de heerlijkmaking. Steeds meer wens ik Christus te leren kennen. De kracht van Christus moge ten volle in mij doorwerken door Hem gelijkvormig te worden, ook in zijn dood. Maar dat hoge doel... hij heeft het niet bereikt... in de verte niet! Bent u, Paulus, dan niet bevredigd met God; met Christus gezet in de hemel? O zeker, zegt Paulus, dat staat vast, maar daarover heb ik het nu niet. Dat is de grondslag van mijn leven, maar ik spreek nu over mijn levensworsteling naar de volmaaktheid. Daarom, mijn lezer, verwar de zaken des geloofs niet om naast Paulus te kunnen staan. Daal liever af tot uw eigen lage plaats en versta dat u van node hebt met God te worden bevredigd, zult u in de heiligmaking kunnen worden wat Paulus was en zegt te zijn.

Niet dat ik het alreeds gekregen heb. Dit woordje 'het' staat eigenlijk niet in de grondtekst. Niet, dat ik reeds

heb verkregen... Soms betekent dit 'verkregen', ontvangen. "Want wie onderscheidt u? En wat hebt gij, dat gij niet hebt ontvangen? En indien gij het ook ontvangen hebt, wat roemt gij, alsof gij het niet ontvangen hadt?"²⁰² Soms betekent datzelfde woord: nemen. Zo in dit Schriftwoord: de gestaltenis eens dienstknechts aangenomen hebbende...²⁰³ of in dit woord: "Maar zovelen Hem aangenomen hebben, dien heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden, namelijk die in Zijn Naam geloven".²⁰⁴

Aan de ene zijde dus een deelachtig worden (ontvangen, krijgen) zonder eigene verdienste of werkzaamheid, anderzijds verkrijgen door inspanning. Beide betekenissen van het woord moeten hier worden verbonden. Zo geeft Paulus roem aan Gods vrije genade. Jezus is de Alfa en de Omega, het Begin en het Einde²⁰⁵. Maar wat Hij geeft, moet in dat geven genomen worden door het geloof. Het Koninkrijk Gods is binnen in ulieden²⁰⁶ en de geweldhebbers nemen het met geweld²⁰⁷. De beloften des Verbonds worden uitgewerkt in Gods kind door de Heilige Geest en de genadedaden worden verkregen in de weg van geloofsworsteling. Ik zal hierom

²⁰² 1 Kor. 4:7.

²⁰³ Fil. 2:7.

²⁰⁴ Joh. 1:12.

²⁰⁵ N.a.v. Openb. 22:13.

²⁰⁶ N.a.v. Luk. 17:21.

²⁰⁷ N.a.v. Matt. 11:12.

van de huize Israëls gebeden worden dat Ik het hun doe²⁰⁸. En: "Werkt uw eigen zaligheid met vreze en beven; want het is God, Die in u werkt beide het willen en het werken, naar Zijn welbehagen".²⁰⁹ Voor de rede is hier een onoplosbare tegenstrijdigheid, maar niet voor het geloof, die beide als een werkelijkheid ervaart. Hij heeft die volmaaktheid nog niet verkregen, niet ontvangen en niet ontworsteld. Beide leeft als waarheid in zijn ziel. Hij leeft van en door genade en hij worstelt om genade. Hij voegt nog toe om zich nader te verklaren:

Of alrede volmaakt ben. Nee, hij is geen perfectionist, een volmaaktheidsdrijver. Ook dat woord 'volmaakt' wordt in de Schrift verschillend gebruikt. Zoals ze worden aangemerkt in Christus, zijn Gods kinderen volmaakt. Volmaakt en aangenaam in Hem. In vers 15 spreekt hij ook van volmaakt zijn: zovelen dan als wij volmaakt zijn, laat ons dit gevoelen... Dan doelt hij op volledigheid, zodat geen deel ontbreekt; gekomen tot een zekere rijpheid van kennis en oordeel en vastheid des geloofs.

In ons vers bedoelt hij het zondeloos zijn, het volmaakt zijn naar de zin der wet. Dat is hij niet. In vers 15 handelt hij over het afgelegd hebben van wat des vleses en eens kinds is, om geestelijk volwassen te zijn. Zo zegt hij het

²⁰⁸ N.a.v. Ez. 36:37.

²⁰⁹ Fil. 2:13.

elders: "Wij spreken wijsheid onder de volmaakten".²¹⁰

Maar de volmaakten is de vaste spijs, die door de gewoonte de zinnen geoefend hebben tot onderscheiding beide, des goeds en des kwaads.²¹¹

Hier in onze tekst gebruikt hij het woord in volstreekte zin, zoals ook gesproken wordt van de geesten der volmaakt rechtvaardigen, die juichen voor Gods troon²¹². Welnu, de apostel wist dat hij de volheid der toegepaste heilsgoederen niet bezat. Hoe meer hij zijn Heere Christus en zichzelf leerde kennen, hoe dieper hij daarvan werd doordrongen. Wie zal het anders zeggen die gesteld wordt voor de volmaakte wet en wien ontsloten wordt het volmaakte heil, dat is weggelegd voor degenen die de Heere vrezen? Hij weet dat het kwade hem bijligt als hij het goede wil doen. De minste der heiligen roemt in genade en de verst gevorderde heeft geen oorzaak om hovaardig te zijn. Hetgeen hij bezit is gekregen, hetgeen hij mist is aan de volmaaktheid gemeten tekort. Daarom worstelt hij, hoewel hij weet dat hij het niet zal bereiken in dit leven. "Wie zou de afdwalingen verstaan? Reinig mij van de verborgen afdwalingen".²¹³ En wederom: "Indien wij zeggen, dat wij geen zonde hebben, zo verleiden wij onszelven, en de waarheid is in ons niet".²¹⁴

²¹⁰ 1 Kor. 2:6.

²¹¹ N.a.v. Hebr. 5:14.

²¹² N.a.v. Hebr. 12:23.

²¹³ Psalm 19:12.

²¹⁴ 1 Joh. 1:8.

Wat zou toch Gods bedoeling zijn om aldus met Zijn volk te handelen, dat Hij voor de volmaaktheid heeft bestemd, terwijl Hij hen toch in dit leven, ja tot in de jongsten dag, hen tot die volmaaktheid niet opvoert?

Het is een middel om nederig te zijn. Alle dingen moeten medewerken ten goede²¹⁵. Zie, het is zo zalig, wanneer vreugde het hart doorstroomt en vrede het gemoed bewaart, maar nu moet hij eigen bestaan ontmoeten. Hij kan niets worden in zichzelf. Zo blijven zij laag aan Gods voeten, drijvende op vrije genade alleen.

Het is een middel om hun hope alleen op God te stellen en hun zaligheid buiten zichzelf in Christus Jezus te zoeken. Zo verwachten wij het heil niet van de geschonken genadegave, maar van de goddelijke Gever.

Het wordt dienstbaar gesteld aan het leven der hoop. Zij zien daardoor uit naar de staat der heerlijkheid, naar de vervulling desgenen die alles in allen vervult. Zij worstelen als de zwemmer naar de kust van het hemelse vaderland en de morgen der opstanding. Zo begeren zij als een rank in de wijnstok te groeien. Bij de Heere schuilen zij onder inroeping van de bediening van Zijn Geest. Zo doet Hij in het midden der wereld overblijven een arm en ellendig volk, dat op de naam des Heeren vertrouwt. Niet ons, o Heere, niet ons, maar Uwen naam geef eer om Uwer goedertierenheid en om uwer waarheid wil.

²¹⁵ N.a.v. Psalm 115:1.

Niet dat ik het alrede gekregen heb of alrede volmaakt ben... Met het vaststellen van dit feit volstaat de apostel echter niet, want hij voegt toe: maar ik jaag daarnaar of ik het ook grijpen mocht, waartoe ik van Christus Jezus ook gegrepen ben.

Dit vers bevat een viertal gedachten. Allereerst letten wij op het wondere feit dat Paulus van Jezus Christus gegrepen is. De vraag doet zich verder voor: waartoe is hij gegrepen? Paulus grijpt naar dit doel. Hij getroost zich daarvoor zware inspanning. Hij jaagt daarnaar. De eerste gedachte is dus deze: door Christus gegrepen. Toen in de stilte der eeuwigheid de Vader zich voornam een volk zalig te maken en de Zoon bereid werd gevonden hun natuur aan te nemen om hun vloek te dragen en gerechtigheid te verwerven, toen nam de Zoon hen aan uit de handen des Vaders. Hij greep hen. God was in Christus de wereld met zichzelf verzoenende²¹⁶. De Vader moest die wereld verwerpen. Hij laat ze los, maar Christus grijpt ze en in Christus grijpt de Vader hen om ze met zichzelf te verzoenen. Hij grijpt ze ook, als Hij, als opperste Herder der schapen, het eeuwige Testament vastmaakt in zijn dood. Waar de apostel echter hierop ziet is het gegrepen worden bij de bekering. Saulus van Tarsen is gegrepen als een vagebond op de weg naar Damascus²¹⁷. Hij is geleid in voorarrest. Ja, onze zaak

²¹⁶ N.a.v. 2. Kor. 5:19.

²¹⁷ N.a.v. Hand. 9:3-4.

moest komen voor de Rechter van hemel en aarde die recht doet en de schuldige geenszins onschuldig houdt. Was hij niet, toen hij was blazende dreiging en moord tegen de gemeente des Heeren, plotseling gegrepen en ter aarde neergestort? De Almachtige riep hem een: tot hiertoe en niet verder, tegen. Toen moest hij stilstaan en vallen. De almachtige genade des Geestes greep hem. Hij werd als een wild paard gevangen en de lasso om zijn hals geworpen. Hij is gegrepen door de Geest, zoals ieder zondaar door God moet worden gegrepen op zijn weg naar het verderf. Want wij zijn toch van nature kinderen des toorns gelijk ook de anderen. De natuur is niet op weg naar de hemel, maar naar het verderf, ook de vrome natuur, de godsdienstige mens.

Het grijpen des Geestes in ontdekking aan zonde en schuld is echter ook een grijpen van Christus. Want als de Geest overtuigt van zonde, gerechtigheid en oordeel, vernedert en vertedert hij de ziel des zondaars door de kracht van Christus bloed. Daarbij komt nog dat Jezus intreedt bij de Vader, terwijl de zondaar worstelt om ontferming. Maar toch bovenal gegrepen door Jezus, als wij worden weggeslingerd in de afgrond, als wij worden weggeworpen met een mannelijke wegwerping, dan juist vangt Jezus hen op in Zijn Middelaarsarmen. Hij grijpt hen met macht, Hij omsluit hen in zijn almachtige armen. Gegrepen! Hij ontvalt zichzelf en wordt door de Middelaar gegrepen. En... wat Hij grijpt, houdt Hij

eeuwig vast. "Niemand zal ze uit Mijn hand rukken".²¹⁸ Nee, hoezeer ook aanvallen worden ondernomen op des Heeren Kerk, ja, al wil men ze uit die handen wringen, geen nood. Zijn greep is een almachtige greep en Hij laat niet los wat Hij grijpt. Zalig in die handen besloten te zijn. Zalig, Gods gegrepene te zijn in Christus door de eeuwige liefde des Vaders. Hij werd in goddelijke bewaring genomen om het evangelie te verkondigen, hetwelk hij eerst vervolgde: Ja, wij zijn in zijn handen overgegaan, de duivel heeft ons af moeten staan. Wij zijn door Hem in bezit genomen om Hem alléén ten eigendom te zijn. Wij zijn gevangenen van Christus, geïnterneerden Gods. Dat is onze vrijheid. Nog bindt hij ons met de koorden Zijner liefde en neemt ons gevangen met de schoonheid Zijner ogen. Nog zitten zij aan Zijn voeten, gegrepen door de schoonheid Zijns aangezichts. Een gegrepene van Christus! Lezer, bent u dat? Loop nu niet over die vraag heen!

Paai uzelf niet met een schijn, want die Hij grijpt kent Hij en zou Hij tot u niet kunnen zeggen: ik ken u niet? Immers, u kent ook Hem niet. Uw mond is aanstonds gesloten als het gaat over Jezus en wat het zegt, gegrepen te zijn. Of u komt aandragen met alles wat toch deze greep van Jezus niet is?

Dit gegrepen zijn wordt het levensmotief en de levensdrang voor Paulus' leven. Dat beheerst hem geheel. Hij

²¹⁸ Joh. 10:28.

grijpt omdat Christus hem greep. Paulus leven was totaal omgekeerd omdat hij was bekeerd. Zijn vorige leven zou geëindigd zijn in jammerlijke ondergang. Hij was een vrijwilliger in Jezus' leger en streed de oorlogen des Heeren. Aan de wereld was hij en werd hij steeds meer gekruisigd²¹⁹. De werkheiligheid was hem een gruwel. Christus alleen! Gegrepen! O eeuwig wonder van goedertierenheid! Nee, dat zullen we nooit kunnen verstaan, dat Zijn oog op ons was geslagen. Wij belijden met smart en schaamte dat wij Hem nooit zouden hebben gezocht of begeerd. Maar Hij greep. En zijn greep was de greep des Almachtigen. Hij redde ons al grijpende en in zijn hand en arm besluitende; en al grijpende stortte Hij niet met ons in de diepte. O, hoe kan Jezus toch zo redden? Hoort: "Die ik zal kussen, die is het; grijpt Hem".²²⁰ En zij grepen Hem en leidden Hem weg. Zo kon Hij Middelaar zijn. Omdat Hij is gegrepen ten dode, kan Hij grijpen ten leven en tot zaligheid. Hij zegt: ik neem door macht en genade wat Ik verwierf door het bloed van mijn hand, voet en hart.

Paulus voelt die omsluitende hand. Gegrepen, gegrepen door Christus.

Waartoe greep de Heere Jezus Paulus? Hij greep hem om hem te redden van het verderf, om Hem te bekeren en te verzoenen met God; om hem zalig te maken van

²¹⁹ N.a.v. Gal. 6:14.

²²⁰ Matth. 26:48-50.

zijn zonden. Hij bracht hem af van de paden des verderfs en leidde hem op de weg der gerechtigheid. Hij maakte hem tot een nieuw schepsel. Hij greep hem om anderen te grijpen door Zijn Woord. Hij nam hem om hem tot een voorbeeld te stellen voor degenen die in Hem geloven zouden ten eeuwigen leven. Hij had hem opgenomen in Zijn gemeenschap om hem als een rank in de wijnstok vruchten te doen dragen. Ik ken een mens in Christus. "Het oude is voorbijgegaan, ziet, het is alles nieuw geworden".²²¹ Hij had zijn voeten gesteld op de weg des vredes, op weg naar Sion. "En de God des vredes Zelf heilige u geheel en al; en uw geheel oprechte geest, beide ziel en lichaam, zij onberispelijk bewaard in de toekomst van onzen Heere Jezus Christus".²²² Ja, van Hem staat geschreven: "Die Zichzelven voor ons gegeven heeft, opdat Hij ons verlossen zou van alle ongerechtigheid".²²³ En... wij zijn der zonden gedood, opdat wij Gode zouden vruchten dragen.

De levensgang der Kerk vindt haar voorbeeld in de historie van Israëls volk. Het land Kanaän was hen ten erve beloofd, het land vloeiende van melk en honing. Maar de Kanaänieten moeten ten onder gebracht en het land moet in bezit genomen worden. De vijanden hebben wel ijzeren strijdswagens, maar dat zal hun niet baten, want

²²¹ 2 Kor. 5:17.

²²² 1 Thess. 5:23.

²²³ Titus 2:14.

de God van Israël heeft bij een held voor Israël hulp beschoren.

Hij is gegrepen tot eeuwige volmaaktheid. Van dat doel laat Christus niet af. Temidden van alles wat ertegen schijnt, zet Hij Zijn plannen door. Hij zal eenmaal het Koninkrijk de Vader overgeven. Hij zal Zijn duur gekochte bruid zonder vlek en rimpel de Vader voorstellen²²⁴. Verkiezende liefde en roepende genade voeren tot gelijkvormigheid aan Christus. Hij zal op hen schrijven de naam Zijns Gods en de naam der stad Zijns Gods en ook Zijn nieuwe naam zal op hun voorhoofden zijn²²⁵. Zij zullen verzadigd worden met het goddelijke beeld.

Die naam staat nu reeds geschreven in ons hart; die naam zal eerlang uitstralen uit hun gehele zijn. Hij zal verheerlijkt worden in al zijn heiligen.

Kon zijn portret dan niet duidelijker in uw ziel zijn opgenomen? Kon het niet scherper belijnd voor u staan? Is Christus in u de hoop der heerlijkheid?

De Heere Jezus verscheen aan de apostel, opdat hij een getuige zou zijn van de dingen die hij gezien en gehoord had.

Dat was zijn levensroeping, die hij had aanvaard met vurig verlangen om Hem welbehaaglijk te zijn.

Niet dat ik het alrede gegrepen heb, niet dat ik alrede volmaakt ben. Maar wat doet hij dan? Maar ik jaag

²²⁴ N.a.v. Ef. 5:27.

²²⁵ N.a.v. Openb. 3:12.

daarnaar of ik het ook grijpen mocht waartoe ik van Christus Jezus ook gegrepen ben.

Waarin dat jagen bestaat, zien wij bij de twee volgende verzen. Paulus is dus niet lijdelijk, want hij jaagt ernaar, naar die volmaaktheid, waartoe hij door Christus gegrepen is. Hij stelt zijn leven ons voor als een wedloop. Maar hij zal toch eenmaal kunnen uitjubelen: "Ik heb den goeden strijd gestreden, ik heb den loop geëindigd, ik heb het geloof behouden".²²⁶

Wij besluiten met een enkele praktische vraag. Bent u gegrepen door Christus en bent u van dat gegrepen zijn verzekerd? Bent u waarlijk geëigend? Want anders kunt u de apostel niet volgen in zijn leven. Dan is dat wondere leven u vreemd. Rustig te midden der baren! Vrede midden in de strijd. Leven midden in de dood. Volmaakt voor God en toch ook enkel gebrek. Heilig en toch onrein. Als niets hebbende, nochtans alles bezittende. Kunt u met die apostel zeggen: "Want ik weet, Wien ik geloofd heb, en ik ben verzekerd, dat Hij machtig is mijn pand bij Hem weggelegd te bewaren tot dien dag?"²²⁷

Dit te weten door het geloof maakt ootmoedig en klein. Het maakt niet ijdel en ledig. Immers, de Christus had tot doel met zijn greep dat zij de Heere zouden dienen met eerbied en godvruchtigheid.

²²⁶ 2 Tim. 4:7.

²²⁷ 2 Tim. 1:12.

Zoek, kinderen des Heeren, voor alle oefeningen naar binnen en daden naar buiten Zijn kracht en bekwaam makende genade. Hij verlichtte ons hart door Zijn kennis. Geeft de HEERE de eer Zijns Naams en komt voor Zijn aangezicht²²⁸. Dan gaan wij getroost door alle verdrukkingen heen. De Heere strijdt voor ons en wij zullen stil zijn²²⁹.

De tijd nadert dat wij niet meer zullen zien als door een spiegel in een duistere rede, maar aangezicht tot aangezicht²³⁰. De dag komt en de schaduwen vlieden voor allen die Zijn verschijning in onverderfelijkheid hebben liefgehad²³¹.

²²⁸ N.a.v. 1 Kron. 16:29.

²²⁹ N.a.v. Ex. 14:14.

²³⁰ N.a.v. 1 Kor. 13:12.

²³¹ N.a.v. 2. Tim. 4:8.

Filippenzen 3 vers 7-14:

7 Maar hetgeen mij gewin was, dat heb ik om Christus' wil schade geacht.

8 Ja gewisselijk, ik acht ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere; om Wiens wil ik al die dingen schade gerekend heb, en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen;

9 En in Hem gevonden worde, niet hebbende mijn rechtvaardigheid die uit de wet is, maar die door het geloof van Christus is, namelijk de rechtvaardigheid die uit God is door het geloof;

10 Opdat ik Hem kenne, en de kracht Zijner opstanding en de gemeenschap Zijns lijdens, Zijn dood gelijkvormig wordende,

11 Of ik enigszins moge komen tot de wederopstanding der doden.

12 Niet dat ik het alrede gekregen heb of alrede volmaakt ben; maar ik jaag daarnaar, of ik het ook grijpen mocht, waartoe ik van Christus Jezus ook gegrepen ben.

13 Broeders, ik acht niet dat ik zelf het gegrepen heb.

14 Maar één ding doe ik, vergetende hetgeen dat achter is, en strekkende mij tot hetgeen dat voor is, jaag ik naar het wit tot den prijs der roeping Gods, die van boven is in Christus Jezus.

Zo was de grondslag van de zaligheid van Paulus: Christus alléén. Op diens gerechtigheid legde hij zijn hoofd ter ruste. Diens heil kleepte hem. Maar Christus is alles! Op die grondslag zocht hij nu toe te nemen in heiligmaking. Hij begeerde naar kennis van Christus, geestelijke wetenschap des geloofs. De kracht van Christus' opstanding wenste hij steeds meer te ervaren; gemeenschap aan Zijn lijden en dood zocht hij. Al worstelend ziet hij het lichtende ideaal van de eindtoekomst, wanneer hetgeen ten dele is zal worden tenietgedaan. Zo zal hij komen tot opstanding uit doden. Maar hij weet zeer wel niet volmaakt te zijn, noch aan die toekomstige werkelijkheid der volle heerlijkheid thans toe te zijn. Maar hij weet zich gegrepen van Christus Jezus te zijn en jaagt ernaar of hij die werkelijkheid ook grijpen mocht, waartoe hij gegrepen is. Immers, de wil van de Zaligmaker leeft in zijn ziel. Hij begeert Hem welbehagelijk te zijn en gelijkvormig.

Ze moeten dan ook niet verkeerd van hem denken, alsof hij zich zulk een held achtte. Volstrekt niet! Hij roemt in zijn zwakheden, opdat de kracht van Christus in hem wone²³². Misverstand en onkunde des geestelijken levens zouden tot zeer onjuiste opvattingen kunnen leiden. Daar wil Paulus tegen waarschuwen.

Broeders, ik acht niet dat ik het zelf gegrepen heb. Hij gebruikt een hartinnemend woord: broeders. Hij richt

²³² N.a.v. 2 Kor. 12:9.

zich dus niet tot zijn maagschap in het vlees, maar tot de geestelijke familie in de genade.

De Kerk Gods is één groot Huisgezin. Zo schrijft hij: "Zo zijt gij dan niet meer vreemdelingen en bijwoners, maar medeburgers der heiligen en huisgenoten Gods".²³³

Uit het midden der wereld worden zij geroepen tot de gemeenschap Gods in Christus. Dit huisgezin heeft God tot Vader. Hij is de oorsprong van alle dingen; in alles de Eerste. Hij is het, die de Kerk verwekt door het zaad des Woords. Hij heeft hen naar Zijnen wil gebaard. Zij hebben allen dezelfde Moeder; Jeruzalem dat boven is, hetwelk is vrij²³⁴. Vrij als Sara, die het kind der belofte baarde²³⁵. Want wie de Kerk niet heeft tot Moeder, heeft God niet tot Vader²³⁶. Sion heeft hare zonen en dochteren gebaard. In gemeenschap met het lichaam van Christus worden zij voortgebracht en in Sion geboren. En van Sion zal gezegd worden: Deze en die is daarin geboren, en de Allerhoogste zelf zal ze bevestigen. De Heere zal ze rekenen in het opschrijven der volkeren, zeggende: Deze is aldaar geboren. Sela²³⁷.

Bent u in Sion geboren? U leeft onder de aanbidding der genade; het doopsel aan uw voorhoofd getuigt van de nederbuigende ontferming Gods in Christus, dat Hij

²³³ Ef. 2:19.

²³⁴ N.a.v. Gal. 4:26.

²³⁵ Idem vers 22-23.

²³⁶ N.a.v. 1 Joh. 5:1.

²³⁷ N.a.v. Psalm 87.

geen lust heeft in uwen dood, maar daarin, dat u zich zoudt bekeren en leven. Behoort u tot de huisgenoten Gods? Dan wordt u een broeder geheten en bent u ook kind. De kinderen van dit huisgezin worden allen opgevoed door dezelfde redelijke en onvervalste melk en eten dezelfde geestelijke spijs²³⁸. Zij delen in de voorrechten der kinderen en verkrijgen de erfenis der eeuwige heerlijkheid.

Hoe gans anders is deze gemeenschap des geloofs en deze eenheid in Christus als de broederschap der wereld. Ook de revolutieman roept: vrijheid, gelijkheid en broederschap en inmiddels verteren de volkeren elkan- der. Het zwaard rinkelt; koortsachtige ijver wordt ont- wikkeld om gereed te komen voor een nieuwe worstel- ling, die in vreselijkheid de bloedige wereldoorlog zal overtreffen. Alleen in Gods Kerk is de ware broeder- schap. Allen broeders, de ware christgelovigen. Maar ze hebben geen heilige vader op aarde, zoals de Roomse Kerk, die de paus van Rome erkent en vereert. Een vreemde heilige vader echter. Nog pas liet hij zich dra- gen in zijn eergestoelte en pauselijk gewaad om zijn ze- gen te leggen op de troepen die werden ingescheept om... bloed te vergieten, teneinde honger naar land en dorst naar de schatten der aarde te bevredigen. Die hei- lige vader is in wezen toch nog altijd even onheilig als de pausen voorheen zijn geweest. Zij zijn eerrovers van

²³⁸ N.a.v. 1 Petr. 2:2.

Christus en verleiders van mensenzielen. Zo stelt Rome zich, door dit vaderschap te erkennen, juist buiten de broederschap der gelovigen en zit verstrikt in een nacht van dwalingen en vervloekte afgoderij. Broeders. Die lief heeft degene, die geboren heeft, heeft ook lief degenen die geboren zijn, zegt de apostel Johannes.²³⁹

Maar die liefde wordt alleen in Christus gesmaakt. Maakwerk is hier louter schijn. Die broederschap is in onze dagen ver te zoeken door de verdeeldheid en verscheurdheid der Kerk. Kerkmuren scheiden wat bijeenhoort, gelijk zij ook bijeenhouden, wat gescheiden is. En niet minder ontbreekt deze broederschap - het een hangt nauw samen met het andere - omdat Christus zo weinig in het middelpunt staat. Ik denk aan het voorbeeld van die wagenmaker. Hij zei: kijk, hier is een wiel. De spaken voeren naar de naaf en hoe dichter bij de naaf, hoe dichter de spaken bij elkaar komen en in de naaf van het wiel samenvallen. De meesten zijn druk met hun spaak, ofwel zijn nog op de velg en spreken over hun weg, of wegje. De Weg is in de naaf! Wij behoeven dit wagenmakersbeeld niet nader toe te lichten. Het is duidelijk en raak. Ja, Christus is het middelpunt der Kerk. Hij is de oudste Broeder in de benauwdheid geboren. Hij nam ons vlees en bloed aan en ging in de dood om Zijn familie te redden van de ondergang. Zo worden wij in Sion geboren als Christus onze Broeder wordt als

²³⁹ N.a.v. 1 Joh. 5:1.

Zaligmaker in de nacht onzer zonde. Ja, Hij schaamt zich niet hen broeders te noemen²⁴⁰. Zo is dan de aanspraak van de apostel teer en innig door de gemeenschap der liefde Gods. Broeders! Deze broeders zijn zonen van hetzelfde huis die ook moeten samenwonen. Het liefdesvuur wordt niet gedoofd²⁴¹.

De apostel richt zich dan ook tot zijn broeders in het geloof. Hij is hunner een. Hij wil aller dienaar zijn als broeder. Dit komt zijn gezag als apostel niet te na. Hij onderwijst in liefde. Hij laat het licht Gods schijnen over het leven der broederschap in de gemeenschap met de oudsten Broeder. Ze zouden kunnen menen, afgaande op hun inwendige ervaringen, dat de waarheid anders was dan Paulus stelde en daardoor de apostel geheel verkeerd begrijpen. Hij onderwijst hen omtrent de ware aard des geestelijken levens; heldert schijnbare tegenstrijdigheden op. Hij handelt daarbij niet in het afgetrokene, maar illustreert het met eigen geestelijk leven.

Broeders, ik acht niet dat ik zelf het gegrepen heb.

De plaatsing der woorden stelt het woord 'ik' en 'ik zelf' sterk op de voorgrond. Hoe anderen over mij denken of spreken - het was toen blijkbaar al net als nu onder degenen die niet leefden en niet waren, waar de apostel verkeerde, dat ze de apostel eigenlijk wel wat hoog vonden, hoewel hij veel lager stond dan zij, ja een niet in

²⁴⁰ N.a.v. Hebr. 2:11.

²⁴¹ N.a.v. Psalm 133:1.

zichzelf was - of over zichzelf mogen oordelen, wat mij betreft, ik acht niet dat ik zelf het gegrepen heb.

We weten dus nu wat de apostel bedoelt met dat: "het gegrepen hebben".

Hij is gegrepen tot de volmaaktheid. Maar de toepassing is er nog maar ten dele. In toerekening is hij volmaakt voor God en Gode aangenaam²⁴².

Maar hij kent ten dele en hij profeteert ten dele²⁴³. Hij is in alles nog onvolmaakt. Nu is het een worstelend grijpen. Hij wist dat hij de gelukzaligheid nog niet bezat, en hij gedroeg zich dienovereenkomstig. Hij begeerde voort te varen in de geestelijke loop. Hij begeerde de goede strijd te strijden. "Maar wie volharden zal tot het einde, die zal zalig worden".²⁴⁴ Zo leert hij zich nederig te voelen over de gemaakte vorderingen. "Zij gaan van kracht tot kracht; een iegelijk van hen zal verschijnen voor God in Sion".²⁴⁵

Broeders, ik acht niet dat ik zelf het gegrepen heb. Hij had de zaak zorgvuldig overwogen. Hij was ingekeerd tot zichzelf en had zichzelf beschouwd in het licht der toekomstige heerlijkheid, die hem was vermaakt in een zoutverbond. De snoeren waren hem in lieflijke plaatsen gevallen en een schone erfenis was hem

²⁴² N.a.v. Hebr. 10:14.

²⁴³ N.a.v. 1. Kor. 13:9.

²⁴⁴ Matt. 24:13.

²⁴⁵ Psalm 84:7.

geworden²⁴⁶. Hij zegt niet: Christus is mijn eigendom en nu doet het er verder niet toe wat ik ben of doe. Nee, hij was ook daarin oprecht: "Welgelukzalig zijn de oprechten van wandel, die in de wet des HEEREN gaan".²⁴⁷ Ik acht niet dat ik zelf het gegrepen heb. Zo getuigt de heilige apostel Paulus, en zou er onder degenen die van vrouwen geboren zijn een meer gevorderd christen zijn? De hoogten van Gods bergen had hij beklommen; hij was opgetrokken geweest tot in de derde hemel en had dingen gehoord waar op deze aarde geen taal voor is om het uit te drukken. Hij was aan de wereld verloochend en aan zichzelf, zoals weinig wordt gevonden, en toch spreekt hij hier van zijn onvolmaaktheid, hoewel hij vrede had met God.

U moet echter niet menen dat Paulus overdrijft. Hem is vreemd te spreken anders dan hij meent, want hij wandelt in zijn oprechtheid. Het is ten volle gemeend wat hij zegt. Het is niet zo in het leven des geloofs dat zij satan onder de voet hebben en niet veel anders zouden te doen hebben dan de buit te verdelen. Zie, zij bewenen hun tekort, terwijl wij hun genade bewonderen. Zonder heiligmaking zal niemand de Heere zien²⁴⁸. Dwaalt niet, zowat de mens zaait, dat zal hij ook maaien en... die in

²⁴⁶ N.a.v. Psalm 16:6.

²⁴⁷ Psalm 119:1.

²⁴⁸ N.a.v. Hebr. 12:14.

de Geest zaait, zal uit de Geest het eeuwige leven maaien²⁴⁹.

Voor één gevaar moeten wij waarschuwen. Voor welk gevaar? Zelfgenoegzaamheid is een stand, waardoor de Heere wordt onteerd. Zelfgenoegzaamheid is ook walgelijk, weezinwekkend, voor God en mensen. Maar nu komt het in onze dagen niet zelden voor dat wij waarnemen een zelfgenoegzaamheid in hun zogenaamde onvergenoegdheid met zichzelf. Men speelt met zijn "ochs" en "mochts" en het wordt meer gewoonte dan waarheid in het binnenste. Men is traag in het benaastigen en niet weinig geveinsd, dit is een kwaad onder de zon. Paulus is onvolmaakt, maar niet traag noch geveinsd. Hoor maar:

"Maar één ding doe ik, vergetende hetgeen achter is, en strekkende mij tot hetgeen dat voor is, jaag ik naar het wit, tot de prijs der roeping Gods die van boven is in Christus Jezus."

De lezer zal begrijpen dat de apostel spreekt in een beeld. Ook in 1 Korinthe 9 bezigt hij ditzelfde beeld van onze tekst. Hij gebruikt de wedloop om de worsteling van het geestelijke leven te tekenen en toe te lichten²⁵⁰. De wedloop was bij de oude volken zeer geliefd. Op vaste tijden werden de spelen met grote plechtigheid gevierd. Van Griekenland gingen zij over naar Klein-Azië

²⁴⁹ N.a.v. Gal. 6:7-8.

²⁵⁰ N.a.v. 1 Kor. 9:24.

en zo werden ze ook in Rome ingevoerd. De Romein riep: geef ons brood en spelen. Paulus had alle gelegenheid gehad die Grieks-Romeinse wereld gade te slaan. Een van deze spelen was de wedloop. Een lange baan werd afgezet. De namen van de deelnemers werden afgeroepen; het parool om de loop te beginnen. Kleine gebouwtjes stonden naast elkaar, waarin de mededingers wachtten om tegelijk de wedloop aan te vangen. Aan het andere einde der baan stond een paal met een witte streep, het doelwit, en aan de paal was gewoonlijk een olijfkrans opgehangen als beloning voor de overwinnaar. De scheidsrechter stond aan het einde der baan bij het wit.

Onder dit beeld van de wedloop nu laat de apostel ons het leven der heiligmaking zien; licht hij ons toe wat hij bedoelt met: niet dat ik het alrede gegrepen heb, en wat hij verstaat onder: ik jaag daarnaar, waartoe ik ook van Jezus Christus gegrepen ben. Een wedloop. Ons aller leven wordt in het Woord bij een reis vergeleken. Wij zijn allen op reis naar de ontzaglijke eeuwigheid en zullen eerlang het einde der reis bereiken. Vanwaar komt u en waar reist u heen?

Soms wordt ons leven vergeleken met een zeereis. Wij varen op de levenszee. Wij hebben een anker der ziel, zegt onze Paulus, als hij het beeld van het schip

gebruikt²⁵¹. Gij ook, mijn lezer? Straks zal onze bootzman komen en wij varen af van hier.

In onze tekst spreekt hij van de wedloop. Waarmede begint deze loop, zoals Paulus er hier over spreekt? De loop vangt aan met de waarachtige bekering tot God, dat wil zeggen: met de volle overgave aan God, in het afstand doen van zichzelf en het aanvaarden in het geloof van de Zaligmaker, die gekomen is om te zoeken en zalig te maken wat verloren was.

"Ik heb u bij uw naam geroepen, gij zijt Mijne!"²⁵² Eerst alles verliezen. Eerst verzoening met God en dan kan men voor Zijn aangezicht leven in vrede. Welzalig hij, wiens zonden zijn vergeven, die van de straf voor eeuwig is ontheven.²⁵³ Ja, dan wordt gezongen: "Gij omringt mij met vrolijke gezangen van bevrijding. Sela. Ik zal u onderwijzen, en u leren van den weg, dien gij gaan zult; Ik zal raad geven, Mijn oog zal op u zijn".²⁵⁴

Alle werk tot vereniging met Jezus draagt nog een gemengd karakter. Thans is het geworden werken uit vereniging tot vereniging. De loop is nu de beoefening der godzaligheid door de Geest der heiligmaking. Het einde van de loopbaan valt samen met de laatste snik en de ingang in het Vaderhuis met zijn vele woningen. De toeschouwers zijn hemel, aarde en hel. God heeft deze

²⁵¹ N.a.v. Hebr. 6:19.

²⁵² Jes. 43:1.

²⁵³ N.a.v. Psalm 32:1.

²⁵⁴ Psalm 32:7-8.

loop verordend en bepaalt de overwinning en het loon. De helpers zijn Christus, de engelen en de Kerk door gebed, onderwijs, bewaring en nog zoveel meer. Het einde is vereniging met God, eeuwige zaligheid en heerlijkheid. Slaan wij nu de apostel gade in zijn wedloop.

Vergetende hetgeen achter is.

Wat zou de apostel daarmee willen zeggen? Is hij gelijk aan de mens van nature, die eigen zonden en Gods weldaden, roepstemmen en vermaningen vergeet? Vergeet hetgeen achter, hetgeen voorbij is? Ja, de Schrift zegt naar waarheid dat God goedertieren is over ondankbaren en bozen. Wat ligt er, lezer, reeds veel achter u sinds u het levenslicht aanschouwde? Indien u eens moest overzien wat er gepasseerd is, zouden u de haren niet te berge rijzen? Maar vergeten hetgeen achter is, wil de mens o zo gaarne. Niet meer aan denken! Evenwel, God zal alle dingen doen komen in het gericht en niets is bedekt voor Zijn alziende ogen. Hij zal de verborgen dingen des harten openbaren. Als uw schuldregister wordt opgeslagen, zult u dan niet beven? Of zijn uwe zonden afgewassen door het Middelaarsbloed?

Wat een mens niet licht vergeet? Onrecht, vaak nog vermeend onrecht, dat hem werd aangedaan. Hoe wrokt hij in zijn hart en zoekt zich te wreken. Wat is de mens! Maar het is duidelijk dat Paulus dat alles hier niet bedoelt, als hij zegt: vergetende hetgeen achter is. Hij vergat niet wie hij was geweest. Die herinnering bleef zó

diep in zijn ziel, dat hij zeide: mij, de voornaamste der zondaren, is barmhartigheid geschied²⁵⁵. De voornaamste, omdat hij de gemeente Gods had vervolgd. Maar het feit dat de Heere niet meer dacht aan hetgeen achterlag, gaf vrede aan zijn ziel. Zijn zonden had God achter Zijn rug geworpen in de zee der vergetelheid, die geen bodem heeft²⁵⁶. Hij zal ze in der eeuwigheid niet meer gedenken.

Wilde hij de ontvangen weldaden vergeten? Zeker niet!²⁵⁷ Hij zal gewis met David hebben beleefd: vergeet geen van zijn weldaden. Hij wekt daarom op: Dankt God in alles.²⁵⁸ Maar wat bedoelt hij dan wel? De lopers keken niet achterom, maar lieten alles wat achter was varen om in hun loop niet te worden vertraagd. Vleselijk Israël kon Egypte maar niet vergeten en sprak tot Mozes: Waarom hebt u ons uitgeleid? Ze gedachten hun knoflook en uien en pompoenen, zegt de Schrift²⁵⁹. Ze verkozen terug te keren naar Egypte. Dit leidde ertoe, dat zij zelfs Mozes wilden stenigen. De vrouw van Lot vergat niet hetgeen achter was, want zij zag naar Sodom en kwam met Sodom om. Zij had wel Sodom verlaten, maar niet met Sodom gebroken.²⁶⁰

²⁵⁵ N.a.v. 1 Tim. 1:15.

²⁵⁶ N.a.v. Micha 7:19.

²⁵⁷ N.a.v. Psalm 103:2.

²⁵⁸ N.a.v. 1 Thess. 5:18.

²⁵⁹ N.a.v. Num. 11:5.

²⁶⁰ N.a.v. Gen. 19:26.

Paulus is afgesneden van zijn uitgangspunt. Hij heeft hierop het oog zijn oude voorrechten als Jood, als zoon van Benjamin, als Farizeeër. Hij had dit alles niet vergeten in deze zin, als zou het uit zijn geheugen zijn gewist. Natuurlijk niet. Hij wist alles nog zeer goed. Maar zijn hart is er los van. Hij begeert dat standpunt niet terug. Toen zocht hij eigen gerechtigheid op te richten. Toen was hij zeer ingenomen met zichzelf. Maar dat alles is bij de wortel afgesneden, ja, met wortel en tak uitgerooid. Vermaak in de wereld kan hij niet vinden, want hij is der wereld gekruisigd. Hij denkt aan dat alles niet met welgevallen terug, hij begeert het niet meer. Hij is gestorven aan zijn vroegere bestaan. Wanneer de godsdienst lijden en nood vraagt, zijn velen als 'Gezeggelijk' uit Bunyans christenreis naar de eeuwigheid. Hij keert terug naar huis, nadat hij uit de poel 'Mistrouwen' is gekomen naar de kant van de stad verderf. Wie zijn hand aan de ploeg slaat en ziet naar hetgeen achter is, die is niet bekwaam tot het Koninkrijk Gods.²⁶¹

Vergetende hetgeen achter is. Hij zegt niet: ik heb vergeten, maar vergetende. Ook dat vergeten is een voortgaand werk. Immers, de ziel kan kleven aan het stof. De rechtvaardige kan de goddeloze benijden en hem zijn ingebeelde zegen misgunnen²⁶². Hoezeer Paulus dus was verloochend, toch wist hij dat de afsterving van de oude

²⁶¹ N.a.v. Luk. 9:62.

²⁶² N.a.v. Psalm 73:3.

mens een voortgaand werk is. "En indien uw rechterhand u ergert, houw ze af en werp ze van u".²⁶³ Het leven des geloofs is een voortdurend afstand doen van alles wat niet God en Christus is. Altijd weer moeten zij teruggebracht worden tot hun nulpunt, opdat God alles zij in Christus.

Vergetende hetgeen achter is... In zekere zin kunnen onder dat vergeten ook worden getrokken de gemaakte vorderingen op de weg des levens. Als een looper omzag om te schatten hoever hij al van het beginpunt was, verloor hij tijd om door te lopen. Ook als hij zocht te bepalen wie achter waren gebleven in de loop, verloor hij tijd. De apostel stelt geen vertrouwen op verricht werk, maar zoekt voort te varen. Hij had vele en grote dingen voor zijn Koning mogen doen. De Heere had hem tot versterking van het rijk des satans gebruikt en tot opbouw van zijn hemels Rijk. Zijn vorderingen in de kennis van Christus en de kracht van zijn opstanding waren groot. Velen streefde hij voorbij in zijn loop. Heldenmoed en lijdzaamheid had hij geopenbaard. Nu vergat hij niet de genade die hem daartoe in staat stelde, o nee, die gedenkt hij telkens en roemt haar in Hem, die hem uit vele noden en doden verlost had en waarop hij hoopte dat Hij hem ook nog verlossen zou.²⁶⁴ Zo heeft hij dan roem, maar alleen in Christus. Hij heeft, naar eigen getuigenis, van

²⁶³ Matt. 5:30.

²⁶⁴ N.a.v. 2 Kor. 1:10.

Jeruzalem aan en rondom tot Illyricum toe het evangelie van Christus vervuld.²⁶⁵ Maar hij bleef er niet bij staan. Hij eindigt er niet in. Hij stelt geen vertrouwen op verricht werk. Hij zegt niet: ik kan nu wel gaan rentenieren, het is genoeg geweest. O nee, hij acht zijn leven niet lief voor zichzelf.²⁶⁶ Hij acht zijn werken niet, want hij rust in het volbrachte werk van Christus. Hij rustte in God, die de goddeloze rechtvaardigt om niet.²⁶⁷ Maar daarom mag hij nu ook zijn gebrek in al zijn doen vergeten. Dat behoeft hem niet te kwellen. Hij mag ze gedenken tot eigen vernedering en tot waakzaamheid, maar behoeft ze niet te gedenken tot moedeloosheid of verslagenheid der ziel. Immers, hij rustte niet in zijn werk, maar in Christus, die zijn volkomen gerechtigheid is voor God. Daarom zegt hij ook niet - zoals de worstelende zondaar tegen de genade, die door vroom werk behouden zoekt te worden - het baat toch niet; ik kom nooit verder. Nee, want hij is altijd ver genoeg. Hij heeft altijd grond onder de voeten, al ligt hij in de oceaan.

Ja werkelijk, het is een wonderlijk volk, dat volk dat met God is bevredigd. Mijn gebrek is door bloed gedekt. Daarom wil ik mijn leven geven en mag rustende werken.

²⁶⁵ N.a.v. Rom. 15:19.

²⁶⁶ N.a.v. Hand. 20:24.

²⁶⁷ N.a.v. Rom 4:5.

Toen wij als Jezus' bruid stonden aan zijn zij voor des Vaders aangezicht, was daar de sprake: "Hoor, o dochter, en zie, en neig uw oor; vergeet ook uw volk, en uws vaders huis. Zo zal de Koning lust hebben aan uw schoonheid; want Hij is uw Heere; buig u voor Hem neder".²⁶⁸

²⁶⁸ Psalm 45:10-11.

Filippenzen 3 vers 7-14:

7 Maar hetgeen mij gewin was, dat heb ik om Christus' wil schade geacht.

8 Ja gewisselijk, ik acht ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere; om Wiens wil ik al die dingen schade gerekend heb, en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen;

9 En in Hem gevonden worde, niet hebbende mijn rechtvaardigheid die uit de wet is, maar die door het geloof van Christus is, namelijk de rechtvaardigheid die uit God is door het geloof;

10 Opdat ik Hem kenne, en de kracht Zijner opstanding en de gemeenschap Zijns lijdens, Zijn dood gelijkvormig wordende,

11 Of ik enigszins moge komen tot de wederopstanding der doden.

12 Niet dat ik het alrede gekregen heb of alrede volmaakt ben; maar ik jaag daarnaar, of ik het ook grijpen mocht, waartoe ik van Christus Jezus ook gegrepen ben.

13 Broeders, ik acht niet dat ik zelf het gegrepen heb.

14 Maar één ding doe ik, vergetende hetgeen dat achter is, en strekkende mij tot hetgeen dat voor is, jaag ik naar het wit tot den prijs der roeping Gods, die van boven is in Christus Jezus.

En strekkende mij tot hetgeen dat voor is . . .

U ziet in gedachten de loper voortjagen over de baan om het einddoel te halen. Zijn lichaam is voorovergebogen, de vuisten op de borst gedrukt, met uitgestrekte hals. Voorwaarts, voorwaarts gaat het! Zijn handen zijn de voeten vooruit.

Hij wil met haast het overige van de weg afleggen om zo spoedig mogelijk het doel te bereiken. Zich strekkende tot hetgeen dat voor is. Al zijn aandacht is gevestigd op het einde der baan. Zo zijn Gods kinderen kinderen der hope²⁶⁹. Hier zijn ze vreemdelingen en zij reizen naar Kanaän met spoed. Ze zijn doortrekkers naar de eeuwige heerlijkheid. Zeker daarvan wordt in onze dagen maar weinig gevonden. Ja, het wordt weggeredeneerd als valse mystiek. Blijkbaar is het de bedoeling om eigen naaktheid te dekken. Maar het zijn slechts spinnenwebben die niet deugen tot kleding.

Strekkende mij tot hetgeen dat voor is...

Hoe zal Gods pelgrim veilig en heilig door dit Mesech der wereld trekken? Het is, naar het woord van onze catechismus, een jammerdal.

Maar wat is nu: hetgeen dat voor is? Wat is dat voor u, mijn lezer? Wat is vóór u? De heerlijkheid des hemels of de rampzaligheid der hel? Hoe aangrijpend ernstig is ons leven. Het werpt zijn schaduw in de eeuwigheid. O, op weg naar het verderf en de mensheid jaagt voort. Het

²⁶⁹ N.a.v. Rom. 8:24-25.

leven gaat nooit snel genoeg. Op weg naar het verderf! Werd dit reeds uw bange levenservaring? Alleen waarachtige bekering doet ons van koers veranderen. Alleen in Christus weten wij op weg te zijn naar boven, om eeuwig God te loven. Wie voelt dat hij op weg is naar Huis, die versnelt zijn schreden. Maar nu hebben wij ophouders en tegenhouders. Bunyan gebruikt ergens het beeld van een ruiter te paard, die traag is. U wilt vooruit en rukt aan de teugels. U geeft het paard de sporen. Zie, u bent dat trage paard ver vooruit in de begeerte. Hij strekt zich naar hetgeen voor is. Naar de heerlijkheid die hem wacht in de weg van de vervulling van zijn levensroeping.

Vergetende hetgeen achter is en strekkende mij tot hetgeen voor is...

Bent u in deze loopbaan? De tijd is voorts kort!²⁷⁰ Mijn ziel wacht sterker op de Heere dan wachtters op de morgen²⁷¹... ach wanneer zal ik naderen voor Uw ogen, in Uw Huis Uw naam verhogen!²⁷² Zeg weldra: Kom in, u gezegende mijns Vaders!²⁷³

De pelgrim Gods verlangt naar Huis, naar des Vaders Tempelwoning. Hij begeert het stuk van de weg, dat hem nog scheidt van het einde, met haast af te leggen. Weet hij dan de afstand? Nee. Wij weten de dag onzes

²⁷⁰ N.a.v. 1 Kor. 7:29.

²⁷¹ N.a.v. Psalm 130:6.

²⁷² N.a.v. Psalm 42:1 (berijmd).

²⁷³ N.a.v. Matt. 25:34.

doods niet. Maar wel is ons bekend dat onze leeftijd een handbreed is gesteld. Wel ervaren wij dat wij onze jaren doorbrengen als een gedachte en dat zij als met jachtschepen zijn voorbijgevaren, om met Job te spreken. Het geloof bewijst ons bij het beschouwen van het einde der baan kostelijke diensten. Het is als een verrekijker. Wat nog ver is, brengt hij nabij. Soms menen wij vlak bij het einddoel te zijn en schouwen over dood en graf tot de jongste dag. Soms vergeten wij geheel nog op aarde te zijn en zwemmen wij in de wateren der genade. Weldra echter keren wij tot de huidige werkelijkheid terug. Maar wij lopen met lijdzaamheid de loopbaan die ons voorgesteld is, ziende op de overste Leidsman en Voleinder des geloofs, Jezus.

Hetgeen dat voor is? Ach, arme wereld toch, hoewel u het niet gelooft, hebt u de rampzaligheid voor u. Zij storten straks in des afgronds donkere nacht. Hun schijnbaar succes eindigt net als bij vele vliegeniers met hun vliegtuigen waar zij zo trots op waren, in catastrofe... jammerlijke ondergang en verwoesting. Zalig de mens, die kwam aan het einde van de loop der natuur, om in Christus te beginnen.

Ons strekkende tot hetgeen voor is. O, hoe bang valt het de zondaar, die een oog kreeg voor hetgeen voor is! Weldra het einde... de bodemloze put!

Maar daarom is de omkeer ook zo groot als de zondaar die put ziet gesloten, het oordeel weggenomen, de

schuld verzoend en recht ten leven verkregen door Hem Die dood en hel verwon en de hemelse erfenis verwierf, toen Hij voor Sion stierf. Is dat reeds zo voor u? Hebt u macht ontvangen een kind Gods genaamd te worden?²⁷⁴

Paulus spreekt van het doelwit in onze tekst. Hij jaagt naar het wit. Aan het einde van de loopbaan stond een paal met een witte streep erop. Die paal met de witte streep was voor de looper het punt waar zich zijn blik op moest richten. Dat moest hij steeds in het oog houden. Elders maant de Schrift: Jaag de vrede na en de heiligmaking.²⁷⁵ "Maar gij, o mens Gods, vlied deze dingen, en jaag naar gerechtigheid, godzaligheid, geloof, liefde, lijdzaamheid, zachtmoedigheid".²⁷⁶ Neem het woord maar even letterlijk. Najagen. Denk aan een jachthond. Met hartstocht vervolgen. Dit 'jagen naar' wijst ons op de trekking van het ideaal. Het wit is als een sterke magneet die het ijzer trekt en de geest stuwt voort naar het wit. Met grote naarstigheid wordt het doel nagestreefd. Als Paulus staat aan het strand van Milete en de ouderlingen van Efeze heeft ontboden, zegt hij tot hen: "En nu ziet, ik, gebonden zijnde door den Geest, reis naar Jeruzalem, niet wetende, wat mij daar ontmoeten zal; dan

²⁷⁴ N.a.v. Joh. 1:12.

²⁷⁵ N.a.v. Hebr. 12:14.

²⁷⁶ 1 Tim. 6:11.

dat de Heilige Geest van stad tot stad betuigt, zeggende, dat mij banden en verdrukkingen aanstaande zijn.

Maar ik acht op geen ding, noch houde mijn leven dierbaar voor mijzelf, opdat ik mijn loop met blijdschap mag volbrengen, en den dienst, welken ik, van den Heere Jezus ontvangen heb, om te betuigen het Evangelie der genade Gods".²⁷⁷

Jaag ik naar het wit... Elders getuigt de apostel: ik loop niet als op het onzekere en ik bedwing mijn lichaam en breng het tot dienstbaarheid.²⁷⁸ Dit jagen wijst ons dus op de uitstrekking van het geestelijk verstand naar de eeuwige werkelijkheden van Gods Koninkrijk. De begeerten des harten gaan uit naar de gemeenschap der heerlijkheid, wanneer hetgeen ten dele is, zal tenietgedaan worden en het volmaakte zal zijn gekomen. "Ik zal den weg Uwer geboden lopen, als Gij mijn hart verwijdt zult hebben".²⁷⁹ De inwendige bewegingen des geloofs, der hope en der liefde strekken zich uit naar de Koning der eer, de Heere der heerlijkheid. De loopbaan is hun voorgesteld. En zij lopen met lijdzaamheid. Die lijdzaamheid bewaart hen voor ongeduld en moedeloosheid beiden. Dit jagen is daarom geen wilde jacht, maar een lopen met lijdzaamheid. Het is geen redeloze stoutheid, waarbij men lacht met alle bezwaren. O nee, de

²⁷⁷ Hand. 20:22-24.

²⁷⁸ N.a.v. 1 Kor. 9:26-27.

²⁷⁹ Psalm 119:32.

oude Stoïcijnen prezen de mens, die geen ding vreesde, begeerde of hoopte; zich nergens over ontzette, maar steeds gelijkmatig bleef. Zo is een christen niet. Jezus werd ontroerd als Hij dacht aan Zijn lijden. Hij werd wel geperst totdat het volbracht zou zijn, maar toch wilde Hij de Vader niet vooruitlopen en sprak: "Mijn ure is nog niet gekomen".²⁸⁰ Hij richtte zijn aangezicht als reizende naar Jeruzalem²⁸¹, maar kwam er niet ontijdig aan. Dit jagen is dus geen redeloze stoutheid, noch een zekere onbesuisdheid. Men lacht niet met alle zwarigheden, zoals Agag tot Samuël zeide: "Voorwaar, de bitterheid des doods is geweken".²⁸² Nee, zij lopen met lijdzaamheid in de loopbaan. De Heere moge onze harten richten tot de liefde Gods en tot de lijdzaamheid van Christus.²⁸³ Zeker, ze zijn weleens onbesuisd in hun loop als een wild paard. Evenzo zijn ze soms traag of moedeloos. Maar Hij, die hen riep, is getrouw, die het ook doen zal.²⁸⁴ Zelfs hun heilige dingen hebben verzoening van node.

Om te jagen naar het wit is zeker nodig om af te leggen, allen last en de zonde, die ons lichtelijk omringt.²⁸⁵ De looper droeg geen ransel maar was zo licht mogelijk

²⁸⁰ Joh. 2:4.

²⁸¹ N.a.v. Luk. 9:51.

²⁸² 1 Sam. 15:32.

²⁸³ N.a.v. 2 Thess. 3:5.

²⁸⁴ N.a.v. 1 Thess. 5:24.

²⁸⁵ N.a.v. Hebr. 12:1.

gekleed en legde alle lasten af om in zijn loop niet te worden belemmerd. Zullen Gods kinderen tot de volmaaktheid voortvaren, dan is noodzakelijk alle last af te leggen. Daar is het afleggen van de liefde tot dingen die geoorloofd zijn op zichzelf en het kruisigen der boezemzonden. Als wij zeiden dat moet worden afgelegd de liefde tot dingen, die geoorloofd zijn op zichzelf, dan is het misschien noodzakelijk, dit nader toe te lichten. We lezen dat de Heere Jezus hindernissen opsomt die het komen tot de evangeliemaaltijd in de weg staan²⁸⁶. De een had een juk ossen gekocht, de ander een vrouw getrouwd. Houdt mij toch voor verontschuldigd, was het wederwoord aan de boden des konings, die hen kwamen nodigen tot de maaltijd. Op zichzelf is het geen zonde handel te drijven, te huwen, want het huwelijk is een instelling Gods. Maar wanneer het ons bindt aan de aarde, staat het in de weg in onze loop. Daarom maant Paulus: die bezitten als niet bezittende; die getrouwd zijn als geen vrouwen hebbende, want de gedaante dezer wereld gaat voorbij.²⁸⁷ Zou het niet nodig zijn dat de Kerk onzer dagen vele dingen lager ging schatten; wat verder van de aarde en wat dichterbij de hemel leefde? Hoe is het met het jagen naar het wit gesteld? Hoe nodig te worden geoefend in de verloochening aan de wereld en hetgeen van de wereld is. Er is zoveel dat

²⁸⁶ N.a.v. Luk. 14:18-20.

²⁸⁷ N.a.v. 1 Kor. 7:29-31.

in de weg kan staan op reis naar Sion! Samuël werd verhinderd door zijn leed over Saul, zodat de Heere hem vraagt: "Hoe lang draagt gij leed over Saul, daar Ik hem verworpen heb, dat hij geen koning zij over Israël?"²⁸⁸

Paulus werd verhinderd in zijn loop, doordat hij wilde verlost worden van die scherpe doorn in zijn vlees, tot dat hij aanvaardde: "Mijn genade is u genoeg".²⁸⁹

Daarbij komt dat ieder kind van God zijn heersende hartstocht, verkeerde neiging, ijdelheid of hoogmoed heeft, die hem belemmeren in zijn loop om te jagen naar het wit. Daarom moet door de kracht des Geestes uit de verdiensten van Christus alle last worden afgelegd en de zonde, die lichtelijk omringt. De strijd gaat niet alleen tegen de duivel, maar dient evenzeer zich te richten tegen datgene waarvan hij zich voornamelijk bedient. Bedient hij zich niet van onze boezemzonden? Raakt de bestraffing ons niet: u hebt ten bloede toe nog niet tegengestaan, strijdende tegen de zonde?²⁹⁰

Jagen naar het wit. Het einde maakt alles goed. Is het hier een worstelen en strijden, weldra komt juichen en verblijden. Ja, het einde maakt alles goed. Bij de wedloop der Grieken kwam het voor dat aan het einde een voortgolvende stroom was of een haag van zwaarden met de punten naar de lopers gekeerd, zodat zij zich

²⁸⁸ 1 Sam. 16:1.

²⁸⁹ 2 Kor. 12:9.

²⁹⁰ N.a.v. Hebr. 12:4.

volkomen moesten kunnen beheersen, wilden zij juist aan het einde de dood niet vinden. Maar zo is het in de hemelse loopbaan gelukkig niet. Het einde wenkt, maar dreigt niet. Blij vooruitzicht, dat mij streelt, mocht de dichter zingen. Is dit zo voor u, mijn lezer? U jaagt de eeuwigheid tegemoet, ontbloot van hartveranderende genade. U stort dan onverwacht in het ontblote zwaard der goddelijke wraak. De doodsrivier zal u verzwelgen. Welk een jacht laten onze dagen zien naar het goed en het genot dezer aarde! Maar waar is de vreze Gods? Mogen wij met de dichter zeggen: "Hoe lief heb ik Uw wet! Zij is mijn betrachting den gansen dag".²⁹¹

Soms schijnt het wit van de eindpaal zeer ver weg en waakt sterk verlangen op om met Christus te zijn. Ach, wanneer zal ik naderen voor Uw ogen, in Uw huis Uw naam verhogen? Dan is er heimwee in het hart van de looper. Maar zeg de kinderen Israëls, dat zij voorttrekken!²⁹² Het stof der aarde kan ons oog benevelen, zodat wij het wit niet meer zien. Moeite en zorgen drukken vaak neer, zodat wij het hoofd niet weten op te heffen, maar ter aarde blikken en letten op onze voeten en... alleen maar stof opjagen en uit de koers raken. Soms vliegt een insect in ons oog en het gaat tranen en we kunnen niet zien. Ik heb de looper menigmaal met be- traand oog gezien. We hebben dan meer te doen met

²⁹¹ Psalm 119:97.

²⁹² N.a.v. Ex. 14:15.

ons pijnlijke oog dan met het wit. Ja, wie zijn ze en wie blijven ze in zichzelf? Gelukkig dat de Heere een Waarmaker is van Zijn Woord: "Want Ik, de HEERE, word niet veranderd; daarom zijt gij, o kinderen Jakobs, niet verteerd".²⁹³ Ook gedenkt Hij wat maaxsel wij zijn, gedachtig zijnde, dat wij stof zijn.²⁹⁴ Maar de roeping en verkiezing Gods zijn onberouwelijk. Hij is met de Eerste óók de Laatste. Zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid en niemand zal dezelve uit mijne handen rukken.²⁹⁵ Dit is ons tot troost in onze loopbaan. Hij gedenkt Zijns verbonds gestadig. Jagen naar het wit...! Soms geven ze te veel aandacht aan hetgeen de toeschouwers roepen langs de weg, of wel het hoongelach des duivels houdt hen op. Ach, wat deert mij lof of blaam der mensen? Ik weet, dat het mij zal vergaan als mijn Goddelijke Meester, van Wien de een zeide: Hij is goed en de ander: nee, maar hij verleidt de schare. Soms fluit de duivel en met zieldoorsnijdende kracht roept hij: waar is uw God?²⁹⁶ O, soms staan we met een schok stil... om op verhaal te komen. Soms ook lopen we door en geven geen antwoord. Maar er is ook nog een andere sprake, die ons bemoedigt. De stem van de wolk der getuigen, die ons omringt.

²⁹³ Mal. 3:6.

²⁹⁴ N.a.v. Psalm 103:14.

²⁹⁵ N.a.v. Joh. 10:28.

²⁹⁶ N.a.v. Psalm 42:11.

Hun getuigenis, vervat in het Woord, moge dienen tot hartsterking, tot aanvuring in de loop. Zij getuigen allen dat wij door veel verdrukkingen moeten ingaan.

Velen hebben deze loopbaan gelopen en hebben de eindstreep gehaald. Zij getuigen allen van de genade Gods, die hun sterkte gaf om te lopen en hen heeft gekroond. Zij zien als het ware van de tinne des hemels neer en roepen de lopers toe: houd moed, godvruchte schaar, Hij is getrouw, de bron van alle goed!²⁹⁷ Wij zagen er heen gaan de weg der ganse aarde²⁹⁸ en zij getuigen nog, nadat zij gestorven zijn. "En de hoop beschaamt niet, omdat de liefde Gods in onze harten uitgestort is door den Heilige Geest, Die ons gegeven is".²⁹⁹ Zij geven allen getuigenis van de kracht van Christus' bloed en aan zijn stervende liefde als een zoete hartsterking in elke droefheid en smart. Zij getuigen: wij hebben gelopen en hebben overwonnen door Hem, door Hem alleen, om het eeuwig welbehagen. Die wolk der getuigen is toonbeeld van Gods trouw en zijn onveranderlijke liefde. Steun op dezelfde barmhartigheid als wij, zo klinkt hun getuigenis. Meent u dat een hunner berouw heeft van hetgeen hij deed? Mist u dan zoveel aan de wereld die u vroeger diende? Alle grootheid der aarde is niet meer dan het zuchten van de wind in een

²⁹⁷ N.a.v. Psalm 27:7 (berijmd).

²⁹⁸ N.a.v. 1 Kon. 2:2.

²⁹⁹ Rom 5:5.

bouwval. Deze wolk van getuigen om aan te moedigen in de loop, om te jagen naar het wit, omringt de Kerk; ja, hun sprake gaat uit: ons volkomen geluk wacht op uwe komst aan het einde der baan. Zo is het geen jagen op het onzekere, want hij die hen roept is getrouw, die het ook doen zal. Ware dit niet zo, dan zou niet één loper het wit halen.

Wacht u voor ijdele zorgen, dat is het stof dat in de ogen waait; opgejaagd door onze eigen voeten. Daarom moeten zij geen acht geven op hun voeten, maar op het wit, opgetrokken in het geloof, gestuwd door de liefde. Geen ijdele zorg doe u van het heilspoor dwalen. Houd in uw weg het oog op God gericht en de uitkomst zal niet falen. De duivel komt met zijn listen om ons te stuiten in onze loop. Soms werpt hij een bom voor onze voet met traangas, om ons te verblinden. Dan weer houdt hij ons op met de gouden appels van wereldgunst of tracht hen te doen kleven aan het stof. Het stof der wereldse zorgen. Wees teder van consciëntie, want de zonde neemt onze adem weg in het lopen. Ach, hoe menigeen strompelt voort en schijnt chronische bronchitis te hebben. Waar is hun eerste liefde?

Wacht u voor verkeerd gezelschap op de weg. Ophouders in plaats van opwekkers in het lopen. Goed gezelschap maakt het lopen licht. Weest vurig van geest, dient de Heere.³⁰⁰ Verwacht het applaus der

³⁰⁰ N.a.v. Rom. 12:11.

toeschouwers niet. Laat de honden bassen. Jagende naar het wit, ziende op Jezus! Velen hebben reeds de prijs verkregen, loopt alzo dat ook u die moogt verwerken.

Tot de prijs der roeping Gods, die van boven is in Christus Jezus.

Wie staat daar aan het einde der baan? Dat is Sions Koning, die ook de Voleinder is des geloofs. Hij heeft eenmaal de loop voleindigd, toen hij met luider stem riep: "Het is volbracht!"³⁰¹ Toen bereikte Hij het wit Hem door Zijn Zender gesteld en als Hij Zijn geest had bevolen in de handen Zijns Vaders, deed deze het voorhangsel des tempels scheuren in tweeën, van boven tot beneden.³⁰² Hij is bij Zijn hemelvaart met eer en heerlijkheid gekroond en heeft een Naam ontvangen boven alle naam³⁰³.

Hij staat daar aan het einde der baan als bedienaar van het hemelse heiligdom. Zijn haar is wit als sneeuw en zijn aangezicht blinkt gelijk de zon. Hij is omgord met een gouden gordel en zijn kleed hangt tot op zijn voeten.³⁰⁴ En nu wenkt deze heerlijke Koning, tevens rechter der wereld, de zijnen om naar de hemel te reizen met spoed. Hij wenkt hen en tegelijk leeft hij in hun hart, want de Heilige Geest heeft hem aldaar woning bereid.

³⁰¹ Joh. 19:30.

³⁰² N.a.v. Matt. 27:51.

³⁰³ N.a.v. Fil. 2:9.

³⁰⁴ N.a.v. Openb. 1:13-16.

Hij is: Christus in hen, de hope der heerlijkheid. Wat Gods kinderen in het geloof bezitten, verwachten zij in de hope. "Want zovelen als er door den Geest Gods geleid worden, die zijn kinderen Gods".³⁰⁵ Gij zult mij leiden door uw raad en daarna in heerlijkheid opnemen.³⁰⁶

Dan is de loop voleindigd. Wie wettig heeft gestreden, zal zeker worden gekroond. Het lijden dezes tegenwoordige tijds is dan ook niet te waarden bij de heerlijkheid, die aan hen zal geopenbaard worden.³⁰⁷

De apostel maant elders: "En al wat gij doet, doet dat van harte, als den Heere en niet den mensen; Wetende, dat gij van den Heere zult ontvangen de vergelding der erfenis; want gij dient den Heere Christus".³⁰⁸

Jaag ik naar het wit tot de prijs der roeping Gods, die van boven is in Christus Jezus. Wat is die prijs? Dat is de kroon des hemels, die hebben ze nodig om haar... te werpen aan de voeten des Lams. Hij heeft gezegd: "Wees getrouw tot den dood, en Ik zal u geven de kroon des levens".³⁰⁹

Deze prijs nu is de prijs der roeping Gods. Wanneer wij de vraag stellen: hoe komt een mens, die van nature op weg is naar het verderf en de dood verkiest boven het leven, op de weg des levens, dan kan het antwoord niet

³⁰⁵ Rom. 8:14.

³⁰⁶ N.a.v. Psalm 73:24.

³⁰⁷ N.a.v. Rom 8:18.

³⁰⁸ Kol. 3:23-24.

³⁰⁹ Openb. 2:10.

anders zijn dan dit: door de roeping Gods. Door de onwederstandelijke roeping Gods. Zo belicht Paulus de lopers en de prijs beiden. Deze roeping verandert het hart. De Heere klaagt: ik heb geroepen, maar zij hebben niet geantwoord.³¹⁰ In de uitwendige roeping komt de Heere tot de zondaar met de sprake: bekeert u en met het aanbod des evangelies! Deze roeping is ernstig gemeend en bedoelt de zaligheid van de zondaar in de glorie van Gods naam. Deze uitwendige roeping echter is wederstandelijk. Dat wil zeggen: zij kan worden weerstaan. Zij brengt de verandering des harten niet tot stand. Maar de krachtdadige roeping geeft wat zij vraagt. Die roepende daad Gods vernieuwt het hart des zondaars en doet hem opstaan uit het graf van zijn zonde om acht te geven op de stem Gods. Al Gods kinderen belijden het van harte en met schaamte dat zij nooit naar God gevraagd zouden hebben, maar gewis waren voortgehold op de weg des verderfs. Met die stem, die in den beginne weerklonk: "Daar zij licht; en daar werd licht".³¹¹ Wij hebben met een God te doen, die de dingen die niet zijn, roept alsof zij waren.³¹² Bij die roeping Gods nu behoort een prijs, zegt onze tekst. Lezer, wat hebt u gedaan met de roeping die vele malen tot u kwam? De Heere heeft u laten bidden dat u zich

³¹⁰ N.a.v. Jes. 65:12.

³¹¹ Gen. 1:3.

³¹² N.a.v. Rom. 4:17.

met Hem zoudt laten verzoenen. Het is u dikwijls wene-
nende gezegd, dat u vijanden zijt van het kruis van
Christus. Christus is u als voor ogen geschilderd. Het
geluk en de zaligheid, die Hij schenkt, zijn u voorgesteld!
Mag de dankzegging van de apostel ook over u worden
uitgesproken: "Maar wij zijn schuldig God te danken al-
tijd voor u, broeders, geliefden des Heeren, dat God u
van den beginne verkoren heeft tot zaligheid, in heilig-
making des Geestes en geloof der waarheid; Waartoe
Hij u geroepen heeft door ons Evangelie, tot verkrijging
der heerlijkheid van onzen Heere Jezus Christus?"³¹³

Deze roeping is onberouwelijk³¹⁴ en komt van boven, tot
prijs der roeping Gods die van boven is. Wij worden van
boven geroepen en naar boven getrokken. Het is
daarom een heilige en hemelse roeping.

Zij is echter ook in Christus Jezus. Zowel de prijs als de
roeping is in Hem. Uitverkoren in Hem; geroepen in
Hem, die de losprijs heeft betaald. "God is getrouw,
door Welken gij geroepen zijt tot de gemeenschap van
Zijn Zoon Jezus Christus, onzen Heere".³¹⁵

De roeping dus is mede in Christus. Want de Heilige
Geest roept de zondaar, maar hij zou in de trekking des
Vaders vergaan, ware het niet tevens een roeping in
Christus tot behoudenis des levens.

³¹³ 2 Thess. 2:13-14.

³¹⁴ N.a.v. Rom 11:29.

³¹⁵ 1 Kor. 1:9.

Door de krachtvolle roeping Gods, die van boven is in Christus Jezus, worden Gods gekenden gevoerd tot de prijs, die reeds bij hun roeping gereedlag. Ja, die prijs was reeds van eeuwigheid bepaald in de verkiezing Gods in Christus. En daarom hebben wij goede moed. Kunt u ook moed hebben? Weet u dat uw pand weggelegd is bij de Heere en Hij het bewaren zal tot de dag Zijner heerlijkheid?³¹⁶ Dan verhaasten wij onze loop. Dan zien wij uit met verlangen!

Zo jaagt Paulus naar het wit; hij ziet de kroon en weet zich geroepen tot eeuwige heerlijkheid en deugd.³¹⁷ En hij werpt reeds nu de kroon neer aan Immanuel's voeten.

³¹⁶ N.a.v. 2 Tim. 1:12.

³¹⁷ N.a.v. 1 Petr. 5:10.

